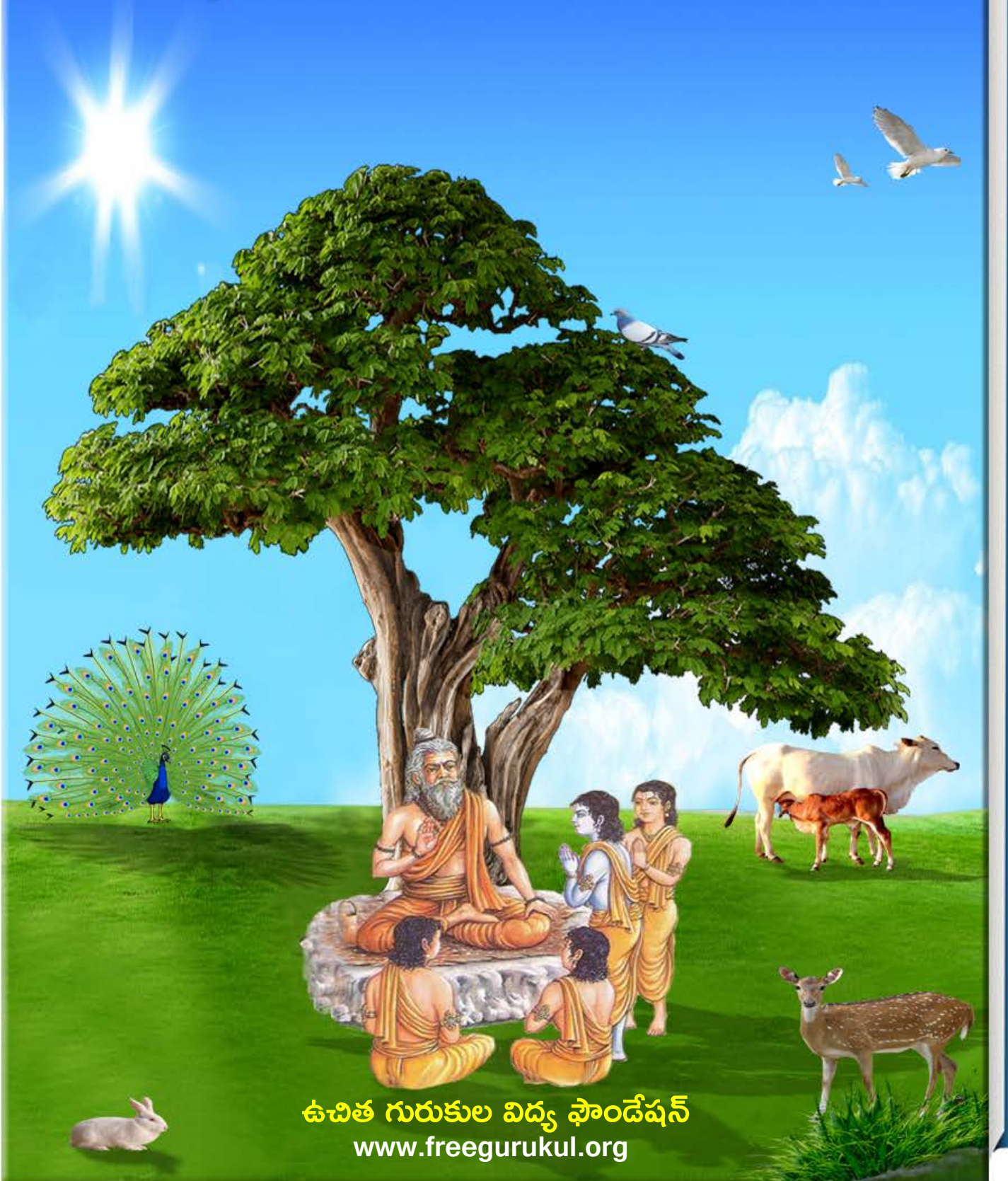


పురాణములు

కైశిక మహాత్యము



సదాశివ సమారంభం



గురు దక్షిణామూర్తి



గురు వేదవ్యాస మహర్షి



గురు శుక మహర్షి



గురు నారద మహర్షి



గురు వాల్మీకి మహర్షి



గురు కృష్ణుడు

శంకరాచార్య మధ్యమాం



గురు దత్తాత్రేయ



గురు బాలాభాజ



గురు గోతమ బుద్ధ



గురు ఆదిశంకరాచార్య



గురు రామానుజాచార్యులు



గురు జ్ఞానేశ్వర్



గురు రవిదాస్



గురు కబీర్ దాస్



గురు చైతన్య మహా ప్రభువు



గురు నానక్



గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

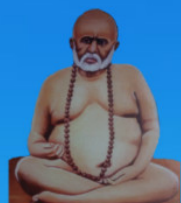


గురు విరభ్రహ్మేంద్ర స్వామి



యోగి బేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం



గురు చైతన్య స్వామి



గురు లాహిరి మహాశయ



గురు రామకృష్ణ పరమహంస



అమ్మ శారదా దేవి



గురు వివేకానంద



గురు సాయిబాబా



గురు అరబింద్



గురు రమణ మహర్షి



గురు యోగానంద



గురు భక్తవేదాంత ప్రభుపాద



గురు మళయాళ స్వామి



గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి



గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..





“ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకరించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియచేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో భాగంగా ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు వ్రాసినట్లయితే (లేక) సేకరిస్తే మాకు తెలియచేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిచేయుటకు, భాగస్వామ్యం అగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రదించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ ఆప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన,ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలేని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైటు అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకొన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul

Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“ మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేది ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందరికీ అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పాద సమర్పణమస్తు

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc x

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE



For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖



మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ:

కైశిక మాహాత్మ్యము

(వరాహ పురాణాంతర్గతము)

పరాశర భట్టరువారి వ్యాఖ్యాన సహితము

సాహిత్య శిశోమణి,

స్థానీకం, పార్థసారథి అయ్యంగార్

(క్రిరంగం డేవస్థానం రైచేరియన్)

పూర్వపీఠిక, ఉత్సవనిరూపణము, టిప్పణము, అనుబంధములతో
ప్రకాశించినది

శ్రీ కైళిక మాహాత్మ్యము

విషయ సూచిక

I పూర్వపీఠిక-

1. కైళిక పురాణమా? మాహాత్మ్యమా?	1
2. ఈ మాహాత్మ్యము ఏ పురాణమందున్నది?	1
3. కైళిక మాహాత్మ్యమనగా ఏమి అర్థము?	3
4. కైళిక ఏకాదశి తీనగా ఏమి అర్థము?	8
5. కైళిక సంబంధము ఏకాదశికా, ద్వాదశికా?	4
6. కైళిక మాహాత్మ్యముయొక్క కథా సంగ్రహము	4
7. కైళిక మాహాత్మ్య సారము	6
8. కైళిక మాహాత్మ్య క్రైస్తవ్యము	6
9. భట్టరువారున్న కైళిక మాహాత్మ్యమున్న	7
10. వరాహపురాణమున్న వేదాంత దేశికులువారున్న	10
11. భట్టరువారి గ్రంథములు	10
12. కైళిక మాహాత్మ్య పుస్తకములు	11

II కైళికోత్సవ నిరూపణము—

1. శ్రీరంగ కైళికము	18
2. ఆగమ శాస్త్రము	18
3. శ్రీరంగమున కేర్పడిన ఆగమము	18
4. చాతుర్మాస్య యోగనిద్ర	14
5. పంచాంగములు	15
6. కైళికము ద్రావిడదేశ అనుష్ఠానము, వైష్ణవవిధి	15
7. తులసీ వివాహము	16

8. ఉత్థానోత్సవ ప్రకారము	16
9. శ్రీరంగములో కైశికోత్సవము జరుగు వివరము	16
(1) పచ్చవడము	18
(2) పచ్చవడము సమర్పించు క్రమము	18
(3) తిక్కరుంగుడి పాశుర విన్నపము	19
(4) భట్టరువారు కైశిక మాహాత్మ్యము చదువుట	21
(5) పెరుమాళ్ బయలుదేరుట	22
(6) పచ్చకర్పూర పడియేతము	22
(7) భట్టరువారి బ్రహ్మరథము	28
10. తిరుక్కురుంగుడి	24
11. తిరుక్కురుంగుడి కైశికము—ఏకాదశి తిరుమంజనము	27
(1) కైశికమండపము వేంచేయుట	28
(2) కైశిక నాటకము	29
(3) తిరుక్కురుంగుడి పాశురము	30
(4) కైశిక పురాణము	30
(5) కైశిక వ్యాదశి	30
(6) రాత్రి గరుడసేవ	31
పాదు తనియనులు	32
III కైశిక మాహాత్మ్యము	33
మూలము, వ్యాఖ్యానము, టిప్పణము	
IV భట్టరువారి అవతారిక వ్యాఖ్యానములు	73
(అరవపాతము తెనుగు లిపి)	

I. కైశిక మాహాత్మ్య పూర్వ పీఠిక

1. కైశిక పురాణమా? మాహాత్మ్యమా?—

మాహాత్మ్యమనియే పేరు. ఈ గ్రంథము కైశికముయొక్క మాహాత్మ్యమునే చెప్పుచున్నది. కైశిక పురాణమను పేరు తగదు. ఇది పురాణమం దుండుటచే పురాణమని వ్యవహరింపబడుచున్నది. “ఏతద్గీతఢల” మను స్లోక వ్యాఖ్యలో భట్టరువారుకూడ ఈ గ్రంథమును మాహాత్మ్యమనియే చెప్పుచున్నారు. కాని, గొప్ప పండితులు కవీశ్వరులుకూడ కైశిక పురాణమనియే తమ గ్రంథములలో ప్రయోగించియున్నారు. శ్రీరంగరాజ చరిత ఢాణమందు “శ్రోతుం పురాణం మయి కైశికాంకం”— అని చెప్పబడియున్నది. కైశికపురాణమను పేరునుబట్టి ఇది ఏదో ఒక ఉపపురాణమో అని భ్రమించవలదు. ఇది పురాణమం దొకే అధ్యాయముగనుండు మాహాత్మ్యము.

2. ఈ మాహాత్మ్యము ఏ పురాణమం దున్నది?—

ఇది వరాహపురాణాంతర్గతము. అందు 48-వ అధ్యాయమని భట్టరువారి వ్యాఖ్యానముతోనుండు తాళపత్రకోశములలోను అచ్చు పుస్తకములలోను ఆఖరున కానబడుచున్నది. వరాహపురాణము బెంగాల్ ఏష్యాటిక్ సొసైటియందును బొంబాయి వెంకటేశ్వర్ ప్రెస్సులోను ముద్రింపబడి యున్నది. దక్షిణదేశమందు 48-వ అధ్యాయముగ నుండు కైశిక మాహాత్మ్యము బొంబాయి కలకత్తా పుస్తకములలో 139-వ అధ్యాయముగ నున్నది. 48-వదగు కైశికమాహాత్మ్యము 139-వ అధ్యాయముగ నగునట్లు మధ్యన అనేకాధ్యాయములు కలిసివట్లు తెలియుచున్నది. 1893-వ సంవత్సరములో బెంగాల్ ఏష్యాటిక్ సొసైటికి గాను వరాహపురాణమును ముద్రించిన హృషీకేశ శాస్త్రి

ప్రొ. స. ప్రభుల్ ఓ. తిమిలే పుపవిక్రమస్య

కాలే గతే భగవతో హరిబోధనస్య।

విశేష్యతే సహ మాధవభట్టనామ్నా

కౌశ్యాం వరాహకథితం నిభితం పురాణం।

అను శ్లోకమును బట్టి, కాశ్మీర్ 1621-వ శకమున మాధవ భట్టమన్నే వీరేశ్వరుడున్న కలిసి వరాహపురాణము నెప్పటి కైశిక్ ప్రాసనట్లు ఉహించుచున్నారు. దక్షిణమున భట్టరు వారి వ్యాఖ్యతో నుండు కైశిక మాహాత్యమునకున్న బొంబాయి కలకత్తా పుస్తకముల 139-వ అధ్యాయమునకున్న చాల భేదమున్నది. ఆ 139-వ అధ్యాయమునకు “సాకరవక్షేత్ర మాహాత్యము” — అని పేరే గాని, కైశికమాహాత్యముని పేరు లేదు. సాకరవక్షేత్రముననుండి కైశిక మాహాత్యపు ఇతిహాసము జరిగిన తిరుక్కురుంగుడి క్షేత్రమే. కాని, ఆ సాకరక్షేత్ర మాహాత్యమునందు కైశికమును మాట కూడ లేదు. సాకరక్షేత్ర మాహాత్యముందుండు కథమాత్రము కైశిక మాహాత్యముందుండు చంకాళి బ్రహ్మరత్నన్ సంవాదమునకు సరిగనే ఉన్నది. సాకరక్షేత్ర మాహాత్యము కూడ ఇందు నాఖరున చేర్చబడియున్నది. దక్షిణమున భట్టరువారాదరించిన కైశిక మాహాత్యమునకున్న ఉత్తర దేశపు సాకరవక్షేత్ర మాహాత్యము నకున్న ఉండు వ్యత్యాసములను గమనింపుడు.

మదరాస్ సర్కారువారు సేకరించియుండు వ్రాత పుస్తకము ల్లో 2060 మొదలు-62 నెంబరుగల వరాహపురాణ పుస్తకములు కి ఉన్నవి. వీటిలో ఆఖరి రెండున్న అపూర్ణములు. మొదటిదిమాత్రము పూర్ణముగనున్నది. ఇందు సాకరక్షేత్ర మాహాత్యము 155-వ అధ్యాయముగ నున్నది. ఈ అధ్యాయము ఉత్తర దేశపు పుస్తకము ననుసరించి యున్నదేగాని, దక్షిణముందుండు కైశిక మాహాత్యము ననుసరించియుండలేదు. మదరాస్ సర్కారువారి వరాహ పురాణపు 155-వ అధ్యాయము ఆఖరున చేర్చబడి, ఉత్తర దేశ వరాహ పురాణపు 139-వ అధ్యాయములోగల పాఠభేదములు క్రింద నియ్యబడియున్నవి.

పూర్వ పీఠిక

3. కైశిక మాహాత్యమునగా ఏమి అర్థము?—

సంగీతమందు కైశికమను నొక రాగము గలదు. ఆ రాగము యొక్క మాహాత్యమునీ గ్రంథము చెప్పుచున్నది. కైశికమను పదముయొక్క స్వరూపము తెలియక “కాశికపురాణము, కాశిక మాహాత్యము, కాశిక యేకాదశి” అని అనేకులు చెప్పుదురు. కైశిక రాగముయొక్క మాహాత్యమును చెప్పు నీ అధ్యాయము సంగీత గ్రంథము కాదు. ఇది కైశిక రాగమున పాడినవాని వృత్తాంతము, ఫలము-మున్నగువానిని చెప్పుచున్నది. కైశిక శబ్దార్థము నాఖరున నుండు నిరుక్తిలో చూడుడు.

4. కైశికయేకాదశి అనగా ఏమి అర్థము?—

అరవ పంచాంగములలో కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశినాడు కైశిక ఏకాదశి అని కనబడుచున్నది. ఆ ఏకాదశికిన్ని కైశిక స్వరమున కున్న ఏమి సంబంధము అనగా—

1. కైశిక స్వరములో పాడవలసిన యేకాదశి కైశిక యేకాదశి.

2. కైశిక స్వరములో ఒక చండాళుడు పాడిన ఏకాదశి కైశిక యేకాదశి.

3. కైశికగానముచేత నొక బ్రహ్మరక్షస్సునకు శాపము పోయి బ్రాహ్మణ్యము కలిగిన యేకాదశి కైశిక యేకాదశి.

4. కైశిక మాహాత్యమును నీ అధ్యాయమును పఠించవలసిన యేకాదశి కైశిక యేకాదశి.

అని ఇట్లు నాలుగు విధములుగా కైశికసంబంధము సూచింప వచ్చును.

1. నాడు కైశికగానము చేయవలెనని భగవదాజ్ఞ

యస్తు గాయతి భక్త్యా వై కైశికం మమ సంపది॥

స తారయతి దుర్గాణి శ్వపాకో రాక్షసం యథా॥

అను నీ కైశిక మాహాత్యములోనే కనబడుచున్నది.

2-3. నాకు చంపాళుడు కైశిక గానము చేసినది, అగానము చేతి బ్రహ్మరక్షస్సుని శోషమును నిలిపించినది కూడ

యృగా యృమం గీటః క్షృణోతి కైశిక మర్జితః
ఫలైః తస్య క్షిప్రం తే హేత్యుష్మాని త్యేహన్

అని ఈ మాహాత్మ్యముగోనే చెప్పింది.

4. కైశిక మాహాత్మ్యమును నీ అధ్యాయమును నాకుపకించ వలెనను విధి ఈ మాహాత్మ్యముగోనే

ఏతద్గీతం కైశికాదధ్యాపితం పునః
మస్తు గానతి స క్రమాత్ మమ లోకేన గచ్ఛతి

అను శ్లోకమునుండి తెలియుచున్నది.

5. కైశిక సంబంధము యేకాదశికా ద్వాదశికా?—

పై నుడువించిన “ఏతద్గీత ఫల” మను శ్లోకమునుండి కైశిక మాహాత్మ్యమును పకించవలసినది ద్వాదశికాదే అని తెలియుచున్నది.

చంపాళుడు భగవంతుని యెదుట గానముచేసినదియు ద్వాదశికా నాడే అని

కాయవస్య సు మావస్య ద్వాదశ్యాం సుక్తపక్షే
సుప్తే నే గ తేయామే ఏకాదాదు నిర్వయా

అను శ్లోకమునుండి వ్యక్తమగుచున్నది. కావున, కైశిక సంబంధము ద్వాదశికేగాని ఏకాదశికే లేదు. కాని, ద్వాదశికానాడు చేయవలసిన కైశికగాన, కైశిక మాహాత్మ్య పఠనములకున్న పూర్వార్థం గములైన ఉపవాస బాగరణాదులు ఏకాదశికాదే చేయవలయును గావున కైశిక ఏకాదశిక అందురు. ఇచ్చట ద్వాదశిక అనగా ద్వాదశిక ఉదయమందే అని అర్థము. ద్వాదశిక ఉదయములో కావలసిన కార్యము ఏకాదశికాత్రియే ప్రారంభమగుచున్నందున యేకాదశికాడ కైశిక శబ్దముతో వ్యవహరింపబడు చున్నది.—

6. కైశిక మాహాత్మ్యముయాక్క కథా సంగ్రహము—

దక్షిణదేశమందలి తిరునల్వేలి జిల్లాలో మహేంద్ర పర్వత

మునకు సమీపముగ సిద్ధాశ్రమమును నొక క్షేత్రముగలదు. దీనికి “తీర్థక్కురుంగుడి” అని పేరు. వైష్ణవ దివ్యదేశములు 108 లో ఇది ఒకటి.

పూర్వ మీ ఊరిలోనుండిగ చండాలు నొకడు కార్తికశుద్ధ నామాదశ వ్రతమునాటిరాత్రి నిద్రలేక యుండి భగవంతునిగూర్చి గానము చేయుటకుగాను గుడికి పోవుచుండెను. మార్గములో ఆకలిచే గాఢింపఁబడుచున్న బ్రహ్మరక్షస్సుకటికి ఆ చండాళుడు మ్రింగవచ్చినది. భగవతోత్తముడైన ఆ చండాళుడు శరీరమును ఆశలేనివాడై నప్పటికి, భగవంతునిగానముచేత స్తుతించకనే ప్రాణమును వీడవలసివచ్చినదానికి దుఃఖించి, భగవత్సన్నిధిలో గానముచేసి నచ్చువరకు అవకాశ మియ్యవలెనని బ్రహ్మరక్షస్సును ప్రార్థించెను. చండాళుడు మరల నచ్చునని బ్రహ్మరక్షస్సుకు నమ్మకము లేదు. “నేను మరలరాని యెడల పరదారగమన దోషము నొందుదును; పంక్తివంచన చేసిన దోషము నొందుదును” — అని చండాళుడు పలు దోషములను చెప్పి, ఆఖరులో

వాసుదేవం పరిత్యజ్య యన్యం దేవముపాసతే |

తేహం గతిం ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః ||

నారాయణ మథాన్యైస్తు దేవైస్తున్యం కన్యతి యః |

తస్య పాపేన లిప్తేయం యద్యహం నాగమే పునః ||

“నేను మరల రానియెడల వాసుదేవుని త్యజించి ఇతర దేవతలను ఉపాసించువారి దోషము నొందుదును; నారాయణుని ఇతర దేవతలకు సమముగ భావించు వారి దోషమునొందుదును” — అని ప్రతిజ్ఞ చేసెను. చండాళుని కుండు దేవతాంతర ఉపాసనయు దేవతాంతర సామ్యబుద్ధియు లేని శుద్ధవైష్ణవత్వమును చూచి బ్రహ్మరక్షస్సుకు నమ్మకము కలిగినది. బ్రహ్మరక్షస్సు చండాళుని విడిచినది. చండాళుడు భగవత్సన్నిధికి గానముజేసి, ప్రతిజ్ఞ చేసిన ప్రకారమే బ్రహ్మరక్షస్సుకడకు వచ్చెను. బ్రహ్మరక్షస్సు చండాళుని చూచి — “నీవు బ్రతుక తలచినచో నీ గాన ఫలమును నాకిమ్ము.” — అనినది. ఆ

చందానిడు సమ్మతించ లేదు. గీత ఫలముంతి నియ్యకపోయినను సగమునైన ఇయ్యవలెనని అడిగినది బ్రహ్మరక్షస్సు. ఒక జామములో పాడిన నీలిముయొక్క ఫలమునైన నియ్యవలెనని అడిగినప్పటికిన్ని, చందానిడు శరీరమును త్యజించుటకు సిద్ధముగనుండనే గాని, గీత ఫలమునిచ్చుటకు మాత్రము సమ్మతించలేదు.

బ్రహ్మరక్షస్సు—ఒక గీతముయొక్క ఫలమునైన ఇచ్చి చచ్చి యవశనుండి రక్షింపుము.

చందానిడు—నీకు ఈ జన్మము లభించునట్లు నిపు చేసిన బోధమేమి ?

బ్రహ్మరక్షస్సు—నేను పూర్వము చరకగోత్రములో పుట్టిన వాడను. సోమార్థు అను బ్రాహ్మణుడను. ఈత్రమంత్రములను పఠిచాలించిన ప్రస్తుతిపై యాగము ప్రారంభించితిని. అనర్హుడనై యాగము ప్రారంభించుటచే నాకు కడుపులో తూలవ్యాధి కలుగి, నేను యాగము ప్రారంభమయిన ఐదవరోజున మరణించితిని. యాగము పూర్తికాకముందే నేను మరణించి, యాగము అపూర్ణమగుటచే నాకీ జన్మ లభించినది.

చందానిడు—

యన్మహా పవిత్రం గీతం స్వగం కైశికముత్తమమ్ ।

భజేత్ తస్య ఫలం తే తాత్మయవ్యాధిః క్షిప్యతే ॥

నేను అఖిలులోచేసిన కైశిక గానముయొక్క ఫలముచేత నీ బోధమును పొందగించెదను—అనెను.

పెంటనే బ్రహ్మరక్షస్సు శాపవిముక్తుడై బ్రాహ్మణుడయ్యెను.

7. కైశికమాహాత్మ్య సారము—

భగవంతునకు ప్రీతికలుగజేయు నుపాయము లన్నిటిలోను గానము మిక్కిలి శ్రేష్ఠముగను, సుకరముగ నుండుననుటయే ఇందలి సారము. దీని నొక ఇతిహాసమూలముగ నీ మాహాత్మ్యము బోధించుచున్నది.

8. కైశిక మాహాత్మ్య శ్రేష్ఠ్యము—

కైశిక గానము చేయవలెననియు, కైశిక మాహాత్మ్యమును పఠించవలెననియు రెండు కార్యములను భగవంతు డీ మాహాత్మ్య ముండు విధించుచున్నాడు. కైశిక గానమునకు కాల నియమములేక “కైశికం మమ సంసది” అని దేశ నియమమును మాత్రమే చెప్పి నందున, కైశికగానము నెపుడైన భగవత్ సన్నిధియందే చేయవలె నని యేర్పడినది. కైశిక మాహాత్మ్య పఠనమునకు దేశ నియమము లేక “కౌముదద్వాదశీం పునః”—అని యెక్కడనైనను కార్తిక శుక్ల ద్వాదశియందే మాహాత్మ్యమును పఠించవలెనని యేర్పడినది. ఈ రెండు విధులకున్న ఫలముకూడ భిన్నముగనున్నది. కైశిక గానముచేయువానికి “సతారయతి ముద్గాః” —ఆపదలనుండి ఉద్ధరింప గలుగు—అని ఇంతియే ఫలము. కైశిక మాహాత్మ్యమును పఠించు వాడు “మమ లోకంచ గచ్ఛతి”వా లోకమును పొందును—అని చెప్పుబడి యున్నది. ఆపదలనుండి ఉద్ధరింపజేయు కైశికగానమున కన్న భగవల్లోక ప్రాపకమైన కైశిక మాహాత్మ్య పఠనమే విశేషము. ఇంతియేగాక, కైశికరాగమున పాడుట సంగీతనైపుణ్యముగల వారికే సాధ్యము. కైశిక మాహాత్మ్యము పఠించుట నందరికే సుకరము. కావున, భగవల్లోక ప్రాప్తికొరకై కైశిక ద్వాదశినాడు కైశిక మాహాత్మ్యము పఠించు లఘుతమమైన ఉపాయమును బోధించుటయే ఈ మాహాత్మ్యమునకుగల శ్రేష్ఠ్యమగును.

9. భట్టరువారున్న కైశిక మాహాత్మ్యమును—

ఈ మాహాత్మ్యముయొక్క శ్రేష్ఠ్యము నెరిగినవారు కూర త్రాట్టా కుమారులైన పరాశరభట్టరు వారొకరే. భట్టరువారికి పూర్వీకులైన ఋషులు, ఆత్మీయులు, ఆచార్యులు అందరున్న కైశిక మాహాత్మ్యముయొక్క మర్మము నెరుగరని తోచుచున్నది. వారి లో ఒకరుకూడ తమ గ్రంథములలో సీ మాహాత్మ్యమును ప్రస్తావించ నేలేరు. తిరుక్కురుంగుడిని మంగళాశాసనముచేసిన ఆత్మీయులలో ఒకరు కూడ అచ్చట జరిగిన కైశిక వృత్తాంతమును తమ పాశురములలో

ప్రతిపాదించలేరు. ఒకే అధ్యాయముగ నుండు నీ కై శికమాహాత్మ్యమును నీ ఒక రత్నమును పురాణసముద్రములో. మునిగి వెతికి యెత్తిన వారు భట్టరువారొకరే.

తమకు లభించిన కై శిక మాహాత్మ్యమునకు అరవములో అత్యాశ్చర్యముగ అవతారిక వ్యాఖ్యానములు వ్రాసి, దీనిని భట్టరువారు రక్షించిరి. భట్టరువారి అవతారికలో మహా రహస్యమైన శాస్త్ర విషయములు సంప్రదాయ విషయములున్ను వెల్లడి యగుచున్నవి. భట్టరువారి అవతారిక విషయ సంగ్రహ మీ ప్రకారము :

1. పురాణములే వేదోపబృంహణములలో ఇతిహాసముల కన్న స్వతంత్ర ప్రమాణములు కావున ఉత్కృష్టములు; —

2. అవతారములలో వరాహావతారమే జ్ఞాన స్వరూపము, సమ్యక్ జ్ఞానోపకారకము, కృపాతిశయము గలది, రక్షకత్వ పూర్తి గలది, ఉత్తారకమైన రక్షకత్వము గలది, వాత్సల్యావినా భూతమైన పితృత్వముగలది అని ఆశ్చర్య మతము;—

3. ప్రళయార్ణవ మగ్నమైన భూమి దేవినందుండి ఉద్ధరించి ఆమె శోకమును తీర్చినప్పటికి, సంసారార్ణవ మగ్నమైన తన ప్రజల దుఃఖనివృత్తి కొక సుకరోపాయము తోచక విషణ్ణయైయుండు నామె నాశ్వాసించుటకుగాను అవతరించినది కావున, వరాహపురాణమే భగవద్వాక్యము లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠము;—

4. గాన మొకటే భగవత్ప్రీతికి సుకరమైన ఉపాయమని భగవంతుడే ఈ కై శిక మాహాత్మ్యము ద్వారా భూమి దేవికి ఉపదేశించెను; ఆ భూమి దేవియే ఆంజనుగా అవతరించి గానముచేతనే భగవంతుని పొందినది;—అని నాల్గు రహస్యములు అవతారికలో భట్టరువారిచే వెల్లడియైనవి. ఇట్లు అవతారికలో నిర్వాహముచేసి, మాహాత్మ్యమునకుకూడ ప్రతిశ్లోక వ్యాఖ్యానము అనుగ్రహించి వారు. ఆ గ్రంథమంతయు నిందులో చేర్చబడియున్నది. అవతారిక వ్యాఖ్యానములలోనుండు విశేషార్థములు ఆయా స్థలములలోనే ప్రదర్శింపబడును.

భట్టరువారు మాహాత్మ్యమునకు అవతారిక వ్యాఖ్యానములు వ్రాయు పండిత కృత్యముతో విరమించలేదు.

ఈ మాహాత్మ్యమును కార్తికశుద్ధ ద్వాదశినాడు పఠించవలె నను భగవదాజ్ఞా విశ్వాసము కలిగి అయిన భట్టరువారు ఆచరించిరి. భగవదాజ్ఞాప్రకారముగ భట్టరువారి మాహాత్మ్యమును మాత్రం ఏనో ఒకచోటనుండి పఠించక, “పవ్రహం తేశుడైయదేవర్ తిరువరంగచ్చల్వార్”—అని వరాహావతారము చేసిన పెరుమాళ్ అని అంజాళిచేత శీర్మానింపబడిన సంబెరుమాళ్ల కే తన అవతారిక వ్యాఖ్యానముల సహితముగ పఠించిరి. సంబెరుమాళ్ మిక్కిలి సంతోషించి తాము వరాహపురాణములో కై శిక మాహాత్మ్య పఠనమున కిచ్చిన వరప్రకారముగ గాత్ర భట్టరువారిని వీలావిభూతి నుండి నిత్యవిభూతికి చేర్చుకొనిరి.

వరాహ స్వామి భూమి దేవికి ఉపదేశించిన సుకలోపాయముగు గానమునే అనుష్ఠించిన అంజాళుకు భగవంతుడు లభించెనని రహస్యము నెరిగిన భట్టరువారు అంజాళ్ గానము ననుష్ఠించిన ప్రకారమే ఈ మాహాత్మ్య పఠనము ననుష్ఠించిరి. అంజాళ్ గానమునే ఉపాయముగ స్వీకరించినది; భట్టరువారి మాహాత్మ్యమునే ఉపాయముగ స్వీకరించిరి. అంజాళుకు గానముచేత భగవల్లాభము; భట్టరువారికి మాహాత్మ్య పఠనముచేత పరమపద లాభము. అంజాళు కుపకరించినది భగవద్విషయమైన గానము; భట్టరువారికి ఉపకరించినది భాగవతోత్తముడైన సంపాదువాణ్ విషయమైన కై శికమాహాత్మ్యము.

కావున మాహాత్మ్యమునకు భట్టరువారే వ్యాఖ్యాతులు, అనుష్ఠాతులు, ప్రవర్తకులుగా నగుదురు, ఉత్థాన ద్వాదశి యగు కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశి ఉదయము చాతుర్మాస్య యోగనిద్రనుండి మేలుకొనే భగవంతునికి ముఖోల్లాసముగ పుణ్యకథలను పఠించి, గీతనృత్యములు చేసి ఉత్థానోత్సవము జరుపవలెనని ఆగమశాస్త్రవిధి యున్నది. ఆ ప్రకారము నాడు పఠించవలసిన పుణ్యకథా స్థానములో నాడే

జరిగినదై, నాడే భగవదాజ్ఞాప్రకారముగ విహితమై, అవశ్యం పరితవ్యమైన ఈ కైశిక మాహాత్యమును భట్టరువారు అవతారిక వ్యాఖ్యానములతో భగవత్సన్నిధిలో పఠించి ప్రవర్తించిన ప్రకారమే శ్రీరంగములోను, ఈ మాహాత్యపు ఇతిహాసము జరిగిన తిరుక్కురుంగడిలోను సకల విష్ణు సన్నిధులలోను ఇది ప్రతిసంవత్సరం పఠింపబడుచున్నది. భట్టరువారిచే ఆనుగ్రహింపబడినదై, అనుష్ఠింపబడినదై, ప్రవర్తించబడినదైన ఈ మాహాత్యము సకల వైష్ణవులకున్న అత్యంతం ఉపాదేయమగును.

10. వరాహాపురాణమున్న, వేదాంతదేశికులున్న —

భట్టరువారు వరాహావతార శ్రేష్ఠ్యమును స్థాపించి కైశిక మాహాత్యముయొక్క సారమును వెల్లడిజేసినట్లు వేదాంతదేశికులు వరాహ చరమశ్లోక సారాంశమును వెల్లడిజేసిరి. దేశికులవారి రహస్య గ్రంథములలో 'రహస్య శిఖామణి' అనునది వరాహ చరమశ్లోక విషయమై యవతరించినది. వరాహ చరమశ్లోకమునకు వ్యాఖ్యానము ననుగ్రహించు వ్యాజముగ వేదాంతదేశికులు వారు వరాహావతార శ్రేష్ఠ్యమును భట్టరువారు ప్రదర్శించిన మార్గమునే అనుసరించి, అవతారికలో దానిని మిక్కిలి రసవంతముగ విశేషపరచి స్థాపించియున్నారు. కైశిక మాహాత్యమును భట్టరువారి అవతారికతో అనుభవించునప్పుడు ఆ అవతారికలో నుండు విశేషములను వెల్లడిజేయునట్లు వేదాంతదేశికులు అనుగ్రహించిన వరాహచరమశ్లోక వ్యాఖ్యానావతారికనుకూడ అనుభవించవలసినది అవశ్యకము. కావున, దేశిక శ్రీనూక్తికూడ ఇందులో చేర్చబడియున్నది. అందులో గల విశేషార్థములు అచ్చటనే ప్రదర్శింపబడును.

11. భట్టరువారి గ్రంథములు —

- | | |
|-----------------------|--------------------------------|
| 1. శ్రీరంగరాజ స్తవము. | 4. సహస్రనామ భాష్యము. |
| 2. శ్రీగురుత్వ కోశము. | 5. తిరునెడుంతాండక వ్యాఖ్యానము. |
| 3. శ్రీరంగనాథాష్టకము. | 6. కైశికమాహాత్య వ్యాఖ్యానము. |

7. రంగనాథ తిరుమంజన శ్లోకములు. 8. లక్ష్మీకల్యాణము.
9. అష్టశ్లోకీ. 10. కొన్ని ముక్తములు.

ఇందు లక్ష్మీకల్యాణ మనునది వేదాంత దేశికులవారిచే రహస్య త్రయ సారమం దుదహరింపబడిన శ్లోకమాలముననే తెలియుచున్నది. ఈ గ్రంథ మిదివరకు బయట రానందున ఇప్పటి వారెవరికిన్ని తెలియదు.

నందెరుమాళ్ల కెదుట అధ్యాపకులచే శ్రీరంగరాజ స్తవము, శ్రీగుణరత్న కోశము—ఈ రెండున్న సేవింపబడుచున్నది. తిరుమంజన శ్లోకములున్న కైశిక మాహాత్యమున్న భట్టరువారి వంశ్యులచే పెరుమాళ్ల కెదుట సేవింపబడుచున్నవి. తిరుమంజన శ్లోకములకు భట్టరువారే స్వయముగ వ్యాఖ్యానము సామించి యున్నారు. అవి వ్యాఖ్యాన సహితముగనే పెరుమాళ్లకు సేవింపబడుచున్నవి. ఈ శ్లోకములలో “శ్వం మేహం మే” అను శ్లోకము మాత్రమే లోకులకు తెలియును; ఆ శ్లోకపు వ్యాఖ్యానముకూడ తెలియదు. తతిమ్మ శ్లోకములున్న వ్యాఖ్యానములున్న భట్టరువారి తిరుమాళిగలోను, వారి సంతతివారి వాక్కులో నున్నవి. తిరుమంజన శ్లోకములు నందెరుమాళ్ల తిరుమంజన సమయము దప్ప ఇతర సందర్భములలో ఎవరున్న వినజాలరు.

కైశిక మాహాత్యము మాత్రం బయట వచ్చినది. ఇది భగవదాజ్ఞాప్రకారముగ కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశిని డందరిచే అన్ని సన్నిధులలోను పఠించునట్లు ఏర్పడినందున లోకోజ్జీవనార్థముగ వెల్లడియైనది కాబోలు!

12. కైశికమాహాత్య పుస్తకములు—

ఇప్పుడు కైశిక మాహాత్యమును చక్కగ పరిష్కరించి ఇంత విస్తారముగ అచ్చువేయు నీ ప్రయత్నములో ఆధారముగ నుండు పుస్తక మేదని తెలుపుచున్నాడను. కైశిక మాహాత్యపు రాళ పత్ర కోశము లనేకము లున్నవి. విష్ణు సన్నిధిగల ప్రతి ఊరిలోను

కై శిక మాహాత్మ్యము భట్టరువారి వ్యాఖ్యానము పైతెమై ఉన్నది. మదరాస్ ప్రాతపుస్తకశాలలోను కొన్ని ప్రతులున్నవి. 66 సంవత్సరములకు పూర్వముకంగీరసనామగంపత్సరములో కుంభకోణమువారిచే కై శిక మాహాత్మ్యము భట్టరువారి వ్యాఖ్యతో ముద్రితమైనది. తిరునెల్వేలి మేల్ పీఠు రంగవాళివల్లచే 1905-వ సంవత్సరమున “శ్రీ జయంతి, కై శిక మాహాత్మ్యము” అని పెరుగల ఒక పుస్తకము ముద్రితమైనది. ఇందు-

1. శ్రీ జయంతి మాహాత్మ్యము, కృష్ణస్తుతి. 2. కై శిక ఏకాదశిమాహాత్మ్యము - ఈ రెండు గ్రంథములతో—

1. కై శిక రాగవృత్తాంతము.

2. తిరుక్కురుంగుడి వాసురములు.

3. తిరుమంగ దుగ్ధార్పణం. ఉడియవర్లు, మానవాళమాముని, పీఠ తిరుక్కురుంగుడిని మంగళాశాసనము చేసిన కాలము వివరమున్ను.

4. తిరుక్కురుంగుడి జియ్యర్ మత పరంపర.

5. వాసనామల జియ్యర్ మత పరంపర.

6. తిరుక్కురుంగుడి గుడిలోనే ఉండువారై “పక్కం నిర్ర శివనార్” అని అభివ్యర్ణచే చెప్పబడినవారైన శట్టనాథుని వృత్తాంతము,—ఇన్ని విషయములు గలవు.

ఇందుండు కై శిక మాహాత్మ్యము మూలగ్రంథములను గాని భట్టరువారి వ్యాఖ్యానమును గాని అనుసరించలేదు. చండాళ బ్రహ్మరక్షన్ సంవాదమునే యెవరో తెమకు తోచిన రీతితో వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. శ్రీవైకుంఠము పోయనంది వకుళభూషణాచార్యస్వామి ఈ పుస్తకమును శోధించినట్లు తెలియుచున్నది. కై శిక మాహాత్మ్యము మూలగ్రంథమునున్న భట్టరువారి వ్యాఖ్యానమునున్న చేర్చుకొని యెవరో వ్రాసినదైనప్పటికి, అందులో కొన్ని రసవంతములైన విషయములు గలవు. అవిగూడ సంగ్రహముగ అనుబంధములో చేర్చబడును.

ఇట్లు కైశిక మాహాత్యై పుస్తకములు భట్టరు వారి వ్యాఖ్యానముతో పలు ప్రతులుండుటచే చన్నిటిని చూచి, శోధించి, వెల్లడి చేయుట అవశ్యముకాదు; అధ్యక్షము కూడ! పుస్తకములలో అక్షర లోపములు దప్ప పాఠభేదము విశేషముగ గలవు కావున, యే పుస్తకమును ఆధారముగ పెట్టుకున్నానని ఆఖరున చెప్పెదను.

శ్రీ: II. కైశికోత్సవ నిరూపణము

1. శ్రీరంగ కైశికము—

రంగనాథుడు కైశికమాహాత్యైమును అవతారిక వ్యాఖ్యానములతో విని భట్టరువారికి పరమపదము ననుగ్రహించిన వైభవమూ ఇప్పటికిన్ని శ్రీరంగములో ననుకరింపబడుచున్నది. భట్టరువారి కొరకై జరుగునది ఉత్సవపు వైభవము మాత్రమే. ఇప్పుడు కైశికమని చెప్పబడు నుత్థానోత్సవమునకు ఆగమ విధియే గలదు కావున, ఈ ఉత్సవము భట్టరువారి కాలమునకు పూర్వము నుండియే జరుగుచున్నది.

2. ఆగమ శాస్త్రము—

దేవాలయ విషయమైనది ఆగమ శాస్త్రము. అది వైష్ణవాగమము, శైవాగమము—అని రెండు విధము. వైష్ణవాగమము పాంచరాత్రము, వైఖానసము—అని రెండు. విష్ణ్వాలయములలో కొన్ని పాంచరాత్ర ప్రకారముగను, కొన్ని వైఖానసప్రకారముగను జరుగును.

3. శ్రీరంగమునకేర్పడిన ఆగమము—

శ్రీరంగము, పాంచరాత్ర నన్నిధి. శ్రీపాంచరాత్ర సంహిత లలో రత్నత్రయమని ప్రసిద్ధమైన సాత్త్విక, రాజస్వ, జయఃఖ్య-అను

మూడు సంహితలలో పౌష్కరముచేతను దాని వ్యాఖ్యయగు పారమేశ్వరము చేతను శ్రీరంగమందు కార్యములు జరుగుచున్నవి. ఈ రెండు సంహితలలోను లేక, అనుష్ఠానములోనుండు కార్యములకు సంహితాంతరములనుండియు, సంప్రదాయము నుండియు ఆధారము కనుగొనవలయును.

4. చాతుర్మాస్య యోగనిద్ర—

పౌష్కరములోను దాని వ్యాఖ్యానమగు పారమేశ్వరములోను చాతుర్మాస్య కార్యములు చెప్పబడి యున్నవి. చతుర్మాసమనగా— మిథున శుద్ధ ఏకాదశి నుండి తులా శుద్ధ ఏకాదశివరకుండు నాల్గు మాసములు. ఇది ఆలయమున కేర్పడిన చతుర్మాసము. ధర్మశాస్త్ర ప్రకారముగ పూర్ణిమనుండి పూర్ణిమాంతము చతుర్మాస లెక్క. చాంద్రమాన సారమాన భేదముచేత కటకమాన ప్రారంభమునుండి వృశ్చికమాసాంతమువరకు గూడ చతుర్మాస ముండును.

ఈ నాల్గు మాసములలో భగవంతుడు యోగనిద్ర చేయుచు న్నాడు. మిథున శుద్ధ ఏకాదశిలో యోగనిద్ర ప్రారంభమగును. కావున, ఆ ఏకాదశికి శయనైకాదశి అనిపేరు. సింహ శుద్ధ ఏకాదశిలో భగవంతుడు కుడిప్రక్కన త్రిప్పకొనుటచే దానికి పరివర్తన ఏకాదశి అని పేరు. కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశియందు భగవంతుడు మేలు కొనును. దానికి ఉత్తానైకాదశి, ప్రబోధైకాదశి, బోధనైకాదశి అని పేరు.

చతుర్మాసమనునది అందరికే ఏర్పడినది. సన్యాసులకు చాతుర్మాస్య నియమాము నాల్గుపక్షములే గాని నాల్గుమాసములు లేదు.

శయనోత్సవము శ్రీరంగములో జరుగుటలేదు. ఇతర సన్నిధులలోను జరుగునట్లు తెలియలేదు. శ్రీరంగములో శయనోత్సవమని ప్రత్యేకముగ జరుగనప్పటికి, వసంతోత్సవము పూర్తియైన అనంతరం, ఏకాదశి అమావాస్య మొదలైన ఏకాదినోత్సవమగు హోవోత్సవముగూడ నిలుపుదుటయే శయనోత్సవమని ఊహింపవచ్చును. పరి

వర్తన ఏకాదశినాడు శ్రీరంగములో పవిత్రోత్సవము ప్రారంభమగుచున్నది. ఉత్థానైకాదశినాడు ఉత్థానోత్సవము వైశికమును పేరున జరుగుచున్నది. పవిత్రోత్సవము కొన్ని సన్నిధులలో పరివర్తన ఏకాదశికి పిమ్మటకూడ జరుగును. ఉత్థానోత్సవము మాత్రం ఉత్థాన ద్వాదిశిలోనే అన్ని సన్నిధులలోను జరుగుచున్నది. శివునికీకూడ చాతుర్మాస్యశయనముగలదని తెలియుచున్నది. శివాలయములలో శయనోత్సవమున్ను ఉత్థానోత్సవమున్ను జరుగునట్లు తెలియలేదు.

5. పంచాంగములు—

ఉత్థాన ఏకాదశినాడు కైశిక ఏకాదశి అని అరవ పంచాంగములలో తప్ప ఇతర దేశ పంచాంగములలో వ్రాయబడలేదు. ఇతర పంచాంగములలో ఉత్థానైకాదశి, ప్రబోధైకాదశి, బోధనైకాదశి అనియే వ్రాయబడుచున్నది. క్షీరాబ్ధినాథపూజ, తులసీ వివాహము అని కూడ వ్రాయబడుచున్నది. అరవ పంచాంగములో క్షీరాబ్ధినాథ పూజ అని కూడ కనబడుచున్నది; తులసీ వివాహము వ్రాయబడుటలేదు.

6. కైశికము ద్రావిడదేశ అనుష్ఠానము, వైష్ణవ విధి—

అరవ పంచాంగములలో మాత్రం కైశికమని వ్రాయబడుటచే ఇది ద్రావిడదేశ అనుష్ఠానమని తెలియుచున్నది. ద్రావిడదేశమున మాత్రమే శాస్త్రప్రకారములైన ఆలయములు అధికముగ యేర్పడినందున, ఆలయానుష్ఠానమునకు కైశికము అవశ్యమయి, అరవ పంచాంగములలోనే ఇట్లు వ్రాయబడుచున్నది. కైశిక ఏకాదశినాడు కైశికగానము చేయవలెననియు ఆగమ విధిగలదు. కైశికోత్సవమునకుండు ఆగమ వచనములు అనుబంధములో చేర్చబడుచున్నవి; అందులో చూడుడు. కైశికగానములో కైశికమాహాత్మ్య పఠనముకూడ భట్టరు వారిచే ప్రవర్తితము కావున, సకల విష్ణు సన్నిధులలోను ఉత్థానోత్సవమునకు కైశికోత్సవమనియే పేరు ఏర్పడినది. ఉత్థానోత్సవము పేరు; కైశికోత్సవము పేరు. ఉత్థానోత్సవములో

కైశికోత్సవము ఒక కార్యము. కైశికోత్సవమున కైశికగానము చేయుట నిలిచిపోయి, కైశికమాహాత్మ్యము పఠించుట మాత్రమే జరుగుచున్నది.

7. తులసీ వివాహము—

భగవంతుడు ఉత్తాన ద్వాదశినాడు నాయంకాలమున తులసీ దేవిని వివాహము చేసికొన్నట్లు శాస్త్రము బోధించుచున్నది. ద్వాదశిగాడు నాయంకాలం విష్ణు పింబమునున్న తులసి చెట్టునున్న కల్పచెట్టి వివాహము చేయించవలెనని ధర్మశాస్త్రములలో చెప్పబడి యున్నది. ఈ తులసీ వివాహము వర్షులచేతనే విశేషముగ ననుష్ఠింపబడుచున్నది.

8. ఉతానోత్సవ ప్రకారము—

దశమినాడు నాయంకాలం అంకురార్పణము, ఏకాదశినాడు రకాబంధన పూర్వకముగ చతుఃస్థానార్చనము, పరమాళ్లకు స్నానము, రాత్రి మంచుకాలము కావున భగవంతునికి పైకప్పు సమర్పించి పచ్చ కప్పుర తాంబూలమును కప్పుర అరతిను సమర్పించవలెను. అర్చకులు బ్రాహ్మణులతో నాడు ఉపవాసముండి—పుణ్య ప్రసిద్ధములైన కథలు, స్తోత్రరూపములైన గానములు, నర్తన తాళములతో కూడిన జయఘోషము—మున్నగునవి చేయుచు రాత్రి యంతి మేలుకొనియే ఉండవలెను. ద్వాదశినాడు పురాణాదులను పఠించి మంత్రమూర్తియగు భగవంతుని లేపవలయును. నాడు భగవత్సన్నిధియందు పురాణాదులను పఠించువారికిన్ని వినువారికిన్ని పుణ్యము కలుగును. ద్వాదశినాడు ఉపవాసములో కైశిక గానము చేసి ప్రత్యూషారాధనము చేయవలెను.

9. శ్రీరంగములో కైశికోత్సవము జరుగు వివరము—

కైశికోత్సవమునకు కాలము, శాస్త్రవిధి, భట్టరువారి సంబంధము - ఇవన్ని చెప్పబడినవి. భట్టరువారిచే ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ ఉత్సవము శ్రీరంగములో జరుగు క్రమము ఇప్పుడు వివరింపబడును.

పూర్వ దినమున - అనగా దశమినాడు సాయంకాలం అంకు రాత్రిము. ఏకాదశినాడు బ్రాహ్మణ ప్రభుదినము యేర్పడిన ప్రథమా రాధనమున్ను పొంగలి నివేదనమున్ను అంకున అనంతరం, ప్రతి ఏకాదశికిన్ని యేర్పడిన రీతిగ పెరుమాళ్ బయలుదేరి, చందన మండపములో తిరుమండనము చేసుకొని, తల్లిగ నివేదనము, తీర్థ ప్రసాద వినియోగము మున్నగునవిని పూర్తిజేసి లోపల వేంచేయుదురు. రాత్రి నివేదనము కావలసిన “శైలశంభా” “అరవణ” మున్నగునవి నేడు సాయంకాలముననే నివేదనము చేయబడి, గర్భ గృహమునకు తాళమువేసి ముద్ర వేయబడును.

రాత్రి 10 ఘంటలకు తలుపు తెరిచి, పెరుమాళ్ బయలుదేరి పగలు పోతు మండపము వేంచేయుదురు. “సుప్తే జనే గతే యామే వీణామాదాయ నిర్యయా” అను వచన ప్రకారముగ నాడు చంక భాడు భగవంతునికి గానముచేయుటకు బయలుదేరినది రాత్రి ఒక యామమునకుపైన జనులు నిద్రపోయిన సమృత్ అని తెలియించుచున్నందున, భగవంతుడుకూడ ఆ సమయముగానే ఆ ఉత్సవమునకు బయలుదేరుచున్నారు. ప్రతి దినము పెరుమాళ్ల వక్షస్థలములో నుండు ఇంద్రసిల పదకము తప్ప వేరే ఆభరణము నాడు ధరించుట లేదు. పెరుమాళ్ పట్టుమప్పటా కప్పుకొని, కుల్లాయి ధరించుకొని యుండుటనే నాడు విశేషము. కుల్లాయి ధరించి సాదరా కప్పుకొని యుండు నేన సకల ఆభరణములతోనుండు శోభకన్న యెక్కువయైయుండును. సకల ఉత్సవములకునుండు వాద్యములతో నాడు మద్దళము, “కొట్టు మద్దళము,” ఢక్క, “కారీశంఖ యెక్కాళము”- మున్నగు వాద్యములు నేటి ఉత్సవములో ఘోషించును. మార్గభ్రీ ఉత్సవములో నీ వాద్యములు గలవు.

పెరుమాళ్ బీదినాచ్చియారుకు తమ ఒయ్యారనడను చూపించుకొని అరయర్ల కొంకాటముతో పడియేతము ననుభవించి మండపమువేంచేసిన వెంటనే తెర వేయబడును. “శ్రీపాదం తాంగులు”

(పెరుమాళ్లను వేంచేపు చేయువారు) “పచ్చవడ” పెట్టిని తెచ్చుదురు. పెరుమాళ్లను సింహాసనమందు వేంచేపుచేసి “పచ్చవడము” సమర్పించుటకు ప్రారంభమగునపుడు తెర దీయబడును.

(1) పచ్చవడము — అనగా వస్త్రము. వడమనునది అరవములో పేనబడిన వస్త్రవగు త్రాడు మొదలగునవి. వడమను పేరు వస్త్రమునకు యేర్పడిన కారణమేమనగా—ఉత్తరీయమును వడవేసినచుమున కట్టుకొనుటను చొక్కానుపై నధరించు నాగరికమున్ను గలవు. కావున, వడమనగా వస్త్రమని అర్థము. పచ్చవడమనగా వర్ణవస్త్రము, చిత్రవస్త్రము — అని అర్థమగును. పెరుమాళ్లకు కైశిక యేకాదశిగాడు సమర్పింపబడు పచ్చవడములన్నియు పట్టు ఉత్తరీయములుగ నుండును. పచ్చవడము - అనగా వర్ణవస్త్రమని భావముచేతనే శ్రీరంగరాజచరితభాణమందు నిదే కైశిక ప్రస్తావమున “అంగావృతిం చిత్రపటైర్విధాయ” అని చిత్రపటశబ్దము ప్రయోగింపబడియున్నది.

(2) పచ్చవడము సమర్పించు క్రమము :— తెరదీయునపుడు పచ్చవడము సమర్పించుట సేవయగును. పచ్చవడములన్ని మొత్తము 360. అన్నిటిని పెరుమాళ్ తిరుమేనిలో సమర్పించుట అసాధ్యము కావున, వారికి వెనుక నుండు దిండు మీద సమర్పించుట యలవాటు. పచ్చవడము సమర్పించిన అనంతరం, పచ్చకర్పూరము కలుపిన తాంబూలమును భగవంతునికి ఆరగింపు చేయించి కర్పూరారతి చేయబడును. ఒక పచ్చవడము, ఒక తాంబూలము, ఒక కర్పూరారతి— ఈ క్రమములో 360 ఆవృత్తి జరుగును. ప్రతిసారి స్థానికులు “తిరువడి విళ్ళక్కువదేల్” “అడకాయముదు నీట్టువదేల్,” “తిరువిళ్ళక్కు మూడువదేల్” — అని అరుపుపాటు చెప్పగ, ఆయా కైంకర్య పరులచేత “నాయుందే, నాయుందే” అని చెప్పుకొని, వెండి పళ్ళములో పచ్చవడము, వెండి గిన్నెలో తాంబూలము, వెండి తట్టలో వెలిగించిన కర్పూరమున్ను అర్చకులవద్ద నీయబడును. అర్చకులు

పచ్చవడమును పెరుమాళ్ళ దిండుమీద సమర్పించి, తాంబూలమును పెరుమాళ్ళకు ఆరగింపు చేయించి కర్పూరారతిన్ని చేయుదురు.

(3) తిరుక్కురుంగుడి పాశుర విన్నపము :—పచ్చవడము సమర్పించుటకు అరంభమయిన వెంటనే, కోయిల్ మహాజన కైంకర్య పరులు పట్ట కొట్టి త్రోవ విడిపించి, అరయర్లను పెరుమాళ్ళ దగ్గర వేంచేపింతురు. అరయర్లకు అరుళపాటు, సేవ, తీర్థము, చందనము, “తొంగు పరివట్టము,” మాల, శతకోపము మొదలైన సేవ మర్యాదలు జరుగును. అరయర్లు పెరుమాళ్ళకెదుట గోష్ఠిమధ్యనుండి కైశిక మాహాత్యై చరిత్రము జరిగిన తిరుక్కురుంగుడి విషయముగ తిరుమంగయాత్మార్లు సాయించిన “అక్కుంపులియిక్” తిరుమొట్టి పాశురములను, నమ్మాత్మార్లు సాయించిన “విళ్ళనేయో” తిరువాయి మొట్టి పాశురములను తాళస్వరముతో విన్నపింతురు. ఆ తిరుమొట్టిలో మొదటి పాశురమగు అక్కుంపులయినుకు మాత్రమే అభినయ వ్యాఖ్యానములు జరుగును. అభినయ వ్యాఖ్యానములతో ఈ మొదటి పాశురము పూర్తికాగానే, తక్కిన పాశురములు విన్నపింపబడును. పెరియ వాచ్చాక్ పిళ్ళగారి వ్యాఖ్యానమే శ్రీకోశమును చూచి చదువబడును. పెరుమాళ్ పచ్చవడము ధరించుకొనియే పాశురములను వినుదురు. పెరుమాళ్ ఆరగించిన తాంబూలమున్ను పచ్చ కర్పూరమున్ను పాశురములను విన్నపించుచుండు అరయర్లకు ఐదు సార్లు అరుళపాటుతో వినియోగింపబడును. ప్రతిసారి అరయర్లు విన్నపమును నిలిపి, పెరుమాళ్ల దగ్గర వచ్చి తాంబూలమును పుచ్చుకొనుదురు.

తిరుమొట్టి పూర్తి కాగానే, పచ్చవడము సమర్పించుట నిలుపబడి తెర వేయబడును. మడప్పళ్ళినుండి వెండి తట్టలోను కంచు తట్టలోను వడపప్పు వచ్చి ఘంటానాదముతో పెరుమాళ్లకు ఆరగింపు చేయబడును.

వడపప్పు ఆరగింపు చేయించి తెర తీయగానే, అరయర్లు తిరు

క్కురుంగుడి విషయమైన “ఎళ్ల నేయో—” తిరువాయ్ మొట్టిని విన్నపింతురు. పచ్చవడము సమర్పించుటకూడ ప్రారంభమగును. ఈ తిరువాయ్ మొట్టిలో మొదటి పాశురమగు “ఎళ్ల నేయో” అను దానికి మాత్రమే అభినయ వ్యాఖ్యానములు జరుగును. తిరువాయ్ మొట్టి వ్యాఖ్యానమగు ఈడు శ్రీకోశమును చూచియే చదువ బడును. సంబెరుమాళ్ సన్నిధిలో పెరువాయ్ మొట్టికి నంబిళ్ల ఈడు, ఇతర ప్రబంధములకు పెరియవాచ్చాళ్ పిళ్ల వ్యాఖ్యానము, పెరియ వాచ్చాళ్ పిళ్ల వ్యాఖ్యానము లేని పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టిలో కొన్ని భాగములకు మణవాళమమునుల వ్యాఖ్యానము, అక్కడక్కడ అరయర్ల పూర్వీకులైన తంవిరామాళ్ వ్యాఖ్యానము—ఇవి దప్ప ఇతర వ్యాఖ్యానములు సేవింపబడదు. “ఎళ్ల నేయో” పాశురమునకు అభినయ వ్యాఖ్యానములు పూర్తి కాగానే, ఆ తిరువాయ్ మొట్టిలో నుండు ఇతర పాశురములను విన్నపించి, అరయర్లు పెరుమాళ్లకు వాట్టితిరువామము చెప్పి మంగళము పాడుదురు. పెరుమాళ్ కంచు తట్టలో ఆరగించిన వడపప్పు అరయర్లకు వినియోగము చేయబడును.

తిరుక్కురుంగుడి విషయమగు “అక్కుంబులియిన్”—తిరు మొట్టి, “ఎళ్ల నేయో”—తిరువాయ్ మొట్టి ఈ రెండు దప్ప “తవ శవిళంబిరై” తిరుమొట్టిన్న ఇతర ఆళ్వార్ల పాశురములున్నగలవు. కాని, అవి నేటి కై శిక ఏకాదశి ఉత్సవమునకు శ్రీరంగములో సేవింప బడదు. అన్ని పాశురములను నేడు విన్నపము చేయని కారణము ఊహింపదగినది. కోయిల్ తిరుమొట్టి తిరువాయ్ మొట్టిలో చేరిన తిరుక్కురుంగుడి పాశురములు మాత్రమే నేడు శ్రీరంగములో సేవింప బడుచున్నవి. తిరుక్కురుంగుడి పాశురములన్ని ఆఖరున చేర్చబడి యున్నవి. కై శికగానము జేసిన సంబాడువాణ్ చరిత్రమును వినే ఈ ఉత్సవములో సంబెరుమాళ్ తిరుక్కురుంగుడి పాశురములను వినుట—తిరుక్కురుంగుడి సంబాడువానిని కన్న ఊరు, అచ్చటి పెరు మాళ్ సంబాడువానికి ప్రత్యక్షము, ఈ కై శిక వృత్తాంతము నవత రించునట్లు కృపచేసినవారను కారణము చేత ఉపకార స్మృతియగును.

(4) భట్టరువారు కైశిక మాహాత్యము చదువుట :— అరయర్లు పాశురవిన్నపము చేయుచుండగ, భట్టరువారిని తిరుమాళిగ నుండి వేంచేపించుటకు మణియగార్లు కోమిల్ మహాజనం కైంకర్య పరులును పంపుదురు. భట్టరువారు పెరుమాళ్ల “కాప్పందము,” మేళవాద్యము—మొదలైన పరికరముతోను తమశిష్యులు మొదలైన వారితోను బయలుదేరి ప్రదక్షిణముగ “క్రీష్ణదీ”యెక్కివచ్చి, సన్నిధి ద్వారములో దండం సమర్పించి, అహగియ మణవాళే తిరుమండపములోనే వేంచేసియుండురు. అరయర్ సేవ పూర్తిఅయిన వెంటనే, మణియగార్లు భట్టరువారికి దండం సమర్పించి, వారిని పెరుమాళ్ల వద్ద వేంచేపింతురు. స్థానికులు పెరుమాళ్ల ఆజ్ఞపుచ్చుకొని భట్టరువారికి అరుళపాటు సామింతురు. భట్టరువారు పెరుమాళ్ల దగ్గరవచ్చి కైశికపురాణ శ్రీకోశమును స్థానికులచేతికి ఇత్తురు. దానిని అర్చకులు పుచ్చుకొని పెరుమాళ్ల తిరువడిలో నుంచుదురు. భట్టరువారికి తీర్థము, చందనము, తొంగుపరివట్టము, మాల, శ్రీశతకోపము—మొదలైన ప్రసాద మర్యాదలు జరుగును. భట్టరువారు కైశికపురాణమును పుచ్చుకొని గోష్ఠికి సమీపముగ వెళ్లి, “క్రీశై లేశదయా పాత్రము” మొదలు “శ్రీపరాశరభట్టార్యః”— వరకునుండు అరు తనియనులను అనుసంధానముచేసి, కైశిక పురాణమును అవతారిక వ్యాఖ్యానములతో చదువుదురు. పురాణమును చదువుచున్నపుడే అరయర్లకువలె భట్టరువారికిగూడ అరుళపాటుతో పది సాళ్లు పచ్చకర్పూర తాంబూలము వినియోగింపబడును. ప్రతిసారి భట్టరువారు పురాణమును నిలిపి, పెరుమాళ్ల దగ్గర పోయి తాంబూలమును పుచ్చుకొని, మరల గోష్ఠిమధ్యన వెళ్లి పురాణమును ఆరంభింతురు.

భట్టరువారు చదువు క్రమములోనే కైశిక మాహాత్య మిందు చేర్పబడియున్నది. పురాణము శ్రీకోశమును చూచియే చదువబడును. పురాణము పూర్తికాగానే, పెరుమాళ్ ఆరగించి వెండి తట్టలోనుండు వడపప్పు భట్టరువారికి వినియోగము చేయబడును.

కైంకర్యపరులు భట్టరువారిని పెరుమాళ్ల కాప్పందము మేళవాద్యము మొదలైనవానితో తిరుమాళిగలో విడిచివెట్టరు.

(5) పెరుమాళ్ బయలుదేరుట :—భట్టరువారు తిరుమాళిగ వేంచేసిన పిమ్మట పెరుమాళ్లకు వేదవిన్నపము (పుష్పాంజలి) అగును. మడప్పల్లినుండి ఘటదీపము వచ్చును. అనంతరం అలంకారము ఆర గొంపుచేయబడి తీర్థప్రసాద వినియోగ మగును. ఈ ఉత్సవములో పెరుమాళ్లకు తిరువారాధనము లేదు. తిరువారాధనము లేకనే వేద విన్నపము, ఘటదీపము, తళిగ నివేదనము—మొదలైనవి జరుగును. పెరుమాళ్ బయలుదేరుటకుగాను సూర్యోదయమునకు పూర్వమే సింహాసనమును విడచి తోభుక్కొనిమానులో వేంచేసి భట్టరువారి రాకను ప్రతీక్షించియుండురు. కైంకర్యపరులు పెరుమాళ్ల సమయమును భట్టరువారికి జేలువుదురు. భట్టరువారు “నిలయంగి” (నిడుపు అంగి) కుల్లారు, తొంగుపరివట్టము మొదలైనవిని ధరించి, కైశిక పురాణము నేత్తుకొని, తిరుమాళిగనుండి బయలుదేరి, గుడిలోనికి వచ్చి, ధ్వజస్తంభము దగ్గరనుండు ఉయ్యాలమండప మెట్లమీద కూర్చుండురు. పెరుమాళ్ బయలుదేరి చిలుకల మండపముదిగి, అద్దాల అరదగ్గర వేంచేయగనే, భట్టరువారువచ్చి దండంసమర్పించి పెరుమాళ్ల వెంటియే వెళ్లుదురు.

(6) పచ్చకర్పూర పడియేతము :—పెరుమాళ్ అద్దాల అరను విడచి రెండడుగుల దూరము వెళ్లగనే అరయర్లకు అరుళపాటగును. పెరుమాళ్ అరయర్లు గావముచేయు “ఇళ” సర్వమును వినుచు “మేలప్పడి” వెళ్లి పడియేతము సనుభవించురు.

“పొంగుకర్వనబూడగమాండ ఉలగారియ్ పోత్తిత్తిగ్గ్రం పెరుమాళ్!

మన్నిఱుకర్వగవాళమామని ఈదురైప్పరు కేట్టు పూర్తిత్తు విన్ పెరుమాళ్!”

అను ప్రకారముగ అరయర్లు కొండాటములను గావముచేయుదురు. చాలాద వైష్ణవులు పుష్పదళములనున్న పచ్చకర్పూర పొడినున్న

ఉత్పవ నిరూపణము

కలిపి వెండిగిన్నెలో పెట్టుకొని పెరుమాళ్లమీద జల్లుదురు. ఇట్టి వైభవముతో పెరుమాళ్ ఆడియాడి మెట్లుయెక్కి ఒకేవేగముగ తిరుగుదురు. వెంటనే తిరువందికాపు—అనగా కుంభారతి అగును. కైశిక మాహాత్మ్య మవతరించిన నేటిదినములో మాహాత్మ్యమునకు వ్యాఖ్యానము సాయించి తనదగ్గర విన్నపించిన భట్టరువారియొద్ద కుతూహలముకలిగి, పెరుమాళ్ స్థానికులద్వారా— “నం భట్టరై వీట్టిల్ విట్టు వా” మన భట్టరువారిని ఇంటిలో విడచి రా అని మణియ గార్లను ఆజ్ఞాపింతురు. మణియగార్లను “నాయుండే, నాయుండే” అని చెప్పి ఆజ్ఞను శిరసావహించి, భట్టరువారిని పెరుమాళ్ళతో లోపలికి పిలుచుకొని పోవుదురు.

(7) భట్టరువారి బ్రహ్మారథము:—పెరుమాళ్ లోపల వేంచేసిన వెంటనే సన్నిధిద్వారము మూయబడును. పెరుమాళ్ తన మూలను భట్టరువారికి అనుగ్రహింతురు. భట్టరువారు పెరియపెరుమాళ్ళవద్దను అనుగ్రహము పుచ్చుకొని, తలుపు తెరిచిన అనంతరం బయటవచ్చి సన్నిధిద్వారములో ద్వారపాలకుల దగ్గరనే నిలచియుండుదురు. మరల సన్నిధిద్వారము మూయబడుము. పెరుమాళ్ తోఁఁకుక్కివియాను నుండి మూలస్థానము వేంచేసిన అనంతరం సన్నిధిద్వారము తెరవబడి మంగళారతి అగును. వెంటనే అర్చకులు శ్రీశతకోపమును తెచ్చి సన్నిధిద్వారమునకు బయటనుండు భట్టరువారికి సాయింతురు. “నట్టు ముట్టు” వాద్యఘోషముతో భట్టరువారు శ్రీశతకోపమును పుచ్చుకొని తము శిష్యులతోను, కైంకర్యపరులతోను, మేలప్పడి దిగి, సేనమొదలి యార్ సన్నిధిలో సేవ మర్యాద పుచ్చుకొని ప్రదక్షిణముగ పోయి, ఆర్యభటాళ్ వాకిలిలోనుండు “కేడయములో” కూర్చుండుదురు. శ్రీ పాదతాంగులు కేడయము నెత్తుకొని దక్షిణద్వారమార్గముగ ఉళ్ తిరువీది ప్రదక్షిణముచేసి భట్టరువారిని తిరుమాళిగలో దింపుదురు. త్రోవలో గరుడమండపమున గరుత్మంతుడున్న, వమ్మాత్తార్లున్న మూల సాయింతురు; రంగ విలాసములో కూరత్తార్లు తన సన్నిధి

కైదుట మాలనాయింతురు; ఉత్తరద్వారమున పెరియపిరాట్టి
యూరున్న మేట్టుకొనియ శింగరున్న మాల నాయింతురు. తిరుమాళి
గలో దేవదాసీలు ముత్తారతి యెత్తిన అనంతరం భట్టరువారు కేడ
యమునుండి దిగి లోపల వేంచేయుదురు. అరయర్లు వచ్చి తాళస్వర
ముతో పెరుమాళ్ మాన్దాభిషేకమును భరించునపుడువలె పల్లాండు
పాడిన అనంతరం, స్థానికులు గోష్ఠికి చండన తాంబూల వినియోగము
చేయుదురు. భట్టరువారికి బ్రహ్మరథ మయినపిమ్మట, నాటి
ప్రాద్దున రావలసిన తిరుమంజనము వచ్చి దినచరి కార్యములగును.
నెన్నటి కార్యములన్ని పూర్తి అగు తాళముద్రలు వేసిన అనంతరం,
రాత్రి కైశిక మాహాత్య శ్రవణముకొరకై జరిగిన ఈ ఉత్సవము
నెన్నటి ఉత్సవమునను నేటి ఉత్సవమునను చేరక, అవాంతర ఉత్సవ
మగును.

(10) తిరుక్కరుంగుడి—

కైశిక వృత్తాంత మవతరించిన తిరుక్కురుంగుడిలో నేడు
యేమి జరుగునని ప్రశ్న కలుగుట సహజమే. అచట నేడు నంబాడు
వా చరిత్రము నాటకముగ నటించబడుచున్నది తెలిసి అక్కడ
పోయి నేవించిన ప్రకారముగనే వ్రాయబడుచున్నది.

తిరునెల్వేలి స్తేషనునుండి 24 మైళ్లు పడమటనున్నది తిరు
క్కురుంగుడి. మార్గమున 16 మైళ్లు దూరములో వానమామల
ఉన్నది. తిరునెల్వేలీనుండి సులభముగ బస్సు దొరుకును.

తిరుక్కరుంగుడిలో ప్రవహించు క్షీరనది, పాలారు, సింధునది,
నందియూరు—అని పేర్లుగల చిన్ననదియగును. అది తిరుక్కురుంగుడి
సమీపమున పారుచున్నది. తిరుక్కురుంగుడి జలరామణీయకము
స్థలరామణీయకము కలిగి, ఆరామములునిండి అందముగను ఆరోగ్య
ముగనుండు ఊరు. దానికి దక్షిణబదరి, సౌకరవత్కేత్రము, సిద్ధాశ్ర
మయ్య, వామనత్కేత్రము—అని పలుపేర్లు పురాణములయందు గన
బడుచున్నవి.

గుడిలోపల నిన్ననంది, ఇరుండనంది, కిడందనంది-అనిముగ్గురు నిలుచుకొని, కూర్చొని; పండుకొని ఉన్నారు. వీరిలో నిన్న నందియో ప్రధానము. వీరికి తిరుక్కురుంగుడి నంది, అత్తిగియనంది, వైష్ణవనంది, సుందరపరిపూర్ణుడు - అని పేర్లు గలవు. పెరుమాళ్ అతి సుందరుడు గా నుండుటచే అత్తిగియనంది, సుందరపరిపూర్ణుడు - అని పేర్లు యేర్పడినవి. వీరు ఉడయవర్ల యొద్ద పంచసంస్కారము నొందిన నిమిత్తమై వైష్ణవనంది అనిపేరు యేర్పడినది. ఇచ్చట ఉడయవర్లు ఆచార్యులుగాను పెరుమాళ్ శిష్యులుగాను ఉండుటవలన గర్భగృహమునకు ఉడయవర్లు ప్రత్యేకముగ నాచార్యస్థానములో వేంచేసియున్నారు. ఈ గుడి ఐదు ప్రాకారములు గలది. గర్భగృహమునకు ప్రక్కని ప్రాకారములో ఎడమచేయి ప్రక్కన శట్టనాథుడున్న కాలభైరవుడున్న ఉన్నారు. తిరుమంగమాళ్వార్లు “పక్కనిన్నశివనాక్” — ప్రక్కనుండు శివుడు అని ఈ శివునికూడ పాశురమున చేర్చియున్నారు. వీరి పూజకు ప్రత్యేకముగ శివద్విజాలు గలరు. తిరుక్కురుంగుడి వైఖానసాలయము.

గుడిలోనుండు మూడు పెరుమాళ్ళుతప్ప, గుడికి నైఋతి మూలలో ఊరికి బయట “తిరుప్పార్కడల్ నంది” అని పేరుగల వామనమూర్తియొక్క ఆలయము పల్లములోనున్నది. మహేంద్ర పర్వతమధ్యన “మలనంది” అను పెరుమాళ్లు వేంచేసియున్నారు.

తిరుక్కురుంగుడి తిరుమంగమాళ్వార్లు పరమపదించిన స్థలము. ఊరికి ఉత్తరముగ పొలముమధ్యన ఒక తిరుమంగమాళ్వార్లు వేంచేసియున్నారు. కార్తికలో కార్తిక తిరునక్షత్రమునాడు సన్నిధిలో తిరుమంగమాళ్వార్లున్న పెరుమాళ్లున్న తళిగ ఆరగించిన పిమ్మట పొలము మధ్యమునుండు తిరుమంగమాళ్వారికి తళిగ ఆరగింపించి పిమ్మటనే గుడిలో గోష్ఠికార్యములు జరుగును.

తిరుప్పార్కడల్ నంది సన్నిధికి దక్షిణముగ ఆ నదీతీరములో “తిరుమణ్ పార” - అనునొక రేవుక్రింద ఉడయవర్లు వైష్ణవనందికి

పంచసంస్కారము చేసిన చోటు తెలియుచున్నది. ఉడయవర్లున్న వడుగనంబియున్న అనంతశయనముబోయి, పెరుమాళ్ళను సేవించి వచ్చినపుడు, రాత్రి ఈ రేవుక్రింద విశ్రమించినట్లు, అచ్చట తిరుక్కురుంగుడి పెరుమాళ్ళ వచ్చి వారిద్దరిని ఉపచరించినట్లున్న ప్రసిద్ధి. రేవుక్రింద వడుగనంబితో వేంచేసియుండు ఉడయవర్లప్రక్కన తిరుక్కురుంగుడి పెరుమాళ్లు అంజలిహస్తాలుగనుండు బింబములు గనబడుచున్నవి. రేవుకు క్రిందబోయి దర్శించుటకొరకై మెట్లుకట్టబడియున్నవి. పైన ఉడయవర్ నుండి ఒకటి గలదు. ఇపుడు ప్రస్తావించిన అన్ని ఆలయములున్న కలిసి ఒకటే దేవస్థానము.

ఉడయవర్ల చుట్టూ పొసించిన పేరరుళాళ రామానుజజ్యోర్ అను తిరుక్కురుంగుడి జ్యోర్ గారే ఈ దేవస్థానమున కధికారి. ఈ జిల్లాలోనుండు పెరియనంబి వంశ్యులే ఈ జ్యోర్ గారి స్థానమునకు వచ్చుచున్నారు. ఈ జ్యోర్ గారి మతము గుడియొక్క మొదటి గోపురమునకున్ను రెండవ గోపురమునకున్ను మధ్యన ఉత్తరపార్శ్వముగ నున్నది. ఈ మతములో గూడ ఉడయవర్లు వేంచేసి యున్నారు.

జ్యోర్ మతముయొక్క వాకిలిలోనుండు స్తంభములలో శిల్పకౌశలము నిండిన ఆశ్చర్యమైన బింబములున్నవి. చిత్రగోపురమను గోపురములో ఆశ్చర్యమైన శిల్పముగల పై వితానముతో ఏడు అంతస్తులు గలవు. దంతములో చేయదగిన అతి సూక్ష్మమైన ప్రతిమలు ఆ చిత్రగోపురములో రాతిమీద చెక్కబడి యున్నవి. తిరుమఘ్రిశ ఆమ్మార్లు తిరుచ్చంద విరుత్తములో

కరండమాడు పాయగైయల్ కరుంబనై పెరుం ప్పం

తిరుండు వీరు తాళై పాయ—

అని పాడిన ఒక తాటిచెట్టు ఇంక కారండవ పుష్కరిణి తీరములలో నుండుట ఈ తేత్రమం దొక ఆశ్చర్యము.

ఈ ఆలయపు ధ్వజ స్తంభము ద్వారమునకు నేరుగా లేకుండ ఉత్తరపార్శ్వముగ ఒదిగియున్నది. సంబాడువాక్ అను చండేశుడు

“దూరాజ్ఞాగరణే గాథితౌ జాతిక్కును గుణముగ దూరత్తిలే నిన్ను పాడినా” తనజాతిక నుగుణముగ దూరముననే యుండి పాడెను అనినట్లు సన్నిధి ద్వారమునకు రాజాలక బయటనేయుండి గానము చేయునపుడు, వానికి భగవద్దర్శనము కలుగునట్లు ధ్వజస్తంభము కొంచెం అవతల జరిగినట్లు అప్పటినుండి అది అట్లులే నిలిచియున్నట్లు చెప్పుచున్నారు. ఏతావతా ఊరు, గుడి మున్నగునవి దాని వివరము చెప్ప బడినది. ఇక నక్కడ జరుగు కైశిక ఉత్సవ వివరము.

11. తిరుక్కురుంగుడి కైశికము: ఏకాదశి తిరుమంజనము—

కైశిక యేకాదశికి పదిరోజులు మునుపు నాటక పాత్రలైన నంబాడువాణ్, బ్రహ్మరక్షస్సు, నంబివృద్ధుడు — ముగ్గురున్న పెరుమాళ్లను సేవించి వారనుగ్రహించు టెంకాయను పుచ్చుకొని కారండవ పుష్కరిణి తీరముననుండు కృష్ణ మందిరములో నాటకము నభ్యసించుటకు వ్రతము దొడంగుదురు. వీరిలో నంబాడువాణ్ నంబి వృద్ధుడు— ఈ రెండు పాత్రములున్న ఆ దేవాలయపు భోగము వార్లది. బ్రహ్మరక్షస్సుగ నటించవలసినవాడు పెరుమాళ్ల తిరుమేని క్కావలివాడు. వీరు పదిరోజులు ఏక భుక్తముగనుండి ఏకాదశినాడు ఉపవాస ముండవలయును. దాసీలు పదిరోజులున్న ఇంటిలోనే వ్రత ముందురు. బ్రహ్మరక్షస్సుగ నటించువాడు పదిరోజులున్న ఉదయ మున స్నానముజేసి వచ్చిన పిమ్మట గుడివిడచి అవతలపోకనే ఉండును.

ప్రతిదినమువలె ఏకాదశినాడు ప్రోద్ధున తిరుమంజనము వచ్చి విశ్వరూపమగును. అనంతరం ఛత్ర చామరములు, ఏనుగు, గుఱ్ఱము మొదలైన బిరుదులతో అలంకార తిరుమంజనము తిరువీది ప్రద ఊణముగ వచ్చును. పెరుమాళ్ “శుక్రవారకొరటుకు” క్రింద కుల శేఖర మండపమున మజగిరిలో తనిక్కోయిల్ నాచ్చియారుతోను ఉభయ నాచ్చియార్లతోను అలంకార తిరుమంజనము ననుభవించుదురు. గోష్ఠికి ఈరవాడ తీర్థవినియోగము మొదలైనవి అయిన తరువాత పెరుమాళ్ వెనుకనుండు శుక్రవారకొరటులో వేంచేసి, తిరువారా

ధనము జరిగి బలి నాయుంపబడును. అనంతరం తిరుమంగయాశ్వాత్థ ఆరవ ఉత్సవపు గోష్ఠి జరుగును. కైశిక ఏకాదశి ఎప్పటికి ఉత్తర ప్రోష్ఠపదిలోనే వచ్చునుకావున, గాడు కార్తిక కార్తికలో అవతరించిన తిరుమంగయాశ్వాత్థికి ఆరవ ఉత్సవము కలియును. సామాన్యముగ కైశికము ముందున్ను. తిరుక్కార్తి వెనుకన్ను వచ్చును. అట్లు వచ్చినయెడలనే కైశికముగాడు తిరుమంగయాశ్వాత్థి ఆరవ ఉత్సవము కలియును. తిరుక్కార్తికు వెనుక కైశికము వచ్చినయెడల తిరుమంగయాశ్వాత్థి ఉత్సవము కైశికముతో సంబంధించదు. తిరుమంగయాశ్వాత్థ బయలుదేరి శంఖా తిరువారాధనము ననుభవించి, తళిగ ఆరగించిన పిమ్మట, గోష్ఠికి తీర్థ వినియోగము. నాయంకాలము పెరుమాళ్లకు తిరువారాధనము జరిగి “అత్తాళ” తళిగ నివేదన మయిన అనంతరం, తీర్థ వినియోగమయి బలి హరిణమగును.

(1) కైశిక మండుపము వేంచేయుట:—రాత్రి కైశికఉత్సవము కొరకై ఆశ్వాత్థాచార్యులందరున్న కైశిక మండపము వేంచేయుదురు. శ్రీరంగమువలె ఇచ్చట ఆశ్వాత్థాచార్యులందరు ప్రత్యేకముగ వేంచేసియుండరు. ఒక వేదిలోనే అందరు వేంచేసి యుందురు. రాత్రి పెరుమాళ్ ఉభయ నాచ్చి మార్గతో బంగారపు తోళ్ళుక్కిని నూనులో “తవశు శివిక” కట్టి బయలుదేరి, “వట్ట విళక్కు” వర్తు శదీపమునకుముందు తిరుమంగయాశ్వాత్థ సన్నధి వాకిలికి వేంచేయుదురు. జయ్యంగారు వేంచేసిన అనంతరం, మతము వగైరా “తిరుక్కణ్ శాత్తు” లాంబూలము, ఫలము మున్నగునవి ఆరగింపు అయి కర్పూరసేవ అగును. ఆశ్వాత్థకు శ్రీశతకోపమయిన అనంతరం గోష్ఠికి తీర్థ వినియోగము. వెంటనే “ఇయల్” ఆరంభించుటకు అరుళపాటగును. మణవాళిమాముని సన్నిధిలో జరుగు ఇయల్ చాత్తు నేడు అక్కడ జరగదు. పెరుమాళ్ కైశిక మండపము వేంచేసిన అనంతరం అక్కడనే ఇయల్ చాత్తు అగును. మేనాలో తనిక్కోయిల్ నాచ్చియార్ బయలుదేరి వచ్చి పెరుమాళ్ల దగ్గర వేంచేసిన తరువాత, రాజ మర్యాదగ పొంగలి, మతం తిరుక్కణ్ చాత్తు ఇవి సమర్పింప

బడును. జియ్యంగార్లు రాజమర్కాదను పుచ్చుకొని మరమునకు వేంచేయుదురు, అచ్చట పొంగలి వినియోగము.

(2) కైశిక నాటకము :— కైశిక మండపముందు పెరుమాళ్ తూర్పు ముఖముగ వేంచేసియుండును. కైశిక మండపమునకు బయట నొక పెద్ద మండపమున్నది. ఈ బయటి మండపములో తూర్పు ప్రక్కన నాటకమేడ వేయబడి యుండును. అందు కైశిక వృత్తాంతము పై చెప్పిన మూడు పాత్రములచే నాటకముగ ప్రదర్శింపబడును. నాటకమునకు అవశ్యమైన నూటలు పాటలు మొదలైనవి తాళపత్ర పుస్తకమున నరవముతో వ్రాయబడి గుడికి చేరిన దేవదాసీల యొద్దనే ఉన్నవి. ఆ పుస్తక ప్రకారముగనే నాటకము నటించబడుచున్నది. తాళపత్రములో నుండు విషయము లెవరిచే వ్రాయబడినవని తెలియదు. నాటకముగ నటించుటకుగాను ఆ పుస్తకముందు సమయోచితముగ ననేక విషయములు గలవు. అందు తిరుక్కురుంగుడి పెరుమాళ్ల వైభవమున్న కైశిక వృత్తాంతమున్న మిక్కిలి రసవంతముగ వ్రాయబడియున్నది. ఈ విషయములను ప్రసిద్ధ పరచిన రసికులకు సంతోషముగ నుండును. పుస్తకములో నుండు విషయమును సరిగ జెప్పటకు గూడ తెలియక నాటకము జరుగుచున్నది. నాటకము కొరకై అన్ని సిద్ధముగ నుండగ, బ్రహ్మరక్షస్సువేషధారి గుడికి వెనుకనుండి మేళ తాళములతో ప్రదక్షిణముగ వచ్చి, కైశిక మండపమున కుత్తర పార్శ్వముగ నుండు గదిలో ప్రవేశించి, అచ్చటనుండు బ్రహ్మరక్షస్సుశిరస్సునకు పూజజేసి, దానిని ధరించును. కొయ్యతో జేయబడిన ఆ బ్రహ్మరక్షస్సుని శిరస్సు చాలకాలముగ గుడిలోనే యున్నది. అది ఈ గదిలోనే ఉండును. దానిని పూజజేసి తలతో పెట్టగనే, ఆ వేషధారికి ఆ వేషము వచ్చుచున్నది. ప్రక్కనుండువారు సమాధానము జేసి అతనిని నాటకమేడకు పిలుచుకొని వత్తురు. వాడు వచ్చిన పిమ్మట నాటకము ప్రారంభమగుచున్నది. నాటకము పూర్తి అయిన మీద పాత్రధారులకు పెరుమాళ్ల దగ్గర నేవ మర్యాదలు జరుగును. అనంతరం వార్లు మేళతాళాదులతో నింటికి జోవుచున్నారు.

(3) తిరుక్కురుంగుడి పాశురము:— దాసీలు మర్యాద పుచ్చుకొని ఇల్లుచేరిన అనంతరం పెరుమాళ్లకు తిరువారాధనము జరుగును. తరిగ ఆరగింపయి కర్పూర సేవ; “సేవాకాలము” దొడంగుటకు అరుళి పాలు; “శ్రీశైలేశ-” మొదలుగనుండు ఐదు తనియనులను, తిరుమొట్టితనియనుల ననుసంధానముజేసి “తనళవిళంబిరై” తిరుమొట్టి సేవింపబడును. శ్రీ విల్లి పుత్తూరి అరయర్లు వచ్చి “అక్కుంబులియి”-పాశురమునకు అభినయ వ్యాఖ్యానములను జరిపిన అనంతరం అధ్యాపకులు “అక్కుంబులియి” తిరుమొట్టిలోనుండి ఇతర పాశురములను సేవింతురు. తిరువాయ్ మొట్టిలోనుండు “విజ్ఞానేయో” పాశురమునకు అరయర్ల భినయవ్యాఖ్యానములు జరిపిన పిమ్మట, ఇతర పాశురములు సేవింపబడును. తిరువాయ్ మొట్టి చాత్తుమొర అయిన మీద పెరుమాళ్లకు “శురుళముదు” తాంబూలము సమర్పింపబడును. నాడుజరిగిన కార్యములను విన్నపము చేయుట అయిన వెనుక, పెరుమాళ్లు తిరుమంగయాళ్వారికి తీర్థప్రసాదము ననుగ్రహింతురు.

(4) కైశిక పురాణము :— గోష్ఠికి తీర్థ వినియోగమయిన అనంతరం స్థానికులు కైశిక పురాణమును భట్టవారి వ్యాఖ్యానావతారికల సహితముగ తాళకోశమును చూచి చదువుదురు. ఇంత జరుగునపుడు సూర్యోదయము సమీపించును. నేటికార్యములన్ని పూర్తి అయి గూడ, పెరుమాళ్ గర్భ గృహము వేంచేయక కైశిక మండపములోనే ఉందురు. అచ్చట తిరువుత్త యామము—అనగా రాత్రి అర్థజామ పూజ.

(5) కైశిక ద్వాదశి :— కైశిక ద్వాదశినాడు నిత్యపడి తిరుమంజనము వచ్చును. కైశిక మండపములోనే విశ్వరూప గోష్ఠి. మధ్యాహ్న మలంకార తిరుమంజనము వచ్చి, కుంభస్థాపనము జేసి పెరుమాళ్లకు బహిరంగముగ తిరుమంజనము. అనంతరం కాలసంధి; తిరుమంగయాళ్వారి ఏడవ ఉత్సవము; శంభా అవసరము; సాయం

కాల తిరువారాధనము; అత్తాళ అవసరము; తీర్థ వినియోగము— అన్ని జరిగినమీద, ఆత్మార్థాచార్యులు బయలుదేరి వారి వారి సన్నిధికి వేంచేయుదురు. పెరుమాళ్ తనిక్కొయిల్ నాచ్చి.వూరుని మేనాలో పంపించి ఉభయనాచ్చియార్లతో లోపల వేంచేయుదురు.

(6) రాత్రి గరుడసేవ :— రాత్రి పెరుమాళ్లకు మాత్రం గరుడవాహనము. పెరుమాళ్ గరుడ వాహనమున వేంచేసి అక్కార వడిశ లారగింతురు. అనంతరం కర్పూర సేవ; తీర్థవినియోగము; ఇయల్ తొడక్కము. పెరుమాళ్ బయలుదేరి మళమున కెదుట నిలచి మతం తిరుక్కణ్ శాస్త్రు ఆరగించిన తరువాత, తీర్థ వినియోగము. పెరుమాళ్ రాజగోపురము వేంచేసి తాంబూల మారగించిన మీద టెంకాయ కొట్టుట. తిరువీడి వేంచేసి వచ్చిన అనంతరం—తిరువంది కాపు, తిరువారాధనము, తళిగ నివేదనము, తీర్థ వినియోగము. పెరుమాళ్ వాహనమునుండి దిగి పల్లకిగో లోపలికి వేంచేయుదురు.

౨

పాదు తనియనులు

(ఇందునుండియే మాహాత్మ్యము చదువబడును)

శ్రీ శైలేశదయాపాత్రం శీభక్త్యాదిగుణార్ణవం
 యతీష్ఠి ప్రవణం వద్దే రమ్యజామాతరం మునిం
 లక్ష్మీనాథసమారంభం నాథయామునమధ్యమాం
 అనందాచార్యపర్యంతాం వద్దే గురుపరంపరాం

యో నిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ
 వ్యామోహతస్తదితరాణీ తృణాయ మేనే
 అస్మన్మరార్భగవతోస్య దయైకసిన్ధో
 రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే

మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిః
 సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానాం
 ఆద్యస్య నకులపతేర్వకులాభిరామం
 శ్రీమత్ తదంఘ్రియుగలం ప్రణమామి మూర్ధ్నా
 భూతం సరశ్చ మహదాహ్వాయభట్టనాథ
 శ్రీ భక్తిసార కులశేఖరయోగివాహీన్
 భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాల యతీష్ఠి మిత్రాన్
 శ్రీమత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోస్మి నిత్యం

III. కైశిక మాహాత్మ్యము

(మూలము, వ్యాఖ్యానము, టిప్పణియు)

శ్రీపరాశరభట్టార్యః శ్రీరంగేశపురోహితః

శ్రీవత్సాంకసుతః శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తు భూయసే

నమస్తస్మై వరాహాయ లీలయోద్ధరతే మహీం

ఖరమధ్యగతో యస్య మేరుః కణకణాయతే

ప్రలయోదన్వదు తీర్ణాం ప్రపద్యేఽహం వసుధరాం

మహావరాహదంష్ట్రాగ్రమల్లీకోశమధువ్రతాం

జాగరే తు విశాలాక్షీ జానతో వాప్యజానతః

యో మే ప్రగాయతే గేయం మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః

కైశిక మాహాత్మ్య వ్యాఖ్యాన టిప్పణి

శ్రీపరాశర—ఇది ఈ కైశిక మాహాత్మ్యమునకు వ్యాఖ్యానము ననుగ్రహించిన పరాశర భట్టరువారి తనియను; కావున, ఇచ్చట ననుసంధేయమయినది.

నమస్తస్మై, ప్రశయ—ఈ రెండు శ్లోకములును వరాహపురాణమునకు వక్తగా శ్రోత్రిగానుండు వరాహస్వామి భూమిదేవి విషయమైనవి. వరాహపురాణారంభములో నీ శ్లోకము లున్నవి. ఆ పురాణమునకే ఇది ఆరంభశ్లోకములా అనియు, భట్టరువారు వీనిననుసంధానము చేసుకొనియే కైశిక మాహాత్మ్యమునకు వ్యాఖ్యానము ప్రారంభించిరా అనియు తెలియదు. కైశిక మాహాత్మ్యపుస్తకము లన్నిటిలో నివి గనబడుచున్నవి. శ్రీరంగములోనివిగూడఁ పఠింపబడుచున్నవి. పీఠిక వేదాచార్య భట్టరువారు వ్యాఖ్యానము సాయించినట్లు తిరువల్లిక్కేటి వై. మ. అప్పంగార్ స్వామి, 1905-వ సంవత్సరమున ముద్రించిన కైశిక మాహాత్మ్యమునుండి తెలియుచున్నది. ఆ వ్యాఖ్యాన మనుబంధములో నియ్యబడును.

జాగరే తు—ఇది ఈ మాహాత్మ్యమున కారంభశ్లోకము. విస్తారమైన అవ

అవతారిక

“వేదోఽహో ధర్మమూలం”—అనియు

“పితృ దేవ మనుష్యాణాం వేదశ్చక్షుః సనాతనం”—అనియు

చెప్పినట్లు అతీంద్రియములైన తత్వహితపురుషార్థములలో ప్రమాణ భూతములైన వేదములకు పరికరభూతములైన విద్యాస్థానములు పది. వీటిలో—

తాళికనంతరము భట్టరువా కీశోకమునుండియే మాహాత్యమును వ్యాఖ్యానించుచున్నారు. అవతారికకు మునుపే ఈ శ్లోక ముండుటకు కారణము—ఇది భట్టరువారిచే తమ గ్రంథమునకు ప్రతీకముగ నెత్తబడియుండును. కావున, గోమయలేప మాహాత్యమునుండి కైశిక మాహాత్యము ప్రారంభమగునట్లు, మొదట గోమయలేప మాహాత్యమునకు వ్యాఖ్యానము చేసి, అనంతరము భట్టరువారు కైశిక మాహాత్యమునకు వ్యాఖ్యానము ననుగ్రహించినట్లున్న తిరుక్కోయిలూరివారు ముద్రించిన పుస్తకము, పట్టం కోయిలలో నేవింపబడు పుస్తకములన్న సరియైనవి కావని తోచుచున్నది. గోమయలేప మాహాత్యము వరాహ పురాణమందున్నది. కాని, భట్టరువారిపుడు ప్రసక్తమైన కైశిక మాహాత్యమునకు మాత్రమే వ్యాఖ్యానము సాయించిరి. కైశిక మాహాత్య అధ్యాయారంభములో గోమయలేప మాహాత్యము, భట్టరువారి కాలములోనే ఉండినప్పటికి, ఇపుడు ప్రసక్తమైన గాన మాహాత్యమున కారంభశ్లోకమగు జాగరేతు - అని శ్లోకమునుండియే భట్టరు వ్యాఖ్యానించుట న్యాయము.

తత్వ— తత్వము: చిత్, అచిత్, ఈశ్వరుడు. హితము—పురుషార్థమునకు సాధనములైన ధన్యములు. పురుషార్థము—పురుషునిచే అర్థింపబడు ధర్మార్థకామమోక్షములు.

ప్రమాణ— తత్వహిత పురుషార్థములు అతీంద్రియములు కావున, అనగా ఇంద్రియములచే తెలిసికొనుటకు లేక, వాటి శక్తికి బహిర్భూతములు కావున, వాటిని తెలిసికొనుటకు ఇంద్రియములకన్న వేదమే ప్రమాణము. అతీంద్రియ విషయములయందు శాస్త్రమే ప్రమాణమగు.

పరికర— వేదములే ప్రమాణములైనప్పటికి వేదార్థములను తెలిసుకొనుటకు పకారకములైన విద్యలు గలవు. ఇచ్చట పరికర శబ్దమునకు అంగమనియైన ఉపబృంహణమనియైన చెప్పటకు పిలు లేక, ఉపకారకమనియే చెప్పవలసియున్నది. వేదాంగములు అరు అని పరిగణితమైనందున పరికరము అంగము కాదు. స్మృతి

1. శిక్షయనునది—వర్ణములయొక్క ఉచ్చారణ విశేష ప్రతిపాదన మాత్ర తత్పరము కావున;

2. నిరుక్తము—వర్ణసామాన్యములచే పదార్థ విశేష ప్రతిపాదమందు తత్పరము కావున;

3. ఛందోవిచితి—వర్ణసంఖ్యా విశేష నియత గాయత్ర్యాది ఛందో మాత్ర ప్రతిపాదకము కావున;

4. వ్యాకరణము—వర్ణసముదాయాత్మకములైన పదములయొక్క సాధుత్వాసాధుత్వమాత్ర వ్యాప్యతము కావున;

5. కల్పసూత్రములు—పదసంఘాతరూప వాక్యవిశేషచోదిత కర్మానుష్ఠాన విశేషకల్పనా ప్రవృత్తములు కావున;

హాసపురాణములే వేదోపబృంహణములు కావున, పరికరము ఉపబృంహణము కాదు. అంగములకున్న ఉపబృంహణములకున్న ఉపకారకత్వమే సమానమగును.

విద్యాస్థానమనగా విద్యయే. విద్యలు పదినాలుగు.

అంగాని వేదాశ్చత్వారో మిమాంసా న్యాయవిస్తరః

పురాణం ధర్మశాస్త్రంచ విద్యాహేతౌతాత్పరైశ్చ

వేదాంగములు ఆరు. వేదములు నాలుగు. మిమాంస, తర్కము, పురాణము, ధర్మశాస్త్రము—నాలుగు అని. వేదముల కీతర విద్యలను పరికరముగ చెప్ప ప్రకరణము కావున, పదినాలుగులో వేదములు నాలుగున్న విడిచి, మిగిలిన పదింటిని పరికరమని చెప్పిరి. వేదాంగములు ఆరు యేవనగా—

శిక్షా వ్యాకరణం ఛందో నిరుక్తం జ్యోతిషం తథా

కల్పశ్చేతి షడంగాని వేదస్యాహుర్మనీషిణః

శిక్ష—అని ఆరంభించి వేద పరికరముల స్వరూపమును వివరించుచున్నారు. ఈ అన్నిటిని భట్టరువారే శ్రీరంగరాజస్తవ ముత్తరశతకము 18-వ శ్లోకమందు “శిక్షాయాం వర్ణశిక్షా” అని సాయించిరి. ఈ శ్లోకమందు సంగ్రహముగ చెప్పబడిన ప్రత్యేకదాని స్వరూపమునకున్న ఇచ్చట వివరణము చూడుడు.

తత్పరము కావున — అను హేతువాక్యము రాబోవు “ఇవి తత్వహిత పురుషార్థ ప్రతిపాదనయందు అప్రయోజకము లగును” అనుదానితో అన్వయించుచున్నది.

వర్ణ సామాన్యము — సామాన్యమనగా సామ్యము.

6. జ్యోతిషము— యథాశాస్త్రానుష్ఠేయములైన కర్మములను యథాకాల మనుష్ఠించుటకు కాల విశేషప్రదర్శన ప్రధానము కావున;

7. న్యాయశాస్త్రము—ప్రమాణాది షోడశ పదార్థవ్యవహార మాత్ర ప్రతిష్ఠాపకము కావున;

8. మీమాంస— సోపభృంహణములైన వేదములయొక్క వచనవ్యక్తి విశేష నిర్ధారణార్థ యుక్తి విశేషప్రతిపాదకము కావున;

9. ఉపబృంహణములలో ధర్మశాస్త్రములు—కర్మభాగోపబృంహణప్రధానములు కావున;

10. బ్రహ్మభాగోపబృంహణ ప్రధానములైన ఇతిహాస పురాణములలో ఇతిహాసములు—ధర్మాది పురుషార్థ విశేష స్వరూప పూర్వకముగ ప్రవృత్తించుటచేత తత్వప్రతిపాదనమందు విలంబిత యములు కావున;

ఇవి తత్వ హిత పురుషార్థ ప్రతిపాదనమందు అప్రయోజకము లగును.

పురాణములు—పరతత్వ పరమహిత పరముపురుషార్థములలో సాక్షాదుపబృంహణములగును.

ఇతిహాస పురాణములు— ఇవి రెండున్న కలిసి పదిగ లెక్కచేయవలసినవైనది. ప్రత్యేకముగ లెక్క చేసిన, వేదపరికరములైన విద్యలు పదునొకటి యగును. “పురాణం ధర్మశాస్త్రంచ” అని శ్లోకమండే పురాణజన్మముచే ఇతిహాసముకూడ గ్రాహ్యము.

ఇతిహాసములు— బ్రహ్మభాగోపబృంహణములైన ఇతిహాసపురాణముల యందు ఇతిహాసమే శ్రేష్ఠమని సిద్ధాంతము. దీనిని శ్రీవచన భూషణ వ్యాఖ్యలో మణివాళిమామునులు విస్తారముగ నిరూపించియున్నారు. ఇచ్చట కైశిక మాహాత్యమునకు మూలమైన వరాహ పురాణమునకు శ్రేష్ఠ్యమును స్థాపించుట నుద్దేశము కావున, “ధర్మాది పురుషార్థ విశేష స్వరూప పూర్వకముగ ప్రవర్తించుటచే విలంబిత ప్రత్యయములు” అని ఇతిహాసములకు పురాణములకన్న కొరత చెప్పబడినది.

పురాణములలోను—

“సంకీర్ణాః సాత్వికాశ్చైవ రాజసాస్తామసాస్తథా”
అని కల్పవిశేషములను విభజించి,

యస్మిన్ కల్పే తు యత్ ప్రోక్తం పురాణం బ్రహ్మణా పురా
తస్య తస్య తు మాహాత్మ్యం తత్స్వరూపేణ వర్ణితే

అగ్నేః శివస్య మాహాత్మ్యం తామసేషు ప్రకీర్త్యతే
రాజసేషు చ మాహాత్మ్యమధికం బ్రహ్మణో విదుః
సంకీర్ణేషు సరస్వత్యాః పితౄణాం చ నిగద్యతే

సాత్వికేష్వథ కల్పేషు మాహాత్మ్యమధికం హరేః
తేష్వేవ యోగసంసిద్ధా గమిష్యన్తి పరాం గతిం

అని చెప్పిన ప్రకారముగ సాత్వికకల్పములలో సత్వోత్తరుడైన
బ్రహ్మచేత ప్రోక్తములై,—

“మహాన్ ప్రభుర్వై పురుషః సత్త్వవైష్ణవ ప్రసర్తకః”

అనిన రీతిగ సత్త్వప్రవర్తకుడైన పరమపురుషునికి ప్రతిపాదకములై,—

“సత్యాత్సంజాయతే జ్ఞానం” — అనియు

“సత్త్వం విష్ణుప్రకాశకం” — అనియు

చెప్పిన ప్రకారముగ అజ్ఞాన సంశయ విపర్యయములు తీరునట్లు పర
తత్వాది విశేష నిశ్చయకములైన సాత్విక పురాణములే ముముక్షు
వులకు ఉపజీవ్యములగును.

సాత్విక పురాణములలోను పరమ సత్త్వసమాశ్రయుడైన భగ
వంతుడు వక్తగ ప్రవృత్తమైన పురాణమే ఉత్కృష్ట మగును.

భగవద్వాక్యములలోను—

“కల్లవేడతై క్కొండుపోయ్ ప్పఱుంబుక్కవాఱుం కలంద

యుళ్లం బేదం శెయ్ దిట్టుయిరుండ ఉపాయంగళుం” [శురరై

“తిక్కాల్కల్కలనురర్కు త్తీంగిఱ్ఱక్కుం తిరుమాల్”

అనిచట్లు సర్వేశ్వరుడు ఆసురప్రకృతుల మోహనార్థముగ చెప్పు మాటలు సాత్త్వికులకు ఉపజీవ్యములు కావు.

మరియు, ఇతని యవస్థా విశేషములలో మాటలను చూచిన—

పరమపదనిలయుడు చెప్పుమాటలు పరుని వాక్యము కావున బంధములేనివారు వినదగినదిగ నుండును.

శ్రీరాధినాథుని వాక్యములను చూచిన, సముద్రఘోషముతో కలిసి అర్థప్రత్యాయకముగ నుండవు.

పరమపదనిలయుడు— అని ఆరంభించి, “అనుమానించి తెలిసికొనవలసి నదిగా నుండును—అను పదునొక వాక్యములచే సర్వేశ్వరుని వరాహావస్థ తప్ప ఇతర అవస్థ పదునొకటిలో గల వాక్యములలో దోషమును చూపించు చున్నారు. పరమ, పూహము, విభవము—అని మూడు అవస్థల నెత్తుకొని, పర మునకు పరమపదనిలయుని వాక్యములలోను, పూహమునకు శ్రీరాధినాథుని వాక్యములలోను, విభవములలో వరాహావతారము తప్ప, ఇతర అవతారపు వాక్య ములలోను దోషము చెప్పబడినది. వరాహావతారపు శ్రైష్ట్యమును నిరూపించుట కొరకై భట్టరువారు భగవంతుని ఇతర అవస్థలయందు చమత్కారముగ దోషము నానినొపించుచున్నారు. కావున, భగవద్వాక్యములయందు దోషము చూపించుట నుద్దేశ్యము కాదు. దోషముకూడ లేనందున, భగవద్వాక్యములలో చమత్కార ముగనూడ దోషమును ప్రదర్శింపజాలక, భగవంతుని ఆయా అవస్థలోనుండు స్వభావమందు విరోధమున్నట్లు రసవంతమైన వాక్యరచనచే చూపించి, ఆ దోష మును భగవద్వాక్యములో నతిదేశించుచున్నారు.

పరుడు— అన్యథా - అని సామాన్యార్థము. పరమపురుషుడని విశేషార్థము.

బంధము— సంబంధము - అని సామాన్యార్థము. అన్యని వాక్యము కావున సంబంధము లేనివారిచే వినదగినదని సామాన్యముగ దోషము తోచును. పరమపదనిలయు డన్యథుడనా అని విరోధమును పరిహరించుక్రమము:—పరుని— పరమపురుషుని వాక్యము కావున బంధము లేనివారు ముక్తులు వినదగినది అని.

సముద్రఘోషముతో— శ్రీరాధినాథుడు శ్రీరాధి మధ్యనుండి చెప్పు మాటలు సముద్రఘోషముతో కలిసి శబ్దాధిక్యముచేత వర్ణాత్మకముగ నుండుట మారిపోయి ధ్వన్యాత్మకముగ నే వినుటచేత అర్థబోధకముగ నుండుదు.

మత్స్యరూపియొక్క వాక్యమును చూచిన, ఒకప్పుడుకూడ తీరము దాటనివాని వార్త కావున, జడాశయ సంబంధము తోచు నట్లుండును.

కూర్మరూపియైనవాని మాటను చూచిన, గంభీరులు కదలు నట్లు స్థిరులు భ్రమించునట్లున్ను, క్రీగతిని వొడలనివాడు చెప్పు మాటలు కావున, పైకొనుమాటగ నుండదు.

శ్రీ సృసింహుని వాక్యము, కంఠము మీ దొకరూపు కంఠము క్రింద నొక రూపును కావున, ప్రదోషోదితముగ నుండును.

శ్రీ వామనుని వాక్యము క్రిందజెప్పిన ప్రకారముగాక, విషమ

తీరము దాటలేనివాడు—మత్స్యము తీరమునకు బయటవచ్చిన జతుకనందున తీరము దాటలేనిదగును. స్వయం తరితు మక్షమః కీమసావ పరానసి తారయేత్ అనునట్లు, తాను తీరము దాటలేనివాడు తన వాక్యముచే జతుల కుత్తారకు డగుట నెట్లు!

జడాశయ సంబంధము—జలాశయమును పాతము పొగచ్చాటు. జడాశయ మని పఠించి, విరోధమును పరిహరించుటకుగాను జలాశయమని మార్పుకొనుము. చేతన జంతువైన మత్స్యము జడాయశయము గలదను విరోధాభాసమును లడయోరభేదముచేత జలాశయ సంబంధమని మార్చి పరిహరించవలెను. తీరము దాట లేనివాడని ఒకదోషముతో నిలువక, జడాశయ సంబంధమని కెండవ దోషమును మత్స్యవతారమునకు చూపించుచున్నారు. జలాశయ సంబంధ మనగా—నీటిలో నుండుట.

గంభీరులు కదలునట్లు, స్థిరులు భ్రమించునట్లు— అను క్రియావిశేషణము క్రీగతిని వదలక నుండుట అను దానితో నన్వయించుచు, “సంచరించుచు”—అని ఆర్థాత్ లభించు క్రియతో నన్వయించును. కూర్మము సంచరించునపుడు గంభీర ముగను స్థిరముగ నుండు సమద్రమునకుగూడ తోభ భ్రమయున్న కలుగును.

శ్రీ సృసింహ—వరాహోవతారమును గూర్చి ఆఖరున చెప్పబడుటగాను కూర్మావతారానంతరము సృసింహోవతారము నెత్తుకొనిరి.

ప్రదోషోదితము—సృసింహోవతారము సాయంకాలము ప్రదోష సమయమున యేర్పడినది. అవతరించిన కాలముయొక్క దోషము నవతరించిన వారి మాటలలో చూపించుచున్నారు. ప్రదోషము ప్రకృప్తదోషము అని సాయాన్యార్థము.

క్రింద చెప్పినట్లు లేక—అనునది సృసింహోవతారమునకు జెప్పిన కంఠ

పదముగ నుండును. ఇంతియేగాక, కవియైనవా డొకని విషయములో దృష్టిలోపము కలుగ జేయునట్లుండును.

పరశురాముని వాక్యము పరశుధాణముచేసి సర్వావస్థలలోను ఊమ వదలినవాని మాట కావున, ప్రత్యయము కలుగజేయునట్లుండుదు.

చక్రవర్తి త్తిరుమగళ వాక్యము కపులతో కలిసి పుణ్యజన బాధా పర్యంతముగ నుండును.

మునకు పై క్రింద రెండుచోట్లలో నుండు దోషమువలె లేక, పదములో మాత్రముండు వైషమ్యమును చూపించును. వామనుని పదములో - మాటలో దోషమున్నదా అనిన, పదము - పాదము, అనగా కాలడుగు విషమముగా నుండినది, వి - సము. అనగా, రెండడుగులుగా నుండవలసినది త్రివిక్రముడు కావున, మూడడుగులుగా నుండినవని దోషమును పరిహరించుకొనుడు.

కవియైన వాని విషయములో దృష్టిలోపము గలదను వాక్యముచే విద్వాంసులకు గూడ దృష్టిహాని కలుగజేయునని తోచు దోషమును కవియైన శుక్రాచార్యులకు వామనుడు సేత్రలోపమును కలుగజేసిన దానిని బట్టి పరిహరించుకొనుడు. శుక్రాచార్యులకు కవి అని జేరు. మహాబలి వామనునికి భూమి దానము చేయునపుడు విష్ణుము చేసిన శుక్రాచార్యులకు వామనుడు తన చేతి పవిత్రము చేత సేత్రలోపము చేసెననుట పురాణ ప్రసిద్ధము.

ఊమ వదలిన వాడు - త్రిత్రియులయందు ఊమలేనివాడు పరశురాముడనని సత్యము. ఇట్టి సత్యమైన దోషమునుకూడ పరిహరించు నుద్దేశముతో భట్టరువాడు త్తమాశ్లబ్దమును ప్రయోగించిరి. ఊమ వదలినవాడను దోషముగ తోచు నర్థము ఊమ - భూమిని వదలినవాడు - కళ్యప మహర్షికి దానము చేసిన వాడనుటచే గుణకథన మగుచున్నది.

పుణ్యజన - అను సమస్త పదమునకు సంస్కృతమందు రాక్షసులని యాధి, రామవాక్యము పుణ్యవంతులకు బాధక మని తోచు విరోధమును రాక్షసబాధా పర్యంతమని అర్థముచేసి పరిహరించవలెను. యాతుధాన : పుణ్యజన : ఇత్యమర :

కపులతో కలిసి పుణ్యజన బాధాపర్యంతముగనుండు ననగా - కపులతో కలిసినది ఒక దోషము, పుణ్యజన బాధాపర్యంతముగనున్నది ఒక దోషము - అని రెండుగ విభజించవలెనా? లేక, కపులతో కలిసినందున పుణ్యజన బాధాపర్యంత మగునని కపులతో కలిసినదానిని పుణ్యజన బాధకు హేతువుగ చేయవలెనా - అని అలోచించవలయును. కపులతో కలిసిన దానినిగూడ విరోధాభాసమందు

బలధన్రుని వాక్యము సరఃస్రోతస్సుచేత వినతులగు వారిని గూడ ఉత్పథప్రవృత్తులుగ చేసినవానిమాట కావున, మద వికారము తోచియుండును. ఇంతియేగాక, శుద్ధ వర్ణుడుగా నున్నప్పటికి హలధరుడైనవాని మాట కావున, విశ్వసనీయముగ నుండదు.

దోషముగ నే గ్రహించిన, విరోధమును పరిహరించునపుడు రాక్షస బాధకు కపులతో కలిసినదానిని హేతువుగ మార్చుకొనవలెనేగాని, ప్రత్యేక దోషముగ నుంచరాదు. అనగా - కపులతో కలిసి - కపుల సహాయమును నొంది, పుణ్యజన-రాక్షసబాధా పర్యంతముగ నుండునని విరోధ పరిహారములో ఆర్థము. విరోధాభాసమును పుణ్యజన-సాధుజన బాధకముగ గపులతో కలిసిన దానిని ప్రత్యేక దోషముగ గ్రహించక, - హనుమంతుడు బాల్యమున తన చెప్పచేత ఋషులకు సహించలేని యుపద్రవముజేసి, “నీ బలము నీకు మరిచిపోవలెను” అని ఋషులు శపించిన వృత్తాంతమును బట్టి—కపులతో కలిసినది సాధుజన బాధాపర్యంతముని విరోధాభాసము చెప్పవచ్చును. హనుమంతుడు బాల్యమున ఋషుల కుపద్రవము జేసి, కాపము నొందిన వివరము కిష్కింధాకాండ ఆఖరున జాంబవంతునిచే జెప్పబడినది.

సరః స్రోతస్సుచే—స్రోతస్సునియే చాలును. సరః అనునది అధికము. సరితో అని యుండిన నుచితముగును. బలరాముడు యమునను నాగలిచే నీడిచి పై చెచ్చినది ప్రవాహముతో వినతలగువారిని ఉత్పథప్రవృత్తులుగ జేసినదగును.

మదవికారము—బలరాముడు మధుపానముచే మత్తు గలవాడు. యమున నీడిచి పై చెచ్చిన ఉత్పథప్రవృత్తి మదవికారమును చూపించుచున్నది.

శుద్ధవర్ణుడు—ఈవాక్యము భట్టరువారి ఆరవ శ్రీసూక్తికి నర్థయైన తెనుగు కాదు. ఆరవమున ప్రయోగించిన శ్లేష తెనుగులో లేనందున కొంచెం మార్పు బడినది. బలరాముని వన్నె తెలుపు. శుద్ధవర్ణుడు - ఉత్తమవర్ణుడైన బ్రాహ్మణుడుగనుండి హలధరుడుగ - నాగలినిధరించి యుండుట విరోధాభాసము. దానికి పరిహారము - శుద్ధవర్ణుడనగా బ్రాహ్మణుడని గ్రహించవలదు. బలరాముడు బ్రాహ్మణుడు కాదు. వాని రంగు మాత్రము తెలుపు. బ్రాహ్మణుడుగ లేనపుడు నాగలిని ధరించియుండుట విరోధము లేదని పరిహరించ వలయును.

ఇచ్చట పరశురాముడు తమ వదలినవాడు, చక్రవర్తి తిరుమగను (రాముడు) పుణ్యజన బాధకుడు, బలరాముడు మదవికారము గలవాడు - అని భట్టరువారు ముగ్గురు రాములకున్న ప్రదర్శించిన దోషములనే వేదాంతదేశికులువారెత్తుకొని, రామమిశ్రులగు మణికాల్ నంబి ననుసంధించునపుడు మూడు విధ దోషముగల

(శ్రీ) కృష్ణుని వాక్యము బాల్యము మొదలు దొరికిన దొంగ
తనమలయందు కానదగినట్లుండును,

కల్కవతార వాక్యము అనాగతమే గాని, ఒకరికిన్ని ఆగత
మైన మాట కాదు. అదిగాక, అనుమానముచేతనే తెలియ వలసి
నదిగ నుండును.

ఇట్లొక అన్యథాశంక చేయుటకు వీలులేక,

“ఎన త్తినరువాగి నిలమంగై యెట్టిలోకొండ

జ్ఞాన త్తి నొళియురు” —

అనియు

“ఏనత్తురువాయిడండ జ్ఞానప్పిరాళ్” —

అనియు

చెప్పిన ప్రకారముగ సంయక్ జ్ఞానోపకారకుడు కావున, —

“ప్రనియాయన్రు పారగంకిండ పాట్రియా నాట్రియానరుళే

నన్రు నానుయ్య” —

ముగ్గురు రాములువలెలేక, దోషరహితుడగు నాల్గవ రాముడు మణికాల్ నంది - అని

అనుజ్ఞ తక్షమాయోగ మప్యజనబాధకం

అస్పృష్టమదరాగం తం రామం తుర్య మపాస్మాహే

అని సాయించి. “పరశురాముడు త్షమా యోగమును భూమిసంబంధమును
వదలినవాడు; మణికాల్ నంది త్షమను యోగాభ్యాసమును వదలనివారు.

రాముడు పుణ్యజన బాధకుడు — రాక్షస బాధకుడు; మణికాల్ నంది
పుణ్యజనులకు సాధువులకు అబాధులు.

బలరాముడు మదరాగములచే స్పర్శింప బడినవాడు. మణికాల్ నంది మద
రాగములచే స్పర్శింప బడినవారు. అని రసవంతమైన ఆర్థముగల దేశిక శ్రీనూక్తికి
భట్టరు వారి శ్రీనూక్తి ఆధారముగ నుండుట ఇచ్చట ననుభవంప దగినది.

ఇట్లొక — అని ఆరంభించి, ఈ పురాణ మన్ని పురాణములకన్న ఉత్కృష్ట
మగునది — అను పర్యంతము వరాహావతారము పురాణము - వీటి గొప్పతనమును
నిరూపించుచున్నారు.

సంయక్ జ్ఞానోపకారకుడు — అనునది పాశురమందుండు జ్ఞానప్పిరాళ్ -
అను పదముచే లభించిన ఆర్థము.

అని జ్ఞానవంతులు విశ్వసించి కైకొనదగిన కృపాతిశయముగలవాడు కావున,—

“ఆది మున్నేనయాగియ అరనాయ మూర్తి యదు నమ్మై
[యాళుమరశే”

అనిన రీతిగ రక్షకత్వ పూర్తిగలవాడు కావున,—

“ఇరుంకర్పగం శేర్

వాన త్తవర్కు మల్లావవర్కుం మత్తెల్లాయెవర్కుం
జ్ఞానప్పిరానై యల్లాలిలై నాక్ కండ నల్లదు”

అని అహ్వార్లు ప్రథమ ప్రబంధములో నందరి కీతనిని తప్ప రక్షకాం తరము లేదని నిర్ణయించి, చరమప్రబంధ సమాప్తిలోను—

“సీలవరై యిరండు పితై కవ్వి నిమిర్త దొప్పక్
కోలవరాహ మొన్రాయ్ నిలంకోట్టిడైక్కొండ వెందాయ్
సీలక్కడల్ కడైందాయున్నై పెట్టినిప్పొక్కువనో”

అని, అన్ని అవతారము లుండగ ఈ అవతారములో తాను అనంత మహానందము పొందిన ప్రకారమును ప్రతిపాదించినందున,

ఇతని రక్షకత్వము ఉత్తారకమైన రక్షకత్వము కావున,—
ఇట్టితడు చేయు రక్షణము వాత్సల్య మూలమని తోచుటకు గాను

కృపాతిశయముగల దనునది పాశురమందుండు అరుశే అను పదమునుండి లభించినది.

రక్షకత్వ పూర్తిగలదనునది పాశురమందుండు అరనాయ, నమ్మైయాళుమరశే అను పదములవలన లభించిన అర్థము.

ఉత్తారకమైన రక్షకత్వ మనునది నిలంకోట్టిడైక్కొండ వెందాయ్ అను దానిచేత లభించినది. ప్రళయమున మునిగిపోయిన భూమిదేవిని వరాహస్వామి పైకెత్తి రక్షించుటచే వారి రక్షకత్వముత్తారకమైన రక్షకత్వమగుచున్నది.

ఇంద అవతారతైత్తాంపణి అందమిల్ పేరిన్బంపెత్తపడియై అని అన్ని పుస్తకములలోనుండు ఘాతము సరికాదు. అప్పంగారి పుస్తకములోనుండు పాత మే సరికావున; అదే ఇచ్చట చేర్చబడినది.

“ఏనమాయ్ నిలంకిండ ఎన్నప్పనే” — అనియు

“అప్పనూన్రి యిడన్దెయ్ఱు కొండా” — అనియు

అని వాత్సల్యావినాభూతమైన పితృత్వమితనికి గలదని చెప్పి నందునను, — (వరాహావతారమే సర్వోత్కృష్టమగును.)

సకలలోక పిత యగు నితనిని సకలలోకమాతయగు భూమి దేవి ప్రజలకు హితమేదని ప్రశ్నింపగ ప్రవృత్తమైన పురాణము కావున, ఈ పురాణమే సకల పురాణములకన్న ఉత్కృష్టమగును.

ఇది సర్వేశ్వరుడు దేవిని చూచి చెప్పమాట కావున,

“పాంబణైయార్కుం తంపాంబుపోల్ నావు మిరండుళవాయ్త్తు”

వాత్సల్యావినాభూతమైన పితృత్వమునది పాశురములోనుండు “ఎన్నప్ప నే” అను దానిచేత లభించిన ఆర్థము.

చెప్పినందునను—అనిన ఆనంతరం “వరాహావతారమే సర్వోత్కృష్ట మగును” అని కలిపిన సుగమమగును. ఇతర ఆవతారములకు దోషమును ప్రదర్శించి, “ఇట్లాక అన్యథా శంక చేయుటకు వీలులేక”—అని ఆరంభమయిన వాక్యము వరాహావతారముయొక్క గొప్పతనమును నిరూపించుటయందే ఉద్దేశ్యముగలది కావున, దాని ననుసరించియే ఇచ్చట ప్రదర్శించినట్లు వాక్యమును కలుపుకొనుడు.

సకలలోకపితయగు—అని ఆరంభించి “ఉత్కృష్టమగుట కడ్డు లేదు”— అని పద్యంతముండు వాక్యము వరాహపురాణమునకుండు వక్తృ వైలక్షణ్యము నున్న శ్రోతువైలక్షణ్యమునున్న చూపించి వరాహపురాణమే సర్వోత్కృష్ట మగు నని స్థాపించుచున్నది. ఈ వక్తృ శ్రోతృవైలక్షణ్యమును వేదాంతదేశికులవారు రహస్యశిఖామణియందు విస్తారముగ సాయించియున్నారు. దానిని అనుబంధములో చూడుడు.

ఇది సర్వేశ్వరుడు—ఈ పురాణము ఈకైశికాధ్యాయము ద్వారా బోధించు గానరూపమైన ఉపాయ విశేషమునే ఆండాళనుసరించినదని నిరూపించి, ఆమూల ముగను వరాహావతారముయొక్క కైవ్యమును చెప్పటకుగాను - ఆండాళ్ పెరు మాళ్లను అసత్యవంతుడని నిందించినదాని భావమును వెల్లడిచేయుచున్నారు. “ఇది సర్వేశ్వరుడు”డని ఆరంభించి “నాచ్చియారే స్వయముగ చెప్పినది” - అనువరకు,

ఇది - ఈ వరాహపురాణము.

దేవిని చూచి—భూమిదేవిని చూచి.

అనిన రీతిగ ఇదిగూడ ఉపాలంభవిషయమగునో అనిన, - ఆమాటకూడ

“ శైమ్యైయుడైయ తిరువరంగళ్ తాం పుణి త్త
మెయ్యైమైప్పెరువార్తై విఱ్ఱుచి త్తర్ కేట్టిరుప్పర్ ”

అని తెలిసియున్నప్పటికి, విశ్లేషశ్లేశమును సహించలేని త్వరాతిశయముచేత “పాంబుడైయార్కుం తంపాంబుపోల్ నావు మిరండుళవాయ్త్తు” — అని అనంత భుజగ సంసర్గదోషముచేత అసత్యమగునో అని అతిశంక చేసినదగును.

ఈ మాట అట్లులేక, “పార్వణ్ణమడమంగై పత్తర్” అనిన రీతిగ దేవియందుగల భావబంధముచేత ప్రళయార్ణవ మగ్నయైన

ఇదిగూడ—వరాహపురాణముగూడ.

ఉపాలంభ విషయము— నిందా విషయము.

ఆమాటకూడ—పాంబుడైయార్కుం—అను మాటకూడ.

ఇది సర్వేశ్వరుడని ఆరంభించిన వాక్యమునకు తాత్పర్య మేమనగా— వరాహస్వామి సాయించిన పురాణము తన భార్యకు చెప్పినది కావున, తాత్కాలికముగ ఆమెకు తృప్తి కలుగజేయుటకుగాను యేర్పడినదై పరమార్థమైనదిగ లేకుండవచ్చునో - అను శంక అందరికే సహజమగును. అదేలనగా— తనయందు వచ్చెదనని చెప్పిన పెరుమాళ్ రానందున “పాంబుడై యార్కుం తంపాంబు పోల్ నావుమిరండుళవాయ్త్తు” పన్నగశయనము గల వారికి తన పామునకువలె నాలిక గెండయినది అని ఆండాళ్ చెప్పియున్నది. కావున, — వరాహస్వామి చెప్పిన ఈ పురాణము పరమార్థ మగునా అనిన, — పెరుమాళ్ నిర్దిష్టకాలములో రానందున వారి విశ్లేషశ్లేశమును సహించక త్వరాతిశయముచేత నాలిక గెండయినదో అని ఆండాళ్ అతిశంక చేసినదే గాని, అది నిజమైన నిందకాదు. భగవద్వాక్యములన్ని సత్యమని ఆండాళ్ ఎరుగును. “తిరువరంగల్ తాంపణి త్త మెయ్యై మైప్పెరువార్తై” రంగడు చెప్పిన నిజమైన గొప్పమాటలు—అని ఆండాళ్ సలూలతమున చెప్పియున్నది. కావున, భార్యకు చెప్పిన నిమిత్తమున వరాహపురాణము పరమార్థము కాదని శంకించవలదు.

ఈ మాట అట్లులేక - ఈ వరాహపురాణము ఉపాలంభ విషయముగ లేక.

ఈ మాట—తాత్కాలిక ప్రీతికొరకై చెప్పిన ప్రణయకాలము లేక, సముద్రమందు మునిగిపోయిన భూమిదేవిని అందుండెత్తి ఊరడించి, సంసారార్ణవ మున్ను

ఈమె నందుండి పైకెత్తి, ఈమె క్షేణమును తీర్చిపెట్టినప్పటికి, సంసారార్థవముగ్నులైన తన ప్రజల మగిళనివృత్తికొక సుకరోపాయము తెలియక విషణ్ణయైయుండు నీమెను చూచిన భగవంతుడు ఆమె యూరడించునట్లు చెప్పిన మాట కావున అతిశంక చేయవలదు.

కావున, అవస్థాంతరమువలె లేకుండ వరాహావస్థలో తనకు చెప్పిన మాట తప్పరనునర్థమును

“పాశితూర్తుక్కిడంద పార్కగళుక్కుప్పంఁదొరునాల్
మాసుడంబిల్ నిర్యారా మానమిలాప్పనియాం
లేశుడైయదేవర్ తిరువరంగచ్చెల్వనా
పేళియిరుప్పనగల్ పేర్కవుం పేరావే.”

అని నాచ్చియారే చెప్పిరి.

కావున నీ పురాణ మన్ని పురాణములకన్న నుత్కృష్టమగుట కడ్డులేదు. ఎటుల ననగా—

ఈ పురాణమందు భగవంతుడు చెప్పిన ఉపాయములన్నిటిలోను గానరూపమైన ఉపాయమే అత్యంతోత్కృష్టమగును. వీరు పలు ఉపాయములను చెప్పటను వినిన నాచ్చియార్ ఉపాయములన్నియున్నప్పటికి, ఈ గానరూపమైన ఉపాయమునే స్వయమవలంబించి,

పార్కడలుత్తైయిల్లుయిన్ పరమనడి పాడి— అనియు

ఓంగియులగళంద ఉత్తమకపేర్ పాడి— అనియు

మామలర్గల్ తూవిల్తోక్రదు వాయినాల్ పాడి— అనియు

లైన తన ప్రజల హితము నడుగు ప్రళయకాలమని ప్రవర్తించి, పెరుమాళ్ చెప్పిన మాట పరమార్థమని నిరూపించుచున్నారు - “ఈ మాట” అను మొదలు “అతిశంక చేయవలదు”ను పర్యంతముగ.

ఉపాయము అన్నిటిలోను—అన్ని ఉపాయము లెవీ అని వేదాంత దేశికులు వారు రహస్యశిఖామణియందు సాయించి యున్నారు. రహస్యశిఖామణి అను బంధమున చేర్చబడి యున్నది.

నారాయణ్ మూర్తి కేశవనైప్పడవుం నీ—	అనియు
పావాయెత్రిందిరాయ్ పాడిప్పరై కొండు—	అనియు
నిన్ ముఱ్ఱంపుగుందు ముగిల్వణ్ణ్ పేర్ పాడ—	అనియు
మనత్తుక్కినియానై ప్పాడవుం నీ—	అనియు
కిల్లిక్కళైందానై కీర్తిమై పాడి—	అనియు
పంగయక్కణ్ణానై ప్పాడేలోర్—	అనియు
మాత్తారై మాత్తఱ్ఱిక్కవల్లారై ప్పాడేలోర్—	అనియు
తూయోమాయ్ వందోం తుయిలెఱ్ఱిపాడువాన్—	అనియు
తిరుత్తక్కళైల్వముం శేవకముం యాం పాడి—	అనియు
గోవిందావుందనై ప్పాడిప్పరై కొండు—	అనియు

వీరు చెప్పినపుడు వినిన అన్ని ఉపాయములలోను ఈమె మనస్సుకు ఇష్టమై, తాను పాడిన పాటలో అనుష్ఠించి చూపించిన ఉపాయము ఇదియే అగును. కావున, పలు ప్రదేశములలోను తాను పాడిన పాటలను జెప్పి “పాడగల నాచ్చియార్” అని పేరుపొందుటచేతను, ఈ గీత రూపమైన ఉపాయమే ముఖ్యమగును—అని నాచ్చియారునుజూచి చెప్పిరి.

నాచ్చియార్ల ప్రబంధములు తిరుప్పావై నాచ్చియార్ తిరుమొగ్గి అని రెండు. వీటిలో తిరుప్పావసుండి మాత్రమే గానవిషయమైన శ్రీ నూత్తులు పదు మూడును చూపించుచున్నారు. నాచ్చియార్ తిరుమొగ్గిలో గానవిషయమైన శ్రీ నూత్తులు లేవా? ఏల తిరుప్పావ సుండియే శ్రీ నూత్తులను చూపించుచున్నారనిన, నాచ్చియార్ తిరుమొగ్గి మొత్తము 143 పాశురములకు “కుళిరరుని వేంకడత్తై గోవిందన్ గుణం పాడి” అని ఒకటే గానవిషయమైన కంఠోక్తి కనబడుచున్నది. తిరుప్పావ శ్రీనూత్తులు పదుమూడున్న పాశురక్రమములోనే ప్రదర్శింపబడియున్నవి.

పాడగల నాచ్చియార్—అని అండాశుకు పేరు భట్టరువారికి పూర్వమే ఏర్పడినట్లు చూపించుచున్నది “పేరు నొందినందున” అను భట్టరువారి శ్రీ నూ—

నాచ్చియారును—భూమిదేవిని.

చెప్పిరి—వరాహస్వామి.

వ్యాఖ్యానము

శ్రీవరాహ ఉవాచ.-

జాగరే తు విశాలాక్షి జానతో వాప్యజానతః।

యో మేప్రగాయతే కేయం మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః॥ (1)

ఈ శ్లోకమందు తమ గాయకుని గానప్రకారమును చెప్పుచున్నారు.

గానముచేయగలవా డొకడు జాగరవ్రతనిష్ఠుడై “బ్రాహ్మ ముహూర్తే చోత్థాయ”—అనిన రీతిగ బ్రాహ్మమైన ముహూర్త మున వచ్చి—నేను ‘ముఖమిచ్చి’ విన్నప్పటికి, జగద్రక్షణ చింతలో అన్యథుడైనప్పటికి, మన గుణాపదానములను లోన పెట్టి రచించిన గాధలను ఒక ఫలమునుకూడ తలంపక మనయందు భక్త్యతిశయ ముతో మనకొరకే గానము చేయగలడని నాచ్చియారును చూచి చెప్పుచున్నారు.

యావన్తి త్వక్షరాణ్యస్య గీయమానే యశస్విని ।

తావద్వర్షసహస్రాణి స్వర్గలోకే మహీయతే॥ (2)

ఇట్లు నీ కీర్తిని నాకీర్తిని లోనపెట్టి రచించిన గాధలను మనకు గానము చేసినయెడల, ఆ గాధలయందుండు అక్షరములకు, స్వరము

బట్టరువా? మాహాత్యమున నొక పదమును కూడ వీడక వ్యాఖ్యానించు చున్నారు; కొన్ని చోట్ల తమ అభిప్రాయమును కూడ కలుపుచున్నారు. ఆరవమున వాచకత్వైర్నిగనే వ్యాఖ్యానించినందున మూలమందుండు ప్రత్యోక పదమునకున్న రసవంతముగ ఆర్థము సాయించుటకు గమనింపుడు. భాషాంతరీకరణమునకున్న తాత్పర్యాన్ని ప్రాయుటకున్న భట్టరువారి వ్యాఖ్యానమే మార్గదర్శిగ నున్నది.

1. ఈ శ్లోకమందు—అను వాక్యముచేత నీ మొదటి శ్లోకము గానప్రకార మును విధించునట్లు ఏర్పడినది. కావున, ప్రగాయతే అను క్రియను విధిపరముగ చేసి, —“హే, విశాలాక్షి! యస్తు (గానకుశలః) సః జాగరే స్థితః, మమ భక్త్యా వ్యవస్థితశ్చ జానతో వాప్యజానతో మే కేయం ప్రగాయేత్” — అని అన్వయించు కొనవలెను. పరస్మైపది ఆత్మనేపదిగ ప్రగాయతే అని ప్రయోగింప బడియున్నది.

బ్రాహ్మ ముహూర్తే - ఇత్యాదిచే గానముచేయవలసిన కాలమును చూపించుచున్నారు.

చేత వృద్ధియగు నొక్కొక్క అక్షరమునకున్న వేనవేలు సంవత్సరములు స్వర్గలోకమందుండును సంపాడువాఁ (మనగాయకుడు) అనిరి.

రూపవాఁ గుణవాఁ శుద్ధః సర్వధర్మభృతాం వరః ।

నిత్యం పశ్యతి వై శక్రం వజ్రహస్తం న సంశయః ॥ (3)

అతడు స్వర్గలోకమందున్నంతవరకు అచ్చటివారందరిలోను సుందరాకృతిమంతుడై, గుణవంతుడై, స్వర్గసుఖమునందునక్తుడుగాక, సర్వధర్మములను తెలిసుకొని అచ్చట మమ్ములను మరవకయుండి 'ఇతడు' ఆ దేశమున కధిపతియైన ఇంద్రుడు తన ఆయుధముతోవచ్చి సేవించి నిలువగ, అపాంగ వీక్షణము చేయుచుండును సంపాడువాఁ - అని చెప్పిరి.

మద్భక్తశ్చాపి జాయేత ఇంద్రదేవైకపదే స్థితః ।

సర్వధర్మగుణశ్రేష్ఠస్తత్రాపి మమ లుభకః ॥ (4)

ఇట్టింద్రుడు సేవించుచున్నప్పటికి, ఇంద్రునివలె నచ్చట మమ్ములను మరచి యుండలేక, మనకారాధనములైన కర్మములను చేసి మమ్ములనే అనుసంధానము చేయుచుండును సంపాడువాఁ - అని చెప్పిరి.

ఇంద్రలోకాత్ పరిభ్రష్టో మమ గేయపరాయణః ।

ప్రముక్తః సర్వసంసారై ర్మమ లోకం చ గచ్ఛతి ॥ (5)

ఇంద్రలోకములో నున్నంతవరకు అచ్చటివారందరిని విలిచి

2. సంపాడువాఁ—అఖరున నుండు “మమ గాయకః” అనుదానికి ఇది సరియైన ఆరవము. చందాళునికి భట్టరువారిట్లు పేరు బెట్టినట్లు చెప్పారు. “సంపాడువానుని ఇంటిలో విడచి రా” అని సంబెరుమాళ్ళ అరయర్ల కరుణపాటు సాయించునట్లు, “మమ గాయకః” అని వరాహస్వామి తన గాయకుని చెప్పిన మాటకే సంపాడువానని భట్టరువారి ఆరవము. భట్టరువారు ప్రతిజ్ఞోకమున చందాళుడను శబ్దమును విడచి, సంపాడువాననియే ప్రయోగించినందున, ఇది యతనికి భట్టరు వారిచ్చిన పేరుగనే వ్యవహరింప బడుచున్నది.

గానము వినిపించుటయెగాక, అచ్చటను మనలనే తలచి గానము చేయుచున్నందున, అచ్చటనుండి ఇతనిని మన మహామందిరమున “ఏతత్ సామ గాయన్నాస్తే” అని ఎల్లప్పుడును మనకొరకై గానము చేయునట్లు చేసితిమి-అనిరి.

ఏవంతు వచనం శ్రుత్వా తత్ప్రసాదాద్వసుంధరా|

వరాహరూపిణం దేవం ప్రత్యువాచ శుభాననా|| (6)

ఇట్లు శ్రీవరాహనాయనార్ చెప్పినది విని హృదయములో కలిగిన సంతోషమంతయు ముఖమున తెలియునట్లు వికసించిన ముఖముగల భూమిదేవి వరాహస్వామిని చూచి ఒక మాట విన్నవించినది.

అహో గీతప్రభావో వై యస్త్వయా పరికీర్తితః|

కశ్చ గీతప్రభావేణ సిద్ధిం ప్రాప్తో మహాతపాః|| (7)

వేదములు, ఋషులు చెప్పిన మాటగ లేకుండ ఇది తామే చెప్పిన మాటగనున్నది. ఇటువంటి గీతప్రభావముచే తమ చరణారవిందములను నొందినవా డెవడో అతనిని తెలుపవలెను - అని విన్నవించినది.

శ్రీవరాహ ఉవాచ—

ఇట్లు విన్నవించిన భూమిదేవిని చూచి వరాహస్వామి చెప్పుచున్నారు:

శృణు తత్వేన తే దేవి కథ్యమానం యశస్విని|

యస్తు గీతప్రభావేణ సిద్ధిం ప్రాప్తో మహాతపాః|| (8)

6. వరాహవాయనార్—పిళ్ల, మొదలి, ఉడయార్, నాయనార్, పిరాళ్ ఆచార్య—అని ఉత్తమమైన ఆరముగల షేరులే మన ఆచార్యులకుండినవి. ఇవి ఇప్పుడు బ్రాహ్మణులచే వదలబడి ఇతరులకయి, ఒక్కొక్క సమాహమును చెప్పునట్లు మారిపోయినవి. నాయనార్ అను పదము వరాహవతారము తప్ప, ఇతర ఆవతారములకు ప్రయోగింప బడినట్లు తెలియలేదు.

“పాంబజై యార్కుం తంపాంబుపోల్ నావుమిరండుశవాన్ త్తు
పన్నగశాయియైన వానికి తన పన్నగమువలె రెండు నాలుకలు యేర్పడి
యున్నవని నీవు నన్ను చెప్పినట్లు నీతో నేను రసించి చెప్పమాటగ
దీనిని అనుకొనవలదు. ఇది సత్యమైన మాట అగును. ఎవడు మమ్ము
లను గురించి పాడి పరమపదమునొందెనో అతనిని చెప్పెదను, వినుము
అని చెప్పుచున్నారు.

అస్తి దక్షిణదిగ్భాగే మహేంద్రో నామ పర్వతః ।

తత్ర క్షీరనదీ పుణ్యా దక్షిణే సాగరంగమా ॥ (9)

దక్షిణదిక్కున మహేంద్రమని యొక ప్రసిద్ధమైన పర్వతమున్నది.
అచ్చట క్షీరనదియనునది దక్షిణ సముద్రగామినిగ నున్నది.

తత్ర సిద్ధాశ్రమే భద్రచే చండాలః కృతనిశ్చయః ।

దూరాజ్ఞాగరణే గాతీ మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః॥ (10)

పూర్వము నీవును నేనును చిన్నగుడిశగా కట్టియుండిన ఆశ్రమ
మందు, పాపయోనిలో పుట్టిన వాడొకడు మనకై గానము చేయ
వలెనని సంకల్పించి, జాగరవ్రతనిష్ఠుడై, ‘మరియు’ మనయందు
భక్తితో బ్రాహ్మ ముహూర్తమునవచ్చి, తన జాత్యనుగుణముగ
దూరముననుండి గానము చేసెను - అని చెప్పిరి.

9. దక్షిణ సముద్రగామిని—అనునది తాత్పర్యార్థము. తిరుక్కురుంగుడి
యందు పాదచుండు క్షీరనది కులశేఖర పట్టమునకు దక్షిణముగ సముద్రములో
సంగతమగుచున్నది. ఇది తూర్పు సముద్రమైనప్పటికి, ధనుష్కృతికి దక్షిణముందు
న్నది దక్షిణ సముద్రమనియే వ్యవహరము.

10. పూర్వము నీవును నేనును చిన్న గుడిశగా కట్టి—అని ఆ ఊరికి తిరుక్కు
రుంగుడి అనుపేరు వీర్పడిన కారణమును తెలుపుచున్నారు. పెరుమాళ్ నాచ్చియార్ల
చ్చట కురుంగుడి-చిన్నగుడిశ కట్టి వాసముచేసిన వృత్తాంతము ఆ ఊరి మాహాత్మ్య
ములోను, పురాణములలోను వెదక దగినది. కురుంగుడి అనుదానిని కురంగపురి అని
మార్చి, ఆ ఊరికి “శ్రీమత్ పోతకురంగ నామనగరే” అనియొక స్లోకము కూడ
వీర్పడిన వివరమాలోచింప దగినది.

ఏవంతు గాయమానస్య గతాః సంవత్సరా దశ |

శ్వపాకస్య గుణజ్ఞస్య మద్భక్తస్య వసుంధరే || (11)

ఇట్లంత్య జాతీయందు పుట్టినప్పటికి, మన గుణము ననుసంధానము చేసి, మనకు భక్తుడుగ వచ్చి, ఇట్లు పది సంవత్సరములుగానము చేసెను—అని చెప్పిరి.

కౌముదస్యతు మానస్య ద్వాదశ్యాం శుక్ల పక్షే |

సుప్తే జనే గతే యామే వీణామాదాయ నిర్భయా || (12)

పిమ్మట కొక కార్తిక మాసమందు శుక్లపక్షద్వాదశి రాత్రి ఒక యామమునకుపై నందరు నిద్రించినపుడు, తాను జాగరవ్రత నిష్ఠుడు కావున, మేలుకొనియుండి మనముండుచోటు వచ్చి, మనకై గావించుటకుగాను వీణ నెత్తుకొని తన ఇంటినుండి బయలుదేరెను—అని చెప్పిరి.

తతో వర్త్యని చండలో గృహీతో బ్రహ్మరక్షసా |

అల్పప్రాణః శ్వపాకో వై బలవాః బ్రహ్మరాక్షసః || (13)

అనంతరము మార్గమధ్యమున వచ్చునపుడు ఒక బ్రహ్మరక్షస్సు చేతిలో చిక్కినాడు. ఆ బ్రహ్మరాక్షసుడు తిండి మక్కుటయై ఒడలు బలసినవాడై బలవంతుడుగ నుండెను. సంపాదువాణ్ ధ్యానించి, గ్లాని నొంది, మనసు కరిగి, కలగినవాడు కావున దుర్బలుడై యుండెను.

దుఃఖేన స తు సంతప్తో నచ శక్తో విచేష్టితుం |

ఉవాచ వచనం మందం మాతంగో బ్రహ్మరాక్షసం || (14)

సంపాదువాణ్ బలవంతుడు కానందున పరాక్రమించి తన్ను విడిపించుకొని వెళ్లుటకు సమర్థుడులేడు. బ్రాహ్మణజాతి కానందున ఒక పనసయు చెప్పి విడిపించుకొనుటకు సమర్థుడు కాడు. మనయందు

13. ఊణ్ మల్లమోడు పరుత్తవణ్—అనునది తిరువాయ్ మొగ్గి 3-వ పత్తు, 7-వ పాశురము.

14. ఒక పనస—పేదము యాబై యాబై వాక్యములుగ విభజింపబడి

భరన్యాయమే చేసి, బ్రహ్మరక్షస్సుని చూచి మధురముగ నొక మాట చెప్పెను - అనిరి.

గచ్ఛామి సంతోషయితే మహం జాగరణే హరిం!

గానేన పుండరీకాక్షం బ్రహ్మరాక్షస ముంచ మాం॥ (15)

“శి త్తం శిరుకాలే వందున్నైచ్చేవిత్తు” ప్రొద్దుననే వచ్చి నిన్ను సేవించి—అనినప్రకారముగ సర్వేశ్వరుని పాడి అనందింప బోవువాడుగనుండు నన్ను విడుపు మనెను - అని చెప్పిరి.

ఏవము క్తః శ్వపాకేన బలవాక్ బ్రహ్మరాక్షసః!

అమర్ష వశమాపన్నో నచ కించి త్తమబ్రవీత్॥ (16)

ఇట్లు సంపాదువాక్ చెప్పిన మాట విని బ్రహ్మరక్షస్సు అతి క్రూరమై మాటకూడ చెప్పక నుదాసించి యుండినది - అనిరి.

అత్యానం ప్రతి ధాపంతం చండాళః ప్రాహ రాక్షసం!

కిం త్వయా చేష్టితవ్యం మే య ఏవం పరిధావసి॥ (17)

ఇట్లు కోపాక్రాంతుడై పై పడుటకు పరుగెత్తి వచ్చు బ్రహ్మ రక్షస్సుని చూచి, మరల సంపాదువా నొక మాట చెప్పెను. “నీవు ఇట్లు నామీద పరుగెత్తివచ్చి చేయతలచినదేమి” అని అడిగెను-అనిరి.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా తతో వై బ్రహ్మరాక్షసః!

ఉవాచవచనం ఘోరం మానుషాహరలోలుపః॥ (18)

బ్రహ్మరక్షస్సు సంపాదువాక్ చెప్పిన మాట విని, తనకుండు

యున్నది. శ్రుత్యైక భాగమునకున్న ఒక పంచాశత్ అని పేరు. పంచాశత్ అను దానికి ప్రాకృతము పదస.

పదస చెప్పి విడిపించు కొనుట ఎట్లనగా—పిశాచములు వేదఘోషము వినగనే భయపడి పోవును. బ్రహ్మరక్షస్సు వేదఘోషమునకు భయపడక తాను కూడ వేదము చెప్పినని కర్ణపరంపర. పదసచెప్పి బ్రహ్మరక్షస్సును సంతోష పరచి విడిపించుకొన వచ్చునను భావముచేత భట్టరుచారిట్లు సాయించిరి కాబోలు!

16. అతిక్రూరముగ—అనునది అమర్ష వశమాపన్నః అను దానికి అర్థము.

ఆకలిచే మానుషమాంసమం దాశగల్గదై ఇతనిని చూచి శ్రూర
మగు వార్త చెప్పినది - అనిరి.

అద్య మే దశరాత్రం వై నిరాహారస్య గచ్ఛతః|

ఘాతా త్వం విహితో మహ్యామాహారః పరితోమమ|| (19)

“నిగరిలవః పుగ్ధపాడి యిశైప్పిలం”— సమములేనివాని
క్రియ గానముచేసి గ్లానిలేని వారము—అనిసరితిగ పదిసంవత్సరములు
సీపు పాడి శ్రమలేక తిరుగుచుండువు. నేను పదిరోజులై నవి భోజనము
చేసి; ఆకలిచే నేను చిక్కిపోయి తిరుగుచున్నాను. కావున, నాకు
దైవము ఆహారముగ కల్పించిన నిన్ను నేను విడుతునా - అనినది
బ్రహ్మరక్షస్సు - అని చెప్పిరి.

అద్య త్వాం భక్షయిష్యామి సవసా మాంసశోణితం|

తర్పయిత్వా యథాన్యాయం యాస్యామిచ యథేష్పితం|| (20)

ఇప్పుడు నేను నిన్ను విడవను. నీ యవయవములను ప్రత్యేక
ముగ కోసి, నీ శరీరముననుండు రుధిరమాంసాదులచే దేవతారాధ
నము చేసి, నా ఆకలిని కూడ తీర్చుకొని నా యిష్టప్రకారము వెళ్లు
దును అని చెప్పినది.

బ్రహ్మరక్షోవచ్ఛః శ్రుత్వా శ్వపాకో గీతలాలసః|

రాక్షసం ఛందయామాస మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః|| (21)

ఇట్లు బ్రహ్మరక్షస్సు చెప్పినమాట విని సంపాడువాణ్ శరీర
హాని పర్యంతమైన ఆపద వచ్చినప్పటికి, మనయందు భక్త్యతిశయ
ముచే వ్యవస్థితుడై మనకు గానము చేయవలెనను ఆశచేత ఆ రాక్ష
స్సు ననువర్తించి మంచిగ నొక మాట చెప్పెను - అనిరి.

19. పరితో మమ— ఆసుదానికి వ్యాఖ్యానములేదు. దానికి సరియైన
అర్థము కూడ ఏర్పడదు. ఇతర పుస్తకములయందు “కల్పితో మమ” అని యుం
డుట కూడ “విహితోమహ్యం” అనినచేత వ్యర్థమగుచున్నది.

శ్రుణు తత్త్వం మహాభాగ భక్ష్యోహం సముపాగతః।

అవశ్య మేతత్ కర్తవ్యం ధాత్రా దత్తం యథా తవ॥ (22)

ఓ మహాభాగుడా ! నేను యథార్థము చెప్పుచున్నాను. నీవు వినుము. నీవు చెప్పినట్లే నీకు నేను భక్ష్యముగ నగుచున్నాను. బ్రహ్మ కల్పించినట్లు చేయవలసినది నాకుగూడ అవశ్యమే యనెను సంపాదువాణ్ - అనిచెప్పిరి.

పశ్చాత్తాదసి మాం రక్షో జాగరే వినివర్తితే।

విష్ణోః సంతోషణార్థాయ మమైతద్వ్రతము త్తమం॥ (23)

ఓ బ్రహ్మరాక్షసుడా ! నాకొక నియమము గలదు. సర్వేశ్వరుని ప్రీత్యర్థముగ జాగరవ్రతమని ఒక వ్రతము గలదు. దానిని పూర్తి చేసి నేను మరల వత్తును. అప్పుడు నీవు నన్ను భక్ష్యముగ చేసుకొనవచ్చుననెను సంపాదువాణ్ - అనిరి.

21. నీవు చెప్పినట్లు నీకు నేను భక్ష్యముగ నగుదుననునది “భక్ష్యోహం సముపాగతః” అను దానికి అర్థము. బ్రహ్మ కల్పించినట్లు చేయవలసినది నాకు గూడ అవశ్యమే అనునది “అవశ్యమేతత్” అను సుత్తరార్థమునకు వ్యాఖ్యానము. “ధాత్రా త్వం విహితో మహ్యమాహరః” అను 19-వ శ్లోకపు ఉత్తరార్థమునకి ఉత్తరార్థము అనువాదముకావున, యథా తవ ధాత్రా దత్తం - భోజనం, తద్దై తదవశ్యం మమాపి కర్తవ్యం-బ్రహ్మ కల్పించినట్లు చేయవలసినది నాకుగూడ అవశ్యమే-అని శ్లోకమునున్న వ్యాఖ్యానమునున్న అన్వయించుకొనవచ్చును. అనువాదము లేక దృష్టాంతమయిన యెడల, “యథా తవ ధాత్రా దత్తం - భోజనం తథా ఏతద్-వక్ష్యమాణంవ్రతం మమాప్యవశ్యం కర్తవ్యం, బ్రహ్మ కల్పించినట్లు-నీకు ఆహారముగ కల్పించినట్లు, నాకు కల్పించిన వ్రతము నాకుగూడ - అవశ్యమే.” అని గూడ అన్వయించుకొనవచ్చును.

22. దానిని పూర్తిచేసి - అనగా జాగరణమును - మేలుకొనియుండుటను భూర్తిజేసి అని అర్థమగుచున్నది. నిద్రలేకయుండుటను భూర్తిజేయుట అనిన అర్థము కాదు. ఇతనికి గానము వ్రతమా ? జాగరణము వ్రతమా ? ప్రారంభములోనే జాగరవ్రతనివ్వుడై పాడవలెను - అని వ్యాఖ్యానింపబడినందున గెండున్న వ్రతమగు చున్నది. వీటిలో నంగాంకిభావము నాలోచించిన, గానము ప్రధానమై, దానికి జాగరణముగముగ దోచుచున్నది. ఇచ్చట, గానమును బూర్తిజేసి మరల నేను వచ్చెదనని జెప్పక, “జాగరే వినివృత్తే తు-జాగరమును నివర్తించి వచ్చెదను”

రక్ష మాం వ్రతభంగాద్వై దేవం నారాయణం ప్రతి!

జాగరే వినివృత్తేతు మాం భక్షయ యభేష్యతం॥ (24)

భగవంతుని గురించి నేను ఆరోపించుకొనిన వ్రతమునకు భంగము రాకుండ నీవు నన్ను రక్షించవలెను. ఈ జాగర వ్రతము సమాప్తము కాగానే నీమనస్సుకు 'సరిపోయిన' ప్రకారము నన్ను భక్ష్యముగ చేసుకొనవచ్చుననెను సంపాడువాణ్ - అనిరి.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షః యుధార్దితం!

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనంతరం॥ (25)

ఇట్లు సంపాడువాణ్ చెప్పిన మాట విని ఆకలిచే చిక్కియున్న బ్రహ్మరక్షుని మధురముగ నొక మాట చెప్పినది - అనిరి.

మోఘం భాషసి చండాళ పునరేష్యామ్యహం త్వితి!

కో హి రక్షో ముఖాద్భ్రష్టస్తన్మఖాయాభివర్తతే॥ (26)

ఓ చండాళుడా! నీ జన్మమునకు సరిగ ఉన్నది నీవు చెప్పిన

అని మూలమున్న వ్యాఖ్యానమున్నది, ఒకే విధముగనున్నది. ఈ శ్లోకమునకు ప్రక్కని శ్లోకముందుండు "జాగరే వినివర్తితే, జాగరే వినివృత్తేతు" అను దానిని ఇట్టరువాచే 31-వ శ్లోకమున "దురాజ్ఞాగరణం కృత్వా అను దానిని వ్యాఖ్యానించునపుడు వ్యక్తము కేయుచున్నారు. అచ్చట లేపి అని వ్యాఖ్యానింప బడియున్నందున, ఇచ్చటనుండు జాగర జాగరణ - అను పదములకు మేలుకొని యుండుట అని అర్థముకాదు. లేపుట అనియే అర్థమగుచున్నది. జాగరణమనగా ప్రబోధనము. జాగరవ్రతమనగా భగవంతుని లేపుట. దీనిచేత జాగరవ్రతమే ముఖ్యమై గానము అంగమగుచున్నది.

23. నేను ఆరోపించుకొనిన - అనునది ఇట్టరువాచే చేర్చబడినది. ఇట్టరు వారి ఆరవమును సంస్కృతమున వ్రాసిన—“దేవం నారాయణం ప్రతి మదను స్థీయమానవ్రత భంగాన్మాం రక్ష” అని ఏకదేశాన్వయముగనే వచ్చును. దేవం నారాయణం ప్రతి-దేవం నారాయణమర్దిశ్య, మాం వ్రతభంగాదృక్ష - భగవం తునికొరకై వ్రతమునకు భంగము రాక నీవు నన్ను రక్షించవలయును - అని సుగమముగ నన్వయించిన, వ్రతము నారాయణునికొరకై అనుదానిని విడిచి, రక్షణమును నారాయణునికొరకై చేయును అని ఏర్పడును.

మాట. పోయి మరల వత్తునని నీవు సరియైన అసత్యమే చెప్పితివి. ఎవడైన బ్రహ్మరక్షస్సు చేతిలో చిక్కి, తప్పించుకొని పోయి, మరల వచ్చి దానిచేతిలో దొరుకునా అని చెప్పినదనిరి.

బహవః సన్తి పంథానో దేశాశ్చ బహవస్తథా|

ఆత్మదేశం పరిత్యజ్య పరేషాం గన్తు మిచ్ఛసి|| (27)

ఈ మార్గము తప్పు పలు మార్గములు గలవు. ఈ దేశము గాక పలు దేశములు గలవు. నీవు స్వదేశమును విడచి దేశాంతరము వెళ్ల తలంచుచున్నావని చెప్పినది - అనిరి.

స్వశరీర విశాళాయ నచాగచ్ఛతి కశ్చన|

రక్షసో ముఖవిభ్రష్టః పునరాగన్తు మిచ్ఛసి? (28)

తనకు శరీరనాశము కలుగు స్థానము తెలిసియున్నప్పటికి ఆ స్థానము నుద్దేశించి యెవరైన వత్తురా! రక్షస్సుని చేతిలో చిక్కి తప్పిపోయి మరల వత్తునని సరియైన అసత్యమే చెప్పితివి.

రాక్షసస్య వచః శ్రుత్వా చండాలో ధర్మసంశ్రితం|

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం|| (29)

ఇట్లు ఈ రాక్షసుడు చెప్పిన మాట విని, సంపాడువాణ్ ఈ రక్షస్సుని చూచి ధర్మసంయుక్తముగను మధురముగను ఒకమాట చెప్పిననిరి.

యద్యప్యహం హి చండాలుః పూర్వకర్మవిదూషితః|

ప్రాప్తోఽహం మానుషం భావం విదితేనాన్తరాత్మనా|| (30)

పూర్వకర్మదోషముచేత నేను చండాలుజన్మమందు పుట్టినప్పటికి, పరమాత్మ జ్ఞానముండుటచేత నొక మనుష్యునికి గల జ్ఞానము నాకు గలదు. కావున, నా మాట వినుమనెను - అని చెప్పిరి.

శ్రుణు తత్సమయం రతో యేనాగచ్ఛామ్యహం పునః!

దూరాజ్ఞాగరణం కృత్వా లోకనాథస్య తృప్తయే॥ (31)

తైలోక్యనాథుడైన సర్వేశ్వరుని నిద్రనుండి లేపి సమాప్త ప్రతుడై మరల నేను ఎట్లు వత్తునో, దానికి సరియైన ప్రతిజ్ఞ చేసెదను. దానిని వినుమనెను సంపాదువాణ్ - అని చెప్పిరి.

సత్యమూలం జగత్ సర్వం లోకః సత్యే ప్రతిష్ఠితః!

నాహం మిథ్యా ప్రవక్ష్యామి సత్యమేవ వదామ్యహం॥ (32)

లోకము పుట్టినది సత్యముచేతనే. లోకము ప్రతిష్ఠితమై నిలచినదికూడ సత్యముచేతనే. కావున, నేను సత్యమునే చెప్పెదను గాని అసత్యము నొకప్పుడును చెప్ప ననెను - అనిరి.

అద్య మే సమయస్తత్ర బ్రహ్మరాక్షస తం శృణు!

శపామి సత్యేన గతో యద్యహం నాగమే పునః॥ (33)

ఓ బ్రహ్మరాక్షసుడా! నాప్రతిజ్ఞను వినుము. ఎవడు సర్వ కారణమైన సత్యమును తప్పనో, అతని పాపములో నేను చేరగలను, మరల రానియెడల - అనెను.

31. భగవంతుని లేపి - నేడు ఉత్థానద్వాదశి కావున సర్వేశ్వరుని ప్రభోధనము చేయు కైంకర్యమున నీడుపడుచున్నాడు సంపాదువాణ్.

దూరాత్ - తన జాతికనుగుణముగ దూరమున నేయుండి - అని పూర్వమే వ్యాఖ్యాతము.

ఎట్లు - అని వాక్యముండు రీతిలోనే - “యేన-యథాహం పునరాగచ్ఛామి తత్సమయం - తావృశం సమయం కరిష్యామి, తం శ్రుణు.” - అని అన్వయించుకొనవలెను.

32. ఎవడు సత్యము తప్పనో అతని పాపమును నేను నొందుదును - అని ‘శపామి సత్యేన గతః’ అను దానిని వ్యాఖ్యానించిరి. సత్యేన గతః యః, తస్య పాపం లభేయ - అని సత్యమును సప్తయ్యంతముగ చేసుకొనిరి.

యో గచ్ఛేత్ పరదారాంశ్చ కామమోహ ప్రపీడితః |

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః || (34)

ఎవడు మన్మథపీడితుడై పరస్త్రి గమనము చేయునో, అతని పాపము నొందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

పాకభేదంతు యః కుర్యాదాత్మనశ్చోపభంజతః |

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః || (35)

ఎవడు భోజనము చేయనపుడు తనకున్న తోడ భుజించు వారికిన్ని పాకభేదము చేసి భుజించునో, అతని పాపమును చెందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

దత్వా నై భూమిదానంతు పునరాచ్ఛిందతీహ యః |

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః || (36)

ఎవడు ఒక బ్రాహ్మణునికి భూమి దానముచేసి, మరల ఆ భూమిని అపహరించునో, అతని పాపమును నొందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

స్త్రీయం భుక్త్వా రూపవతీం పునర్యస్తాం వినిష్ఠతి |

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః || (37)

ఎవడు రూపవతియైన స్త్రీని యశావనకాలముం దనుభవించి, పిమ్మట మెకు దోషమును కల్పించి పరిత్యజించునో, అతని పాపమును నొందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

యోఽమావాస్యాం విశాలాక్షీ శ్రాద్ధం కృత్వా స్త్రీయం

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః || [వ్రజేత్ |

ఎవడు అమావాస్యనాడు శ్రాద్ధము చేసి స్త్రీసంగమము చేయునో, అతని పాపము నొందుదును, మరల రానియెడల అనెను.

34. తస్య పాపేన అను నుత్తరార్థమున అహం అను దానిని లిప్యేయం అను దానితో కలిపి, ఆగమే యది న - అని అన్వయించి, నష్టగుణ అసతి అని అర్థము చెప్పవలయును.

భక్త్యా పరస్యచాన్నాని యస్తం నిస్తతి నిర్ఘ్నః॥

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (39)

ఎవడు పరుని అన్నమును చక్కగ భుజించి నిర్దయుడై
మరల అతనిని దూషించునో, అతని పాపము నొందుదును, మరల
రానియెడల - అనెను.

యస్తు కన్యాం దదామిహి పునస్తాం న ప్రయచ్ఛతి॥

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (40)

ఎవడు కన్య నిచ్చెదనని వాగ్దానముచేసి ఇయ్యకుండునో
అతని పాపము నొందుదును, మరల రానియెడల-అనెను.

షష్ఠ్యష్టమ్యోరమావాస్య చతుర్దశ్యోశ్చ నిత్యశః॥

అస్మాతానాం గతిం గచ్ఛే యద్యహం నాగమే పునః॥ (41)

ఎవడు షష్ఠీ, అష్టమీ, అమావాస్య, చతుర్దశి ఈ తిథుల
యందు స్నానముచేయక భుజించునో, అతని పాపమును నేను పొం
దుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

దాస్యమితి ప్రతిశ్రుత్య నచ యస్తత్ప్రియచ్ఛతి॥

గతిం తస్య ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (42)

ఎవడు ఒకనికి ఒక వస్తువును ఇచ్చెదనని చెప్పి, మరల దాని
నియ్యక పోవునో, అతని పాపమును నేను చెందుదును, మరల రాని
యెడల - అనెను.

మిత్రభార్యాం తు యో గచ్ఛేత్ కామభాణవశానగః॥

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (43)

మిత్రాత్ త్రాయత ఇతి మిత్రం—అనినట్లు మహాపకారకు

41. నిత్యశః - అనుదానిని భుజించునో అను వ్యాఖ్యానానుగుణముగ
భంజతాం అని దిద్దుకోవలెను.

డైన మిత్రునిభార్య నెవడు వశీకరించునో, అతని పాపమును నేను పొందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

గురుపత్నీం రాజపత్నీం యే తు గచ్ఛంతి మోహితాః।

తేషాం గతిం ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (44)

ఎవరు తమకు ఆముష్మికప్రదాతయగు ఆచార్యుని పత్నిని విహికప్రదాతయగు రాజుపత్నిని కాయముచేత ననుభవించునో, వాని పాపమును నేను అనుభవించెదను, మరల రానియెడల - అనెను.

యోవై దారద్వయం కృత్వా ఏకస్యాం ప్రీతిమాం భవేత్।

గతిం తస్య ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (45)

ఎవడు రెండు స్త్రీలను వివాహించి, ఒకరై నుపేక్షించి మరి యొక్కతెను సంతోషముతో ననుభవించునో, అతని పాపము నొందెదను, మరల రానియెడల - అనెను.

అనన్యశరణాం భార్యాం యావనే యః పరిత్యజేత్।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (46)

ఎవడు అనన్య గతియై, పతివ్రతయై యుండు స్త్రీని యావనమున త్యజించునో, అతని పాపము నొందుదను, మరల రానియెడల - అనెను.

గోకులస్య తృషార్తస్య జలార్థమభిధావతః।

విఘ్నమాచరతే యస్తు తత్ పాపం స్యాదనాగమే॥ (47)

ఎవడు బహుదాహముచే అధికపీడితమై జలపాననిమిత్తము వేగముగ పరుగెత్తి వచ్చు గోకులమునకు జలపాన విఘ్నము చేయునో, అతని పాపము నొందుదును, మరల రానియెడల - అనెను.

బ్రహ్మఘ్నోచ సురాపేచ చోరే భగ్నవ్రతే తథా।

యా గతిర్విహితా సచ్చిస్తతే పాపం స్యాదనాగమే॥ (48)

ఎవడు బ్రహ్మహత్య చేయునో, యెవడు మద్యపానము చేయునో, యెవడు స్వర్ణ స్తేయముచేయునో, యెవడు వ్రతభంగము చేయునో -

ఇటువంటి మహా పతితులకు పెద్దలచే ఎట్టి గతి చెప్పబడినదో, అట్టి క్రూరమైన పాపమును నేను అనుభవించును, మరల రానియెడల - అనెను.

వాసుదేవం పరిత్యజ్య యేన్యం దేవముపాసతే।

తేషాం గతిం ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (49)

ఎవరు ఆశ్రిత సులభుడై, సర్వవ్యాపియై యుండు శ్రీవాసు దేవుని ఆరాధించక ఇతర దేవతల నుపాసించునో, వారి దుర్గతిని నేను నొందెదను, మరల రానియెడల - అనెను.

నారాయణ మథాన్వైస్తు దేవైస్తుల్యం కరోతి యః।

తస్య వాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (50)

సర్వస్మాత్ పరుడై, సర్వాన్తర్యామియై, సర్వకర్మ సమారాధ్యుడై, ముముక్షూసాస్యుడై, మోక్షప్రదుడై యుండు సర్వేశ్వరుని “కాణిలుమురుప్పిలార్, శివిక్కినాద కీర్తియార్, పేణిలుం వరం తరుం మిడుక్కిలాద దేవరాయ్” - చూచుటకు రూపులేక, చెవికిరస ముగనుండు కీర్తిలేక, భజించినప్పటికి వరమిచ్చు పౌరుషములేని వారై, కర్మపరవశులై యుండు వ్యతిరిక్త దేవతలను సమముగ యెవడు యెంచునో, అతనివలె నిత్యసంసారియగుదును, మరల రానియెడల - అని ఇట్లు శివభముల జేసెను సంపాడువాణ్ - అని వరాహ నాయనార్ భూమి దేవికి చెప్పిరి.

చండాలవచనం శ్రుత్వా పరితుష్టస్తు రాక్షసః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం గచ్ఛ శీఘ్రం నమోస్తతే॥ (51)

ఇట్లు ప్రతిజ్ఞ చేసిన సంపాడువానును చూచి బ్రహ్మరాక్షసుని సంతుష్టుడై నమస్కరించి, - “ఇట్లు ప్రతిజ్ఞ చేసిన నీవు త్వరగ వెళ్లి వ్రత

51. సంతుష్టుడై నమస్కరించి - దేవతాంతరోపాసనయు దేవతాంతర సామ్యబుద్ధియు లేని శుద్ధజ్ఞానముగల వానికి నమస్కరించునట్టి వైష్ణవత్వము గలది ఈ బ్రహ్మరాక్షసుకూడ. కావుననే, శివభములన్నిటిని లక్ష్యముచేయక, ఈ శివభమును వినిన తత్క్షణమే ఇది సంపాడువానుని విడచినది.

మును పూర్తిచేసి మరల రాగలవు” - అని మధురముగ చెప్పెను.

రాక్షసేన వినిర్ముక్తశ్చండాశః కృతనిశ్చయః |

పునర్గాయతి మహ్యం వై మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః || (52)

రాక్షసునిచే విడువబడిన నంపాడువాణ్ సంసారమునుండి ముక్త
డైనవాడు వచ్చునట్లువచ్చి పూర్వమువలె మనకు గానము చేసెననిరి.

అథ ప్రభాతే విమలే వినివృత్తేతు జాగరే |

నమో నారాయణేత్యుక్త్వా శ్వపాకః పునరాగమత్ || (53)

అనంతరం ప్రాతఃకాలమున జాగరవ్రతమును బూర్తిచేయ
గనే, మనయందు ఆత్మసమర్పణము చేసి, తనకు త్యాజ్యమైన శరీరము
పోవడములో నుండు నాశచేత నంపాడువాణ్ తిరిగి వచ్చె ననిరి.

గచ్ఛత స్త్వరితం తస్య పురుషః పురతః స్థితః |

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనంతరం || (54)

నంపాడువాణ్ తిరిగి పోవునపుడు మనయందు గానము చేయు
టకు వచ్చిన వేగమునకంటే రెండింతలు వేగముతో బయలుదేరెను.
ఇట్లు పోవుచుండు వానియెదుట ఒక పురుషుడు వచ్చి, నంపాడువానుని
చూచి మధురముగ ఒక మాట ఆడెను.

కుతో గచ్ఛసి చండాశ ద్రుతం గమననిశ్చితం |

ఏతదాచక్ష్య తత్వేన యత్ర తే వర్తతే మనః || (55)

నీ నడకను చూచిన పూర్వమువలె లేకుండు మహావేగ

52. పూర్వమువలె మనకు పాడెను—పునర్గాయతి మహ్యం వై, పది సంవ
త్సరములు పాడినట్లు ఈ సంవత్సరముకూడ వచ్చి పాడెను.

53. ఆత్మ సమర్పణము చేసి—అనునది నమోనారాయణేత్యుక్త్వా అను
దానికి అర్థము.

54. రెండింతలు వేగముతో అనునది త్వరిత శబ్దార్థము.

55. ద్రుతం గమన నిశ్చితం—గమనేన నిశ్చితం లే ద్రుతం.

ముగ నున్నది. ఇట్లు నీవు యెక్కడ పోవుదువు? దీనిని నాకు సత్యముగ చెప్పవలెనని అడిగె నా పురుషుడు.

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా శ్వపాకః సత్యసమ్మతః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం పురుషం తదనంతరం॥ (56)

సత్యప్రతిజ్ఞడైన సంపాడువా ఆ పురుషుని మాట విని అతనిని చూచి మధురముగ ఒక మాట చెప్పెననిరి.

సమయో మే కృతో యత్ర బ్రహ్మరాక్షససన్నిధౌ।

తత్రాహం గన్తుమిచ్ఛామి యత్రాసౌ బ్రహ్మరాక్షసః॥ (57)

బ్రహ్మరాక్షసున కెదుట శపథములను చేసితిని. ఆ ప్రతిజ్ఞ తప్పక, బ్రహ్మరాక్షసు యెక్కడనుండునో అక్కడ పోవుచున్నాను. వాడు పూర్వముండినచోట్ల లేనియెడల, వాడుండుచోటును వెతగి వెల్లువొడను - అని చెప్పెను సంపాడువా ననిరి.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా పురుషో భావశోధకః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనంతరం॥ (58)

ఇట్లు సంపాడువా చెప్పిన మాట విని ఆ పురుషుడు ఇతని మనస్సును శోధించుటకొరకై మధురముగ నొకమాట చెప్పె ననిరి.

న తత్ర గచ్ఛ చంజాల మాగ్ధేణానేన సువ్రత।

తత్రాసౌ రాక్షసః పాపః పిశితాశీ దురాసదః॥ (59)

అచ్చట జాత్యా రాక్షసుడై, అందులో విభీషణునివలె ధార్మికుడు కాక పాపిష్ఠుడై, అందులో శరీరముతో బ్రతుకుటకు లేకుండ మాంసభక్షకుడై, వానిని చంపి పోవుటకు వీలులేక బలవంతుడై

57. మునుపు ఉండిన చోట్ల చూడనియెడల వాడుండు చోటును వెతగి - యత్రాసౌ బ్రహ్మరాక్షసః.

59. రాక్షసః, పాపః, పిశితాశీ, దురాసదః - అను నాలుగు పదములకు భాషాంతరీకరణముగను వ్యాఖ్యానముగను జాత్యా రాక్షసుడై ఇత్యాది యుండు రస మనుభవించి పదగి నది.

యుండు నొకడు. నీవు అచ్చట పోకూడదని సంపాడువానుని చూచి ఇతని మనస్సుని శోధించుటకు చెప్పెను ఆ పురుషుడు.

పురుషస్య వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సత్యసంగరః।

మరణం తత్ర నిశ్చిత్య మధురం వాక్య మబ్రవీత్॥ (60)

ఆ పురుషుడు చెప్పిన మాట విని సత్యవాదియగు సంపాడు వాక్ సత్యమును విడచుటకన్న ప్రాణమును విడచుటయే శ్రేష్ఠమని తలచి మధురముగ నొక మాట చెప్పె ననిరి.

నాహమేవం కరిష్యామి యస్మాం త్వం పరిపృచ్ఛసి।

అహం సత్యే ప్రవృత్తో వై శీలం సత్యే ప్రతిష్ఠితం॥ (61)

ఓ పురుషుడా! నే నది చేయను. నేను సత్యము తప్పనివాడను. నేను సత్యము తప్పినప్పటికి నా స్వభావము సత్యము తప్పడనెను సంపాడువాక్.

తతః స పద్మపత్రాక్షః శ్వపాకం ప్రత్యువాచ వా।

యద్యేవం నిశ్చయస్తాత స్వస్తి తేస్తు గమిష్యతః॥ (62)

ఇట్లు చెప్పిన సంపాడువానుని చూచి ఆ పురుషుడు ఇతడు ప్రాణమును విడచియైన సత్యమును రక్షించగలవాడనని చెప్పినందున ప్రీతిచేత “అమలంగళాగ విభీక్తుం” నిర్మలముగ చూచు—అనినట్లు సంపాడువానుని పాడవచ్చునట్లు చేసిన బ్రహ్మరక్షస్సుని ఆపదనున్న, సంపాడువానుయొక్క ఆపదనున్న తీరునట్లు పూర్ణకటాక్షము చేసి “నీకు మంగళము కలుగుగాక; నీవు వెళ్లుము” అని చెప్పెను. ఆ పురుషుడు మెవడో అని సం దేహించవలదు. “మహా వరాహః స్ఫుటపద్మ లోచనః” అని, “పురుషః పుష్కరేక్షణః” అనియు చెప్పినట్లు ఇద్దరున్న ఒక్కరే అని తెలిసికొనుము.

62. పాడవచ్చునట్లు చూపించిన... భగవత్సన్నిధియందు పాడవచ్చునట్లు చూపించిన. లేక, అచ్చట పాడి తనసమీపము వచ్చునట్లు చూపించిన.

బ్రహ్మరక్షోంతికం ప్రాప్య సత్యేషా కృతనిశ్చయః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం॥ (63)

ఆ పురుషుడు సెలవిచ్చినమీద నంపాడువాక్ బ్రహ్మరక్షస్సుండు చోటును వెదికిపోయి, రాక్షస్సును సమీపించి మధురముగ నొకమాట చెప్పెను.

భవతా సమనుజ్ఞాతో గానం కృత్వా యథేష్వరయా।

విష్ణవే లోకనాథాయ మమ పూర్ణో మనోరథః। (64)

ఏతాని మమ చాంగాని భక్షయస్వ యథేచ్ఛయా॥ (64½)

ఓ బ్రహ్మరాక్షసుడా! నీ యాజ్ఞ చేయగ వెల్లిన నేను బ్రాహ్మణానుజ్ఞ నొంది పోయినవాడను కావున, నాకు కావలసినట్లు సర్వమును మహా విష్ణువై యుండు శ్రీసుందర పరిపూర్ణుని పాడి ఆనందింపించి పూర్ణ మనోరథుడ నైతిని. నీవున్న నా శరీరమందు గల రుధిరమంసాదులచేత పూర్ణ మనోరథుడు కాగలవు.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షో భయానకం।

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం సంశితవ్రతం॥ (65½)

అత్యంతం భయంకరమైన బ్రహ్మరక్షస్సు నంపాడువానుని మాట విని, నంపాడువానుని చూచి మధురముగ నొకమాట చెప్పినది.

త్వమద్య రాత్రౌ చండాల విష్ణోర్జ్జాగరణం ప్రతి।

ఫలం గీతస్య మే దేహి జీవితం యదిచేచ్ఛసి॥ (66½)

ఓ మహానుభావుడా! ప్రాణమును వీడ వచ్చిన నీకు ప్రాణముతో పోవలసియుండినయెడల, సర్వేశ్వరునికి పాడిన గానముయొక్క ఫలము నిచ్చి నీవు ప్రాణముతో వెళ్లుము.

బ్రహ్మరక్షోవచః శ్రుత్వా శ్వపాకః పునరబ్రవీత్॥ (67)

ఇట్టి బ్రహ్మరక్షస్సుని మాట విని నంపాడువాక్ ఆక్షేపించి ఒక మాట చెప్పెను.

యత్ త్వయా భాషితం పూర్వం మయా సత్యంచ యత్కృతం।
భక్షయస్వ యథేచ్ఛం మాం దద్యాం గీతఫలం నతు। (68)

నీవు ముందు చెప్పిన ప్రకారము నేను చేసితిని కావున, అటు
లనే నీవు కూడ నా శరీరమును భక్షించవలెనే గాని, నేను గీతఫలము
నియ్య ననెను సంపాదువాఁ.

చండాశస్య వచః శ్రుత్వా హేతుయుక్త మనంతరం।
ఉవాచ మధురం వాక్యం చండాశం బ్రహ్మరాక్షసః॥ (69)

చండాళుడు సహేతుకముగ చెప్పిన మాట విని రాక్షసుడు
మరల మధురముగ ఒకమాట చెప్పెను.

అథవార్ధం తు మే దేహి పుణ్యం గీతస్య యత్ ఫలం।
తతో మోక్ష్యామి కల్యాణ భక్షాదస్మాద్విభీషణాత్। (70)

గీతఫలమంత నియ్యసప్పటికి సగమునైన ఇచ్చి భయంకర
మైన భక్షణమునుండి నన్ను తప్పించకూడదా మహానుభావుడా!
అని చెప్పినదనిరి.

బ్రహ్మరక్షో వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సంశితవ్రతః।
వాణి శ్లఙ్ఘాం సమాదాయ బ్రహ్మరాక్షస మబ్రవీత్॥ (71)

బ్రహ్మరాక్షసుని మాట విని సంపాదువానుకూడ మధురముగ
నొక మాట చెప్పెను.

భక్షయామాతి సంశ్రుత్య గీతమన్యత్ కిమచ్ఛసి। (71½)

నా శరీరమును భక్షించెదనని చెప్పిన నీవు గీతార్థ ఫలము
నడుగుచున్నావు. అది కూడ నీయన నెను సంపాదువాఁ.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షో భయావహం।
ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం సంశితవ్రతః॥ (72½)

ఏకయామస్య మే దేహి పుణ్యం గీతస్య యత్ఫలం।
తతో యాస్యసి కల్యాణ సంగమం పుత్రదారకైః॥ (72½)

అనంతరం క్రూరకృత్యుడైన బ్రహ్మరాక్షసుడు సంపాడువానిని చూచి, “ఒక యామమున పాడిన పాటలఫలమునైన ఇచ్చి నీ పుత్ర దారాదులతో సంగతుడై యుండు” అనెను.

శ్రుత్వా రాక్షసవాక్యాని చండాళో గీతలాలసః |

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం కృతనిశ్చయః || (74½)

ఇట్లు చెప్పిన బ్రహ్మరాక్షసుని మాట విని దృఢవ్రతుడై ధీరుడై యుండు సంపాడువాణ్ రాక్షసుని చూచి మధురముగ చెప్పెను.

న యామస్య ఫలం దద్యాం బ్రహ్మరాక్షస్తవేషితం |

పిబస్వ శోణితం మహ్యం యత్ త్వయా పూర్వభాషితం || (75½)

ఓ బ్రహ్మరాక్షసుడా! ఒక యామమందు పాడిన ఫలము నీయ్యను. నా పాటలకువలె రాగముగల నా రక్తమును పానము చేయవలెనేగాని గీత ఫలమును నేనీయ్యననెను సంపాడువాణ్.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా రాక్షసః పిశితాశనః |

సత్యవంతం గుణజ్ఞంచ చండాళ మిదమబ్రవీత్ || (76½)

ఇట్లు సంపాడువాణ్ చెప్పిన మాటవిని ఇతడు ప్రాణమును ‘భర్తిగ ఇచ్చి’ కూడ సత్యము తప్పనివాడు కావున, ప్రాణమునకన్న గీతము యొక్క వైభవము నెరిగినవాడు కావున, ఇతడు సర్వముయొక్క

73½. ఒక యామమున — ఏక యామస్య అనిన యెడల రాత్రియంత పాడెనని తెలియుచున్నది.

75½. పాటలకు రాగమువలె — పాటలకు రాగము స్వభావమువలె, రక్తము నకు ఎరువు స్వభావముని తాత్పర్యము. రాగముగల పాటలకువలె ఎరువుగల రక్తము. నేను రాగముగల పాటలయందు ప్రీతిగలవాడు. నీవు ఎరువుగల రక్తమందు ప్రీతిగలవాడు. కావున, నీవు పాటలు అవశ్యము లేదు. నాకు నా రక్తము అవశ్యము లేదు — అని ఇట్లు రసవంతమైన అర్థముండునట్లు క్లేషగ రాగశబ్దమును ప్రయోగించిరి.

76½. ఇతడు ప్రాణమును భర్తిగ ఇచ్చి — అనిన మొదలు సర్వముయొక్క వైషమ్యము నెరుగును — అను పర్యంతము సత్యవంతం గుణజ్ఞంచ అను రెండు పదముల కర్థము.

‘వైషమ్యము’ నెరుగును-అని తీర్మానించి బ్రహ్మరాక్షసుడు సంపాదనానుని చూచి ఒకమాట చెప్పెను.

ఏకం గీతస్య మే దేహి యత్ త్వయా విష్ణుసంసది।

నిగ్రహాత్తారయాస్మాద్వై తేన గీతఫలేన మాం॥ (77½)

ఓ మహానుభావుడా ! నీవు నేడు విష్ణు సన్నిధియందు పాడిన ఒక పాటయొక్క ఫలమునైన ఇచ్చి, నన్నీ రాక్షస జన్మమునుండి యుద్ధరింపవలెను - అని చెప్పి రక్షస్సు సంపాదనానుని శరణాగతి చేసినదనిరి.

శ్రుత్వా రాక్షసవాక్యాని శ్వపాకః సంశితవ్రతః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం॥ (79)

ఇట్లు బహువిధముగ ప్రార్థించి చెప్పిన రక్షస్సుని మాటలను సత్యప్రతిజ్ఞడైన సంపాదనానుని రక్షస్సుని చూచి మధురముగ నొక మాట చెప్పిననిరి.

కిం త్వయా దుష్కృతేం కర్మ కృతపూర్వం తు రాక్షస।

కర్మణో యస్య దోషేణ రాక్షసీం యోనిమాశ్రితః॥ (80)

ఇట్లు శరణాగతుడైన రాక్షసుని చూచి-“నీవు రాక్షసయోని యందు పుట్టుట కేమిపాపము చేసితివని అడిగెను సంపాదనాను.”

ఏవము క్తః శ్వపాకేన పూర్వవృత్త మనుస్మరత్।

రాక్షసః శరణం గత్వా శ్వపాకమిదమబ్రవీత్॥ (81)

ఇట్లు సంపాదనాను అడిగినమీద పూర్వవృత్త స్మరణముకల్గి, రక్షస్సు సంపాదనానుని శరణాగతి చేసి ఒక మాట చెప్పినదనిరి.

నామ్నా వై సోమశర్మాహం చరణో బ్రహ్మయోనిజః।

సూత్రమస్త్రీపరిభ్రష్టో యూపకర్మణ్యధిష్ఠితః॥ (82)

ఓ మహానుభావుడా ! పూర్వజన్మముందు నేను సోమశర్మడను బ్రాహ్మణుడై, చరకగోత్రోద్భవుడై, సూత్రమస్త్రీ పరిభ్రష్టుడై యాగము చేయవలెనని ఉపక్రమించితివని చెప్పినదనిరి.

తజ్ఞోహం కారణం యజ్ఞం లోభమోహప్రపీడితః।

యజ్ఞే ప్రసర్తమానే తు శూలదోషస్త్య జాయత॥ (83)

అర్థలోభ మోహముచే నేను యజ్ఞము చేసితిని. ఆ యజ్ఞ మందు మహత్తయున శూలదోషము కలిగినదని చెప్పినదనిరి.

అథ పంచమరాత్రేతు అసమాప్తే క్రతావహం।

అకృత్వా విపులం కర్మ తతః పంచత్వ మాగతః॥ (84)

యజ్ఞము ప్రారంభమయిన విదవ రోజునాడు యాగసమాప్తి కాకముందే నేను మరణించితిని - అనినదని చెప్పిరి.

తస్య యజ్ఞస్య దోషేణ మాతంగ శ్రుణు యన్మమ।

జాతోఽస్మి రాక్షసస్తత్ర బ్రాహ్మణో బ్రహ్మరాక్షసః॥ (85)

ఓ మహానుభావుడా ! వినుము. ఆ యాగదోషముచే నేను బ్రహ్మరాక్షసుగ పుట్టినాను - అని చెప్పినదనిరి.

ఏవం తు యజ్ఞదోషేణ వపుః ప్రాప్తమిదం మమ।

ఇత్కుక్వా తు తదా రక్షః శ్వపాకం శరణంగతం॥ (86)

ఇట్లు యజ్ఞదోషముచే ఇటువంటి రాక్షసశరీరమును నేను లభించెనని చెప్పి, బ్రహ్మరాక్షసు సంపాదువానుని శరణాగతి చేసిన దని-అనుచున్నారు.

బ్రహ్మరక్షో వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సంశితవ్రతః।

బాధమిత్యబ్రవీద్వాక్యం బ్రహ్మరాక్షసచోదితః॥ (87)

పూర్వము మేము విభీషణునికి అభయప్రదానము చేసినట్లు

83. అర్థలోభ మోహముచే యజ్ఞము చేయుట అర్థలోభమగు అజ్ఞానము, అర్థమున నుండు ఆశమగు అజ్ఞానము. లేక, అర్థము ఖర్చుచేసి యాగముచేయక, అర్థము నార్పించుట కొరకై యాగము చేయుట.

85. శ్రుణు యన్మమ— యన్మమ ప్రాప్తం తచ్చుణు.

87. విభీషణాభయ ప్రదానము జేసిన రామావతారము వరాహావతారము

నంపాడువానుకూడ శరణాగతుడైన రాక్షసునికి బాధముని అభయ ప్రదానము చేసెననిరి.

యన్మయా పశ్చిమం గీతం స్వరం కైశికము త్తమం |

ఫలేన తస్య భద్రం తే మోక్షయిష్యామి కిల్బిషాత్ || (88)

నేటిరాత్రి కైశికమును స్వరమున నేను పాడితిని. ఆ గీతఫలముచే ఈ రాక్షస జన్మమునుండి విడిపింపబడి మోక్షము నొందుదువని నంపాడువాణ్ అభయప్రదానము చేసెను.

శ్రీ వరాహాడవాచ—

యస్తు గాయతి భక్త్యావై కైశికం మమ సంసది |

స తారయతి దుర్గాణి శ్వపాకో రాక్షసం యథా || (89)

ఎవడు భక్తితో మన సన్నిధికివచ్చి కైశికమును స్వరమున గానము చేయునో, అతడు బ్రహ్మరాక్షసు నుద్ధరించిన నంపాడువాను వలె తన్నాశ్రయించినవార్ల నుద్ధరింపగలడు. అని శ్రీవరాహ నాయనార్ భూమిదేవిని చూచి చెప్పిరి.

ఏవం తత్ర వరం గృహ్య రాక్షసో బ్రహ్మ సంస్థితః |

జాతస్తు విమలే వంశే మమ లోకంచ గచ్ఛతి || (90)

ఇట్లు నంపాడువానియొద్ద వరమునొందిన ఆ రాక్షసు ఆ శరీర

నకనంతరమైనప్పటికి, నంపాడువాణ్ చేసిన అభయప్రదానమును చక్రవర్తి త్తిరుగుగన్ చేసిన అభయ ప్రదానముగ భావించుట భట్టరువాకి అనుభవము.

88. కైశికమును స్వరము— ఉత్థానమందు కైశిక గానము చేయవలెనని విధి శ్రీపాంచరాత్ర అనిరుద్ధ సంహిత యందున్నది. భగవంతునిలేపు శాస్త్రమును, లేపుటకు కైశిక గానము చేయవలెనను విధనిన్ని యెరుగినవాడుగదా నంపాడువాణ్ !

పశ్చిమం ఉత్తమం - ఉత్తమమైన ఆ రాగమును, పశ్చిమం - భగవంతుడు తానించు బ్రాహ్మ ముహూర్తమున పాడెను.

89. యస్తు గాయతి - అను శ్లోకముచే కైశిక గానమును విధించి, దానికి వరమునిచ్చుచున్నారు.

మును విడచి, సద్వంశములో మన భక్తుడై పుట్టి, మనకు “పల్లాండు పాడి” మంగళాశాసనము చేసి పరమపదము చేరెనని నాచ్చియారుని చూచి చెప్పిరి.

శ్వపాక శ్చాపి సుశ్రోణి మమ చైవోపగాయకః।

కృత్వా తు వియలం కర్మ స బ్రహ్మత్వ ముపాగతః॥ (91)

అనంతరం సంపాడువాను కూడ చాలకాలము మన వై భవమును పాడుచుండి పరమపదము చేరెనని చెప్పిరి.

ఏతద్గీతఫలం దేవి కాముదద్వాదశీం పునః।

యస్తు గాయతీ స శ్రీమాన్ మమ లోకం చ గచ్ఛతి॥ (92)

మనకు గానము చేయువాని గతిని చెప్పెదను. ఎవడు కార్తిక శుక్ల ద్వాదశినాడు మన సన్నిధిలో నీ కై శిక మాహాత్మ్యమును పఠించునో, ఎవడు వినునో, వార్లు “శూన్దిరుండేత్తువర్ పల్లాండ్” అని “ఏతత్ సామగాయన్నాస్తే” అనియు చెప్పిన రీతిగ సంపాడువాను వలె పరమపదము చేరి, మనకు ‘పల్లాండు పాడి’, మంగళాశాసనము చేసి కొని ఆత్మానుభవము చేసుకొనియుండును—అని భూమి దేవిని చూచి పెరుమాళ్ చెప్పిరి. భూమి దేవి ఈ మాట విని ప్రళయార్ణవ ముందేర్పడిన శ్రమయంత తీరించి ఈ గానరూపోపాయముయొక్క వై భవమిటులనా అని తలచి కృతార్థురాలై నది.

ఇతి శ్రీ వరాహపురాణే భూమి వరాహ సంవాదే కై శిక

మాహాత్మ్యం నామ అష్టచత్వారింశో ధ్యాయః

భట్టర్ తిరువడగళే శరణం

92. ఏతద్గీతఫలం - అను శ్లోకముచే కై శిక మాహాత్మ్యపఠనమును వధించి, దానికి వరము నిచ్చుచున్నారు.

శ్రీః

పొదుతనియన్లు

శ్రీ శైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవం
యతీంద్రిప్రవణం వందే రమ్యజామాతరం మునిం

లక్ష్మీనాథసమారంభాం నాథయామునమధ్యమాం
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం

యో నిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే
అస్మద్గురోర్భగవతోస్య దయైకసింధో
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే

మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిః
సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానాం
ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకులాభిరామం
శ్రీమత్తదంఘ్రియుగళం ప్రణయామి మూర్ధ్నా

భూతం సరశ్చ మహదాహ్వాయభట్టినాథ
శ్రీ భక్తిసార కులశేఖరయోగివాహాః
భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాలయతీంద్రి మిత్రాః
శ్రీమత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోస్మి నిత్యం

IV భట్టరువారి అరవ వ్యాఖ్యానము

శ్రీపరాశరభట్టార్యః శ్రీరంగేశపురోహితః
వత్సాంకసుతః శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేస్తు భూయసే

నమస్తస్మై వరాహాయ లీలయోద్ధరతే మహిం
ఘరమధ్యగతో యస్య మేరుః కణకణాయతే

ప్రళయోదన్వదు తీర్ణాం ప్రపద్యేహం వసున్ధరాం
మహావరాహదంష్ట్రాగ్రమల్లీకోశమధువ్రతాం

జాగరే తు విశాలాక్షీ జానతో వాప్యజానతః
యో మే ప్రగాయతే గేయం మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః

అ వ తా రి క

“వేదోఽఖిలో ధర్మమూలం”—ఎన్రుం

“పితృదేవ మనుష్యాణాం వేదశ్చక్షుః సనాతనం”—ఎన్రుం

శొల్లుగిరపడియే అతీంద్రియంగళాన తత్వహితపురుషార్థంగళిల్
ప్రమాణ భూతంగళాన వేదంగళుక్కు ప్పరికరభూతంగళాన విద్యాస్థా
నంగల్ పత్తు.

ఇన త్తిల్

(1) శిక్షేయానదు—వర్ణంగళినుడయ ఉచ్చారణ విశేష
ప్రతిపాదన మాత్రత్తిలే తత్పరమాగై యాలుం;

(2) నిరుక్తమానదు—వర్ణసామాన్యాదిగళైక్కొండు పదార్థ
విశేష ప్రతిపాదన త్తిలే తత్పరమాగై యాలుం;

(3) ఛందోవిచిత్రయానదు—వర్ణసంఖ్యా విశేష నియత గాయత్ర్యాది చ్చందో మాత్ర ప్రతిపాదకమౌగై యాలుం;

(4) వ్యాకరణమానదు—వర్ణసముదాయాత్మకంగళాన పదం గళినుడైయ సాధుత్వాసాధుత్వమాత్ర వ్యాప్యతమాగై యాలుం;

(5) కల్పసూత్రంగళ—పదసంఘాతరూప వాక్యవిశేషచోదిత కర్మానుష్ఠాన విశేషకల్పనా ప్రవృత్తంగళాగై యాలుం;

(6) జ్యోతిషమానదు—యథాశాస్త్రానుష్ఠేయంగళాన కర్మం గళై యథాకాల మనుష్ఠిక్కుంబడి కాల విశేషప్రదర్శన ప్రధాన మౌగై యాలుం;

(7) న్యాయశాస్త్రమానదు—ప్రమాణాది షోడశ పదార్థ వ్యవహారమాత్ర ప్రతిష్ఠాపకమౌగై యాలుం;

(8) మీమాంసై యానదు—సోపభృంహణంగళాన వేదంగళి నుడైయ వచనవృత్తి విశేష నిర్ధారణార్థ యుక్తి విశేషప్రతిపాదక మౌగై యాలుం;

(9) ఉపబృంహణంగళ తన్నిల్ ధర్మశాస్త్రంగళ—కర్మభా గోప బృంహణప్రధానంగళాగై యాలుం;

(10) బ్రహ్మభాగోపబృంహణ ప్రధానంగళాన ఇతిహాస పురాణంగళిల్ ఇతిహాసంగళ—ధర్మాది పురుషార్థ విశేష స్వరూపజ్ఞై మున్నిట్టుకొందు ప్రవృత్తికై యాలే, తత్వప్రతిపాదన త్తిల్ విలంబిత ప్రత్యయంగళాగై యాలుం;—

ఇవై గళీ తత్వహిత పురుషార్థ ప్రతిపాదన త్తిల్ అప్రయోజకంగళాగక్కడవన.

పురాణంగళీ పరతత్వ పరమహిత పరమపురుషార్థంగళిల్ సాక్షాదుపబృంహణంగళాగక్కడవన.

పురాణంగళీ తన్నిల్—

“సంకీర్ణాః సాక్షికాశ్చైవ రాజసాస్తామసాస్తథా”

ఎను కల్పవిశేషంగళై విభజిత్తు,

యస్మిన్ కల్పే తు యత్ ప్రోక్తం పురాణం బ్రహ్మణా పురా
తస్య తస్య తు మాహాత్మ్యం తత్స్వరూపేణ వర్ణ్యతే

అగ్నేః శివస్య మాహాత్మ్యం తామసేషు ప్రకీర్త్యతే
రాజసేషు చ మాహాత్మ్యమధికం బ్రహ్మణో విదుః
సంకీర్ణేషు సరస్వత్యాః పితౄణాం చ నిగద్యతే

సాత్వికేష్వథ కల్పేషు మాహాత్మ్యమధికం హరేః
తేష్వేవ యోగసంసిద్ధా గమిష్యన్తి పరాం గతిం

ఎన్ద్రం శొల్లుగిరపడియే, సాత్వికకల్పంగళిల్ సత్వోత్తరనాన
బ్రహ్మవాళే ప్రోక్తంగళాయ్,—

“మహా ప్రభురైవ పురుషః సత్వస్యైష ప్రవర్తకః”

ఎన్దిరపడియే, సత్వప్రవర్తకనాన పరమపురుషనుక్కు ప్రవర్తకం
గళాయ్,

“సత్వాత్ సంజాయతే జ్ఞానం”—ఎన్ద్రం

“సత్వం విష్ణుప్రకాశకం”—ఎన్ద్రం

శొల్లుగిరపడియే, అజ్ఞానసంశయ విపర్యయంగళి తీరుంబడి పరత
త్వాది విశేష నిశ్చయకంగళాన సాత్విక పురాణంగళే ముముక్షు
క్కుళుక్కు ఉపజీవ్యంగళాగక్కడవన.

సాత్విక పురాణంగళి తన్నిల్—ఇతరవక్తృకంగళాన పురాణం
గళిర్కాట్టియం, పరమసత్వసమాశ్రయనాన భగవాన్ వక్తావాగ
ప్రవృత్తమాన పురాణమే ఉత్కృష్టమాగక్కడవదు.

భగవద్వాక్యంగళి తన్నిలుం,—

“కల్ల వేడతై క్కొందుపోయ్ ప్పఱుంబుక్కవాఱుం కలంద

ఉళ్లం బేదం శెయ్ దిట్టుయిరుండ ఉపాయంగళుం” [శురరై

ఎన్దిరపడియే, సర్వేశ్వర ఆసురప్రకృతిగళుడైయ మోహనార్థమాగ
అరుళిచ్చెయ్యం వారైగళి సాత్వికర్లగుక్కు ఉపజీవ్యంగళాగా.

మఱ్ఱ మివనుడైయ అవస్థా విశేషంగళిల్ వాక్యంగళైప్పా
రైల్—పరమపదనిలయన్ అరుళిచ్చెయ్యుం వారై పరన్ వాక్యమాగై
యా లే బంధమిల్లాదార్ కేట్టుంబడియాయరుక్కుం.

క్షీరాబ్ధినాథన్ వాక్యంగళైప్పారైల్ కడలోనైయోడే
కలందు అర్థప్రత్యాయకమాగాదు.

మత్స్యరూపియానవన్ వాక్యత్తైప్పారైల్ ఒరుక్కాలుం కరై
యేఱ్ఱమఱ్ఱవన్ వారైయాగైయా లే, జడాశయ సంబంధం తోఱ్ఱుం
బడియా యరుక్కుం.

కూర్మరూపియానవన్ వారైయైప్పారైల్ గంభీర్ కలంగవుం,
స్థిర్ భ్రమిక్కువుం కీటమై విజామలిరుక్కుమవన్ శొల్లుం వారై
యాగైయా లే, మేర్కోళ్లుం వారైయాయురారు.

(శ్రీ) నృసింహన్ వాక్యం—కఱ్ఱత్తుక్కు మేలారుపడియుం
కఱ్ఱత్తుక్కు క్కీటరుపడియు మాగైయా లే, ప్రనోహాదితమాయి
రుక్కుం.

శ్రీవామనన్ వాక్యం—అడియిచ్చొన్నపడియన్రిక్కే, విషమ
పదమాయరుక్కుం. ఇవ్వళవుమన్రిక్కే, కవిమాయరుప్పొరుత్త
నళవిలే కణ్ణభివైయుడైతాయరుక్కుం.

పరశురామన్ వాక్యం—పరశుదారణం పణ్ణి సర్వావస్థగళి
లుం శ్చమైవిట్టవన్ వారైయాగైయా లే, ప్రత్యయం పిఱక్కుంపడి
యిరారు.

చక్రవర్తిత్తిరుమగన్ వాక్యం—కపిగళోడే కలందు పుణ్యజన
భాధాపర్యంతమాయరుక్కుం.

బలభద్రన్ వాక్యం—సరః ప్రాతస్సాలే తాత్తప్పొవారైయుం
ఉత్పథప్రవృత్త నాక్కినవన్ వారైయాగైయా లే, మదవికారం తోఱ్ఱి
యరుక్కుం. అవ్వళవన్రిక్కే, శుద్ధవర్ణరాయరుక్కుచ్చెయ్యేయుం,
కలపైయిడైయవన్ వారైయాగైయా లే, విశ్వసిక్కు మోణ్ణాడపడియా
యరుక్కుం.

శ్రీకృష్ణ వాక్యం—పిఱుందవనుతొడంగి కైవంద కళవివే
కాణలాంభడిమూ యిరుక్కుం.

కలక్యవతార త్రి వాక్యం — వరప్సోగిరదెనిరుక్కుమదు
పోక్కి, ఒరువరుక్కుం వందిరుక్కుం వారైయను. అవ్వళవనిక్కే,
అనుమానిత్తరియ వేండియదాయురుక్కుం.

ఇప్పడిక్కోరు అన్యయథాశంకై పణ్ణవొణ్ణదపడి,

“ఎన త్రినురువాగి నిలమంగై యెఱ్ఱిల్కొండ

జ్ఞాన త్రి నొళియురు” —

ఎనుగిం

“ఏనత్తురువాయిడంద జ్ఞానప్పిరాక్” —

ఎనుగిం

శొల్లుగిరిపడియే సంయక్ జ్ఞానోపకారకనాగై యాలుం,—

“పనియాయను పారగంకిండ పాఱ్ఱియా నాఱ్ఱియానరుళే

నను నానుయ్య” —

ఎను జ్ఞానవాగళ విశ్వసిత్తుక్కొక్కొళ్లుంబడియాన కృపా
తిశయత్తై యుడైయవనాగై యాలుం,—

“అది మున్నేనయాగియ అరనాయ మూర్తి యదు నమ్మై
[యాళుమరళే”

ఎనుం శొల్లుగిరపడియే రక్షకత్వ పూర్తియై యుడైయవనాగై
యాలుం,—

—“ఇరుంకర్పగం శేర్

వాన త్తవర్కు మల్లాదవర్కుం మత్తెల్లా యెవర్కుం

జ్ఞానప్పిరానై యల్లాలిలై నాక్ కండ నల్లదు”

ఎను అఱ్ఱారుం ప్రథమప్రబంధత్తిలే సర్వర్కు మివనై
యొచ్చయ రక్షకాంతరమిలైయెను అరుదియిట్టు, చరమప్రబంధత్రిక్
ముడివిలుం—

“సీలవరై యిరండు పిత్తై కవ్వి నిమిర్త వొప్పక్

కోలవరాహ మొన్రాయ్ నిలంకోట్టిడైక్కోండ వేందాయ్

నీలక్కడల్ కడైందాయునై ప్పెఱ్ఱినిప్పొక్కవనో”

ఎనుం, అవతారంగళెల్లాం కిడక్కచ్చెయ్ దే ఇంద అవతారత్తై
తాం ప్పఱ్ఱి-అందమిల్ పేరిన్బం పెత్తపడియై అరుళిచ్చెయ్యాయాలుం,

అవనుడైయ రక్షకత్వమానదు ఉత్తారకమాన రక్షకమానై
యాలుం— ఇప్పడి ఇవక్ ప్పణ్ణిగిర రక్షణం వాత్సల్యమూలమెను
తోనుంబడి

“ఏనమాయ్ నిలంకిండ ఎన్నప్పనే” — ఎనుగిం

“అప్పనూన్రి యిడదైయఱ్ఱు కొండనాళ్” — ఎనుగిం

వాత్సల్యావినాభూతమాన పితృత్వం ఇవనుక్కుండెను శొల్లుగై
యాలుం—(వరాహావతారమే సర్వోత్కృష్టమాగ క్కడవదు.)

సకలలోకపితావావ ఇవనై సకల లోకమాతావాన భూమిప్పి
రాట్టి ప్రజై గళుక్కు హితమేదెను ప్రశ్నంపణ్ణ ప్రవృత్తమాన పురాణ
మానై యాలే, ఇప్పరాణం ఎల్లాప్పరాణంగళిలుం ఉత్కృష్టమాగక్క
డవదు.

ఇదు సర్వేశ్వరక్ నాచ్చియారై ప్పార్తు అరుళిచ్చెయ్యుంవారై
యగై యాలే,

“పాంబడై యార్కుం తంపాంబుపోల్ నావు మిరండుళవాయ్త్తు”

ఎన్నిరపడియే ఇదువుం ఉపాలంభవిషయమాగ్లో ఎన్నిల్,—
అవ్వారైయుం

“శైమ్మైయడైయ తిరువరంగల్ తాం ప్పఱ్ఱ

మెయ్యైమేప్పరువారై విష్ణుచిత్తర్ కేట్టిరుప్పర్

ఎను అరిందిరుక్కచ్చెయ్యేయుం విశ్లేషశ్లేశం పొరుక్క
మాట్టాదపడియాన త్వరాతిశయత్తాలే “పాంబడై యార్కుం తం పాం
బుపోల్ నావుమిరండుళవాయ్త్తు”— ఎను అనంతభుజగసంసర్గదోష
త్తాలే పాయ్యాగిరదో ఎను అతిశంకై ప్పణ్ణినాళి తనై.

ఇవ్వారై అప్పడియనిక్కె

“పార్వణ్ణమడుంగై పత్తర్” ఎన్నిరపడియే నాచ్చియార్ పక్కలుంజాన భావబంధత్తాలే ప్రలయార్ణవమన్నెయన ఇవళై అదిల్ నిన్రు మేలే యెడుత్తు, ఇవళుడైయ క్కేళత్తైత్తవిరువైత్తవళవిలుం, సంసారార్ణవమన్నరాన త్క ప్రజైగళినుడైయ దుఃఖనివృత్తిక్కొరు సుకరోపాయం కాణామైయాలే, విషణ్ణయాయరుక్కిర ఇవళైక్కండరు లిన భగవాన్ ఇవళే తేరుంబడియాగచ్చొన్న వార్తైయార్గైయాలే అతిశంకై పణ్ణవేండియదిల్లె.

అగైయాలే, అవస్థాంతరంగళిర్ప్పిలనిక్కె, వరాహావస్థైయిల్ తమక్కరుళిచ్చెయ్యుం వార్తై తప్పారెన్నుమర్థరై

“పాళితుర్తుక్కిడంద పార్మగళుక్కుప్పంఁడారునాళే
మాశుడంబిల్ సీర్యారా మానమిలాప్పనియాం
తేసుడైయదేవర్ తిరువరంగచ్చెల్వనార్
పేళియిరుప్పనగళే పేర్కవుం పేరావే.”

ఎన్రు నాచ్చియార్ దామే అరుళిచ్చెయ్యార్.

అగైయాలే, ఇందప్పరాణం ఎల్లాప్పరాణంగళిలుం ఉత్కృష్ట యాగ త్తట్టిల్లె. ఎజ్జనేయెన్నిల్—

ఇప్పురాణంతన్నిల్ భగవాన్ అరుళిచ్చెయ్య ఉపాయంగళెల్లా త్తిలుం గానరూపమాన ఉపాయమే అత్యంతోత్కృష్టమాగక్కడ వదు.

ఇవర్ పల ఉపాయంగళుం అరుళిచ్చెయ్య క్కేట్టరుళిన నాచ్చి యార్ ఉపాయంగళెల్లాం కిడక్కచ్చెయ్ ఇగ్గానరూపమాన ఉపాయత్తైత్తాంపట్టి,

పార్కడలుత్పెయిల్తుయిన్ర పరమనడి పాడి—	ఎనుం
ఓంగియులగళంద ఉత్తమకపేర్ పాడి—	ఎనుం
మామలర్గళే తూవిల్తోడ్రదు వాయినాల్ పాడి—	ఎనుం

నారాయణమూర్తి కేశవనై ప్పాడవుం నీ—	ఎనుగిం
పావాయెఱుందిరాయ్ పాడిప్పరై కొండు—	ఎనుగిం
నిమ్ముఱుంపుగుందు ముగిల్వణ్ణి పేర్ పాడ—	ఎనుగిం
మనత్తుక్కినియానై ప్పాడవుం నీ—	ఎనుగిం
కిల్లిక్కలైందానై క్కీర్తిమై పాడి—	ఎనుగిం
పంగయక్కణ్ణానై ప్పాడేలోర్—	ఎనుగిం
మాత్తారై మాత్తళిక్కవల్లారై ప్పాడేలోర్—	ఎనుగిం
తూయోమాయ్ వందోం తుయిలెఱుపాడువాక్—	ఎనుగిం
తిరుత్తక్క శెల్వముం శేవకముం యాం పాడి—	ఎనుగిం
గోవిందావుండనై ప్పాడిప్పరై కొండు—	ఎనుగిం

ఇవర్ అరుళిచ్చెయ్య క్కేట్ట ఉపాయంగల్ ఎల్లాత్తిలుం ఇవళ్ తిరువుళ్లత్తు క్కేరిత్తాక్ పాడినపాట్టిలే అనుష్టిత్తుక్కాట్టిన ఉపాయం ఇదు వేయాయరుక్కుం. ఆగైయాలే, పల ప్రదేశంగళిలుం తాం పాడిన పాట్టై యరుళిచ్చెయ్య “పాడవల్ల నాచ్చియార్” ఎన్రనుం పేర్ పెత్త పడియాలుం, ఇగ్గితరూపమాన ఉపాయమే ముఖ్యమాగక్కడవదెన్ర నాచ్చియారై ప్పార్దు అరుళిచ్చెయరుళినార్.

వ్యాఖ్యానము

శ్రీ వరాహ ఉవాచ:—

జాగరే తు విశాలాక్షీ జానతో వాప్యజానతః|

యో మేప్రగాయతే గేయం మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః|| (1)

ఇంద శ్లోక త్తిలే తమక్కుప్పాడువాక్ పాడుంబడియై అరుళిచ్చెయిరార్.

పాడవల్లానొరు త్తజ్ జాగరవ్రతనిష్ఠనాయ్ “బ్రాహ్మీ ము హూ ర్తే చోత్తాయ” — ఎన్నిరపడియే బ్రాహ్మమాన ముహూ ర్తత్తిలే వందు, - నాం ముఖం కొడుత్తుక్కేట్కిలుమాం, నాం జగద్రక్షణచింతై యిలే అన్యపరరాయరుక్మీలుమాం, - నమ్ముడైయ గుణాపదాసంగళై ఉల్లీజాగ వైత్తుప్పణర్కప్పట్ట గాధై కళై ఒరు ఫలత్తైయుం నిన్దై యామల్ నమ్ముడైయ పక్కల్ భక్త్యతిశయత్తోడే నమక్కే- పాడక్కడవాక్ - ఎన్రు నాచ్చియారై ప్పొరరుళిచ్చెయిరార్.

యావన్తి త్వక్షరాణ్యస్య గీయమానే యశస్విని ।

తావద్స్వర్ సహస్రాణి స్వర్గలోకే మహీయతే ॥ (2)

ఇప్పడి ఉమ్ముడైయ పుగఱ్ఱాయుం, నమ్ముడైయ పుగఱ్ఱాయుం ఉల్లీజాగ వైత్తుప్పణర్కప్పట్ట గాధై గళై నమక్కుప్పాడినాల్, అంద గాధై గళుక్కుంజాన అక్షరంగళుక్కుం, ఇళై యాలే మేలేఱ్ఱమాగ ఓరోరక్షరంగళుక్కుం ఆయిరమాయిరం సంవత్సరం స్వర్గలోక త్తిలే యిరుక్కుం గాణుం సంపాడువాక్ ఎన్రుళిచ్చెయిరార్.

రూపవాక్ గుణవాక్ శుద్ధః సర్వధర్మభృతాం వరః ।

నిత్యం పశ్యతి వై శక్రం వజ్రహస్తం న సంశయః ॥ (3)

అవక్ స్వర్గలోక త్తి లిరుక్కుయశవుం అంగుళ్లారెల్లారిలుం వడి వళిగియనుమాయ్, గుణవానుమాయ్, స్వర్గసుఖ త్తిలే సక్తనుమిన్రి క్కే, సర్వధర్మంగళై యుమఱిందు, అంగుం నమ్మైమఱవాయలిరుక్కిఱ ఇవక్ అద్దేశత్తుక్కధిపతిమాన ఇందిరక్ త్తజ్ ఆయుధత్తుడనే వందు సేవిత్తు నఱ్ఱు, అపాంగవీక్షణం ప్పణ్ణి యిరుక్కుంగాణుం సంపాడువాక్ - ఎన్రుళిచ్చెయిరార్.

మద్భక్తశ్చాపి జాయేత ఇంద్రజైకపదే స్థితః ।

సర్వధర్మగుణశ్రేష్ఠస్తత్రాపి మమ లుబ్ధకః ॥ (4)

ఇప్పడి ఇందిరక్ సేవిత్తుక్కుండిరుక్కుచ్చెయ్దైయుం ఇందిరన్దై హోలే అంగు నమ్మై మఱిందిరుక్కుయన్రిక్కే, నమక్కారాధనంగ

శాన కర్మంగళైచ్చెయు నమ్మెయే అనుసంధిత్తు కొండిరుప్పన్
సంబాడువాన్—ఎనరుళిచ్చెయిరాన్.

ఇంద్రలోకాత్ పరిభ్రష్టో మమ గేయపరాయణః!

ప్రముక్తః సర్వసంసారై ర్మమ లోకం చ గచ్ఛతి॥ (5)

ఇంద్రలోక త్తిలిరుక్కుమళవుం అంగుల్లారెల్లారైయు మఱియు
ప్పట్టుక్కేట్టిక్కుమళవనిక్కే, నమ్మె నినైత్తుప్పడి ప్పొరుగై
యాలే, అంగునినుం ఇవనై కొండుపోయ్ నంపెరియ ప్పిట్టిలే “ఏత
త్సమ గాయన్నాస్తే” ఎనైప్పదుం నమక్కే పాడియిరుక్కుంబడి
వైతోం గాణుం - ఎనరుళిచ్చెయిరాన్.

ఏవంతు వచనం శ్రుత్వా తత్ప్రసాదాద్వసుంధరా!

వరాహరూపిణం దేవం ప్రత్యువాచ శుభాననా॥ (6)

ఇప్పడి వరాహనాయనార్ అరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టుత్తిరువుళ్లత్తి
లుగప్పెల్లాం తిరుముఖత్తిలే తోట్టుంబడి అలగ్ద తిరుముఖత్తై
యడై యవళాయ్ కొండు శ్రీవరాహనాయనారైప్పార్తు భూమి
ప్పిరాట్టి ఒరు వారై విణ్ణప్పం శెయిరాళ్.

అహో గీతప్రభావో వై యస్త్యయా పరికీర్తితః!

కశ్చ గీతప్రభావేణ సిద్ధిం ప్రాప్తో మహాతపాః॥ (7)

వేదంగళాదల్, ఋషిగళాదల్ శొల్లుగై యనికే, దేవరీర్
తామే అరుళిచ్చెయ్యుంబడియూయిరుందదు. ఇప్పడిక్కొత్త గీతప్రభా
వత్తాలే దేవరీర్ తిరువడిగళై ప్పెట్టువన్ యావనొరువన్, అవనై యరు
ళిచ్చెయ్యవేణుం - ఎనరు విణ్ణప్పం శెయ్దూళ్.

వరాహ ఉవాచ—

ఇప్పడి విణ్ణప్పం శెయ్ద భూమిప్పిరాట్టియైప్పార్తు వరాహ
నాయనార్ అరుళిచ్చెయిరాన్.

శృణు తత్వేన తే దేవి కథ్యమానం యశస్విని!

యస్తు గీతప్రభావేణ సిద్ధిం ప్రాప్తో మహాతపాః॥ (8)

“పాంబునై యార్కుం తం పాంబుపోల్ నావుమిరండుళవాయ్”
ఎన్రు నీర్ నమ్మై చొచ్చిల్లుంబడి ఉమ్మోడు నాం రసిత్తు చొచ్చిల్లుగిర
వార్తెయాగ నిన్దెయాదే ఇదు సత్యమాన వార్తె యాయరుక్కుం.
యావనొరువన్ నమ్మైప్పాడి నం పెరియ వీడు పెత్తాన్, అవనై చొచ్చిల్లు
గిరొం గాణుం, కేళీర్ - ఎన్రుళిచ్చెయ్యిరార్.

అస్తి దక్షిణదిగ్భాగే మహేంద్రో నామ పర్వతః ।

తత్ర క్షీరనదీ పుణ్యా దక్షిణే సాగరంగమా ॥ (9)

వారీర్ పిరాట్టియే! దక్షిణ దిక్కిలే మహేంద్రమెన్ద్రురు
పర్వతం ప్రసిద్ధమాయినదను. అప్పిడత్తిల్ క్షీరనది యెన్ద్రురు
నదియానదు దక్షిణ సాగరగామినియా యినదను.

తత్ర సిద్ధాశ్రమే భద్రదే చండాలః కృతనిశ్చయః ।

దూరాజ్ఞగరణే గాతి మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః ॥ (10)

మున్ను నీరుం నాముం కురుంగుడియాగక్కట్టి యిరుంద ఆశ్ర
మత్తిలే పాపయోనియిలే పిఱందానొరువన్ నమక్కుప్పాడవేణు
మెన్రు సంకల్పిత్తు, జాగరవ్రతనిష్ఠనాయ్, మేలుం సం పక్కల్ భక్త్య
తిశయత్తోడే బ్రాహ్మ, ముహూర్తత్తిలే వందు నిన్రు, పాడినాన్
గాణుం-ఎన్రుళిచ్చెయ్యిరార్.

ఏవంతు గాయమానస్య గతాః సంవత్సరా దశ ।

శ్వపాకస్య గుణజ్ఞస్య మద్భక్తస్య వసుంధరే ॥ (11)

ఇప్పుడి అంత్య జాతియిలే పిరందిరుక్కచ్చెయ్యేయుం, సం గుణాను
సంధానశ్చై పుణ్ణి నమక్కు భక్తనాయ్ వందు, ఇప్పుడి పత్తు సంవత్సరం
పాడినాన్ కాణుం - ఎన్రుళిచ్చెయ్యిరార్.

కౌముదస్యతు మాసస్య ద్వాదశ్యాం శుక్లపక్షకే ।

సుప్తే జనే గతే యామే వీణామాదాయ నిర్వయా ॥ (12)

పిన్నోరు కార్తిక మాసత్తిల్ శుక్లపక్ష ద్వాదశియిన్ రాత్రి
ఒరు యామత్తుక్కు మేల్ ఎల్లారుం ఉఱంగినవళవిలే తాన్ జాగర

ప్రత స్థానాగై యాలే ఉణ్ న్నిరుందు, నామిరుక్కిర ఇడత్తిలే వందు
సమక్కుప్పాడువదాగక్కైయుం వీడై యుమాయ్ శ్శొండు తళ్ వీట్టిల్
నిన్రుం పురప్పట్టాళ్ కాణుం - ఎన్రళిచ్చెయ్యూర్.

తతో వర్త్తుని చండలో గృహీతో బ్రహ్మరక్షసా!

అల్పప్రాణః శ్వపాకో వై బలవాన్ బ్రహ్మరాక్షసః॥ (13)

అనంతరం, నడు వట్టియిలే వందవళివీలే, బరు బ్రహ్మరక్షస్సిన్
కైయిలగప్పట్టాళ్. అంద బ్రహ్మరక్షస్సు ఉణ్ణుమోడు పరుత్త
వనాగై యాలే బలవానాయురుందాళ్. సంబాడువాన్ నిన్రైందు
నెందుళ్ కరైందు ఉరుగుగిరవనాగై యాలే దుర్బలనాయురుందాళ్ -
ఎన్రళిచ్చెయ్యూర్.

దుఃఖేన స తు స న్దపో నచ శక్తో విచేష్టితుం!

ఉవాచ వచనం మందం మాతంగో బ్రహ్మరాక్షసం॥ (14)

సంబాడువాన్ బలవానల్లామైయాలే పరాక్రమిత్తు విశువిత్తు
క్కిందుపోగ సమర్థనాగవీలై; బ్రాహ్మణజాతియు మల్లామైయాలే
బరు పంజాతెయై చొచ్చిలి విశువిత్తుక్కిళ్ళ సమర్థనాగవీలై. సమ్మ
డైయ పక్కల్ భరన్యాసమే పణ్ణి, బ్రహ్మరక్షస్సై ప్పార్రు మధురమాగ
బరు వార్తై శొన్నాళ్ కాణుం - ఎన్రళిచ్చెయ్యూర్.

గచ్ఛామి సన్తోషయితు మహం జాగరణే హరిం!

గానేన పుండరీకాక్షం బ్రహ్మరాక్షస ముంచ మాం॥ (15)

“శిత్తం శిరుకాలే వందున్నైచ్చేవిత్తు” — ఎన్గిరబణియే సర్వే
శ్వరనై ప్పాడిప్పరై కొళ్ల ప్పొగిరవనాయురుక్కిర ఎన్నై విడాయెన్రాళ్
కాణుం - ఎన్రళిచ్చెయ్యూర్.

ఏవముక్తః శ్వపాకేన బలవాన్ బ్రహ్మరాక్షసః!

అమర్షవశమాపన్నో నచ కించి త్తమబ్రవీత్॥ (16)

ఇప్పడి సంబాడువాన్ శొన్న వార్తైయైక్కేట్టు బ్రహ్మ

రక్షన్సుం అతి క్రూరమాయ్ వారైయుం శొల్లాదే ఉదాసి త్తిరుందదు
కాణ్ - ఎన్దిరాన్.

ఆత్మానం ప్రతి ధాపన్తం చండాళః ప్రాహ రాక్షసం!

కిం త్వయా చేష్టితవ్యం మే య ఏవం పరిధావసి॥ (17)

ఇప్పుడి కోపాక్రాంతమాయ్ మేల్వీళందు వరుగిర బ్రహ్మరాక్షసైన్సె
ప్పార్తు, మీశేవుం నంబాడువాణ్ ఒరువారై శొన్నాన్. నీ ఇప్పుడి ఎన్
పేరిల్ ఓడివందు, శైయ్యప్పోగిర దెన్న గాణుమెన్రాన్ - ఎన్దిరాన్.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా తతో వై బ్రహ్మరాక్షసః!

ఉవాచ వచనం ఘోరం మానుషాహరలోలుపః॥ (18)

అంద బ్రహ్మరాక్షసానదు నంబాడువాణ్ శొన్న వారైయై
క్కేట్టు తన్ పశియాలే మానుష మాంస త్తి లాశైయుడైతాన
దాయ్ క్కొండు, ఇవనై ప్పొరొరు క్రూరమాన వారై శొల్లిత్తుక్కాణుం-
ఎన్దిరాన్.

అద్య మే దశరాత్రం వై నిరాహారస్య గచ్ఛతః!

భాత్రా త్వం విహితో మహ్యామాహరః పరితోమమ॥ (19)

“నిగరిలవన్ పుగళ పాడి ఇళైప్పలం” — ఎన్రు నీ పత్తు
సంవత్సరం పాడి ఇళైప్పట్టుత్తిరిగిరాయ్. నాన్ పత్తునాళుండుకాణ్
పట్టినియే ఇళైత్తుత్తిరిగిదేన్. అనై యాలే, నమక్కు దైవం ఆహార
మాయ్ క్కల్పిత్తువై త్త ఉన్నై విడువేనో ఎన్రు శొల్లిత్తుక్కాణుం-
ఎన్దిరాన్.

అద్య త్వం భక్షయిష్యామి సవసామాంసశోణితం!

తర్పయిత్వా యథాన్యాయం యాస్యామిచ య భేషితం॥ (20)

ఇప్పో నాన్ ఉన్నై విడువదిత్తై. ఉన్ అవయవంగళై త్త
ని త్తనియే పిరిత్తు ఉన్ శరీర త్తిన్ రుధిర మాంసాదిగళైక్కొండు దేవ
తారాధనం పట్టి, ఎన్ పశియుం తీర్తుక్కొండు ఎనక్కిష్టమానపడి
పోవేనెన్రు శొల్లిత్తుక్కాణుం - ఎన్దిరాన్.

బ్రహ్మరక్షోనచ్చః శ్రుత్వా శ్వపాకో గీతలాలసః।

రాక్షసం ఛందయామాస మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః॥ (21)

ఇప్పుడి బ్రహ్మరక్షును శొన్న వారైయై క్కేట్టు సంబాడువాణ్ శరీరహాని పర్యంతమాన ఆపత్తు వందవశవీలుం సంపక్కల్ భక్త్యతి తయత్రాలే వ్యవస్థితనాయ్, నమక్కుప్పాడవేణుమెనిర ఆశ్చెయాలే అంద రక్షుపైస్ అనువర్తిత్తు సన్దైయాన ఒరు వారై శొన్నాణ్ కాణుం - ఎన్రరుళిచ్చెయూర్.

శ్రుణు తత్త్వం మహాభాగ భక్ష్యోఽహం సముపాగతః।

అవశ్యమేతత్ కర్తవ్యం ధాత్రా దత్తం యథా తవ॥ (22)

వారాయ్ మహాభాగనే! యథార్థం శొల్లుగిరేణ్; నీ కేళే. నీ శొన్నపడియే ఉనక్కు నాణ్ భక్ష్యమాగక్కడవేణ్. బ్రహ్మ కల్పితపడి శెయ్యవేండియదు ఎనక్కుం అవశ్యందాణ్ ఎన్రు శొన్నాణ్ కాణుం సంబాడువాణ్ - ఎన్రరుళిచ్చెయూర్.

పశ్చాత్తాదసి మాం రక్షో జాగరే వినివర్తితే।

విష్ణోః సంతోషణార్థాయ మమైతద్వ్రతము త్రయం॥ (23)

వారాయ్ రక్షస్సే! ఎనక్కొరు నియమముండు. సర్వేశ్వరను డైయ ప్రీత్యర్థమాగ జాగరవ్రతమెన్రరు వ్రతముండు. అదుముడిత్తు నాణ్ మీశవుం వరుగిరేణ్. ఎన్నై యునక్కు భక్ష్యమాగక్కొళ్ల క్కడవాయెన్రు శొన్నాణ్ కాణుం సంపాడువాణ్ - ఎన్నిరార్.

రక్ష మాం వ్రతభంగాద్వై దేవం నారాయణం ప్రణి।

జాగరే వినివృత్తే తు మాం భక్షయ యథేష్ఠితం॥ (24)

భగవానైపుత్తి నానేరిట్టుక్కిండ వ్రతత్తుక్కు భంగం వారా దుల్ నీ ఎన్నై రక్షిక్కవేణుం. ఇంద జాగరవ్రతం సమాప్తమాన వారే, ఎణ్ మనస్సుక్కు శరిష్టనపడి ఎన్నై భక్ష్యమాగక్కొళ్ల కర్ డవాయెన్రు శొన్నాణ్ కాణుం సంపాడువాణ్ - ఎన్నిరార్.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షః యుధార్దితం।

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనంతరం॥ (25)

ఇప్పటి నంపాడువాణ్ శొన్ని వారైయైక్కిట్టు, పశియాలే ఇశై
త్తిరుక్కోర బ్రహ్మరక్షస్సానదు ఇనిదాగ ఒరు వారై శొల్లిత్తుక్కాణం-
ఎన్దిరాన్.

మోఘం భాషసి చండాళ పునరేష్యామ్యహం త్వితి।

శో హి రక్షో ముఖాద్భిష్టస్తన్ముఖాయాభివర్తతే॥ (26)

వారాయ్ చంజాళా ! ఉన్ జన్మత్తు క్కీడాగ ఇరుందదు నీ
శొన్న వారై. పోయ్ మీండు వరుగిరేనెన్రు నేరాగ అసత్యమే
శొన్నాయ్. ఎవనాగిలుం బ్రహ్మరక్షస్సిన్ కైయిలగపట్టు, తప్పిత్తు
క్కొండు పోయ్ మీండు వంసు అదన్ కైయిలగప్పడువనో ఎన్రు
శొల్లిత్తు - ఎన్దిరాన్.

బహవః సన్తి పంథానో దేశాశ్చ బహవస్తథా।

ఆత్మదేశం పరిత్యజ్య పరేషాం గన్తు మిచ్ఛసి॥ (27)

ఇవ్వట్టి యొట్టియ పల వట్టిగళుండు. ఇద్దేశమొట్టియ పల
దేశంగళు ముండు. ఉన్నడైయ దేశత్తై విట్టు దేశాంతరం పోవదాగ
నినైక్కరామెన్రు శొల్లిత్తు - ఎన్దిరాన్.

స్వశరీర వినాశాయ సచాగచ్ఛతి కశ్చన।

రక్షసో ముఖవిభ్రష్టః పునరాగన్తు మిచ్ఛసి? (28)

తనక్కు శరీర నాశం పిరక్కు మిడమరిందిరు క్కుచ్చేయ్, అంద
ఇడత్తై క్కురిత్తు యారేను మొరువర్ వరువారు ముండో! రక్షస్సిన్
కైయిలగపట్టు తప్పిపోయ్ మీండు వరుగిరే నెన్రు నేరాగ అస
త్యమే శొన్నాయ్.

రాక్షసస్య వచః శ్రుత్వా చండాళో ధర్మసంశ్రితం।

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం॥ (29)

ఇప్పటి ఇంద రక్షస్సు శొన్న వారై యైక్కిట్టు నంపాడువా

నుం ఇంద రక్షస్సై స్పార్తు ధర్మసంయుక్త మాగవుం, ఇవిదాగవుం
ఒరు వారైయైచ్చోన్నాన్ కాణుం - ఎన్నిరాన్.

యద్యప్యహం హి చండాళః పూర్వకర్మవిదూషితః!

ప్రాప్తోఽహం మానుషం భావం విదితేనాన్తరాత్మనా॥ (30)

పూర్వకర్మ దోషత్తాలే ఇంద చండాళ బన్ధత్తాతిలే పిరందే
నాగిలుం, పరమాత్మ జ్ఞానముండానపడియినాలే, ఒరు మనుష్యును
క్కుండాన జ్ఞానం వనక్కుముండు కాన్. ఆగై యాల్, ఎన్నుడైయ
వారైయై క్కేళాయేన్రు శోల్లుగిరాన్ కాణుం - ఎన్నిరాన్.

శ్రుణు తత్సమయం రక్షో యేనాగచ్ఛామ్యహం పునః!

దూరాజ్ఞాగరణం కృత్వా లోకనాథస్య తృప్తయే॥ (31)

త్రైలోక్య నాథనాన సర్వేశ్వరనైత్తిరు పుల్లియుణ్డరి సమాప్త
వ్రతనాయ్ తిరుంబవుం యాదొరుపడి నాన్ మీళవుం నరువేనో
అమక్కిడాన ప్రతిజ్ఞైగళైప్పణ్ణి క్కొడుక్కిరేన్. అవత్తై నీ
కేళాయేన్రు శోన్నాన్ కాణుం సంపాడువాన్ - ఎన్నిరాన్.

సత్యమూలం జగత్ సర్వం లోకః సత్యే ప్రతిష్ఠితః!

నాహం మిథ్యా ప్రవక్త్యామి సత్యమేవ వదామ్యహం॥ (32)

లోకముండానదుం సత్యత్తాలే, లోకం ప్రతిష్ఠితమాయ్
నిన్రదుం సత్యత్తాలే. ఆగై యాల్, నాన్ సత్యమే శోల్లు మిత్తనై
పొక్కి అసత్యమొరుక్కాలుం శొల్లే నెన్రాన్ కాణుం-ఎన్నిరాన్.

అద్య మే సమయస్తత్ర బ్రహ్మరాక్షస తం శృణు!

శపామి సత్యేన గతో యద్యహం నాగమే పునః॥ (33)

వారాయ్ బ్రహ్మరాక్షసనే! ఎన్నుడైయ ప్రతిజ్ఞయై క్కేళా
య్. యావరొరుపన్ సర్వకారణమాన సత్యత్తైత్తప్పగిరానో, అవన్
వాపత్తై అడైయక్కడవేన్, మీళవుం వందిలేనాగిలెన్నిరాన్.

మోగచ్చేత్ పరదారాంశ్చ కామమోహప్రవీడితః।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (34)

యావనోరువక్ మన్మథ పీడితనాయ్కోండు పరస్త్రీగమనం పణ్ణగిరాక్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవేక్, మీశవుం వందిలేనాగిలెన్దిరాక్.

పాకభేదంతు యః కుర్యాదాత్మనశ్చోపభుంజతః।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (35)

యావనోరువక్ భుజిక్కుమిడత్తిల్ తనక్కుం కూడ భుజిక్కిరవర్గళుక్కుం పాకభేదం పణ్ణి భుజిక్కిరాక్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవేక్, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాక్.

దత్వా వై భూమిదానంతు పునరాచ్ఛిందతీహ యః।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (36)

యావనోరువక్ బరు బ్రాహ్మణుక్కు భూమి దానం పణ్ణి, తిరుంబవుం అంద భూమియై అపహరిక్కిరాక్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవేక్, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాక్.

స్త్రీయం భక్త్వా రూపవతీం పునర్యస్తాం వినిష్ఠతి।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (37)

యావనోరువక్ రూపవతియాన స్త్రీయై యౌవన కాలత్తి అనుభవిత్తు, అవళుక్కు దోషతై చొల్లి విట్టు విడుగిరాక్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవేక్, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాక్.

యోఽమావాస్యాం విశాలాక్షి శ్రాద్ధం కృత్వాస్త్రీయం

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ [ప్రజేత్।

యావనోరువక్ అమావాస్యై శ్రాద్ధం పణ్ణి స్త్రీగమనం పణ్ణగిరాక్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవేక్, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాక్.

(37)

భక్త్వా పరస్య చాన్నాని యస్తం నివృత్తి నిర్ఘృణః|

తస్య పాపేన లిప్త్యేయం యద్యహం నాగమే పునః|| (39)

యావనొరువక్ పరనుడైయ అన్నతై నన్రాగ భుజిత్తు, దయై
యిల్లాదవనాయ్ తిరుంబవుం అవనై దూషిక్కిరాన్, అవక్ పాపతై
అడైయక్కడవే, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాన్.

యస్తు కన్యాం దదామితి పునస్తాం న ప్రయచ్ఛతి|

తస్య పాపేన లిప్త్యేయం యద్యహం నాగమే పునః|| (40)

యావనొరువక్ కన్యయై క్కొడుక్కిరోమెన్రు శొల్లి,
తిరుంబవుం కొడమల్ పోగిరాన్, అవక్ పాపతై అడైయక్కడవే,
మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాన్.

షష్ఠ్యష్టమ్యోరనూవాస్యా చతుర్దశ్యోశ్చ నిత్యశః|

అన్నాతానాం గతిం గచ్ఛే యద్యహం నాగమే పునః|| (41)

యోవనొరువక్ షష్ఠి, అష్టమి, అనూవాస్యై, చతుర్దశి ఇంద
తిథిగళిల్ స్నానం పణ్ణామిల్ భుజిక్కిరానో, అవక్ పాపతై అడైందే
నాగిరే, మీశవుం వందిలే నాగిల్ ఎన్దిరాన్.

దాస్యామితి ప్రతిశ్రుత్య నచ యస్తత్ప్రియచ్ఛతి|

గతిం తస్య ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః|| (42)

యావనొరువక్ ఒరువనుక్కు ఒనై) క్కొడుక్కిరే ఎన్రు
శొల్లి తిరుంబవుం అడై కొడమల్ పోగిరాన్, అవక్ పాపతై అడై
యక్కడవే, మీశవుం వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాన్.

మిత్రభార్యాం తు యో గచ్ఛేత్ కామబాణవశానుగః|

తస్య పాపేన లిప్త్యేయం యద్యహం నాగమే పునః|| (43)

మితాత్ త్రాయత ఇతి మిత్రం ఎన్రుం శొల్లుగిరపడియే
మహోపకారకనాన మిత్రనుడైయ భార్యయై వశీకరిక్కిరాన్ యావ
నొరువక్, అవక్ పాపతై అనుభవిక్కు క్కడవే నాగిరే, మీశవుం
వందిలేనాగిల్ - ఎన్దిరాన్.

గురుపత్నీం రాజపత్నీంచ యే తు గచ్ఛంతి మోహితాః।

తేషాం గతిం ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (44)

యాదొరు పేర్గళ్ తంగళుక్కు ఆముమ్మిక ప్రదాతావాన ఆచార్యనుడైయ పత్నియైయుం విహిక ప్రదాతావాన రాజావిను డైయ పత్నియైయుం కానుత్తినాలే అనుభవిక్కిరార్గళో, అవర్గళో పాపత్తై అడైయక్కడవే, మీళవుం వందిలే నాగిల్ - ఎన్నిరాళ్.

యో వై దారద్యయం కృత్వా ఏకస్యాం ప్రీతిమాన్ భవేత్।

గతిం తస్య ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (45)

యావనొరువన్ ఇరండు స్త్రీగళై వివాహం పణ్ణి, ఒరుస్త్రీయై ఉపేత్తైపణ్ణి, మత్తొరు స్త్రీయై సంతోషత్తోడే అనుభవిక్కిరాళ్, అవన్ పాపత్తై అడైయక్కడవే, మీళవుం వందిలే నాగిల్ - ఎన్నిరాళ్.

అనన్యశరణాం భార్యాం యావనే యః పరిత్యజేత్।

తస్య పాపేన లిప్యేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (46)

యావనొరువన్ అనన్య గతియాయుం పతివ్రతైయాయుమిరిక్కిర స్త్రీయై యావన త్తిలే త్యజిక్కిరాళ్, అవన్ పాపత్తై అడైయక్కడ వే, మీళవుం వందిలే నాగిల్ - ఎన్నిరాళ్.

గోకులస్య తృషార్తస్య జలార్థమభిధావతః।

విఘ్నమాచరతే యస్తు తత్ పాపం స్యాదనాగమే॥ (47)

యావనొరువన్ బహు దాహ త్తినాలే రొంబవుం పీడితమాయ్ జలపానార్థం వేగత్తోడే ఓడివరుగిర పశుక్కుట్టత్తుక్కు జలపాన విఘ్నం పణ్ణుగిరాళ్, అవన్ పాపత్తై అడైయక్కడవే, మీళవుం వందిలే నాగిల్ - ఎన్నిరాళ్.

బ్రహ్మఘ్నేచ సురాపేచ చోరే భగ్నవ్రతే తథా।

యా గతిర్విహితా సద్భిస్తత్ పాపం స్యాదనాగమే॥ (48)

యావనొరువన్ బ్రహ్మహత్యై పణ్ణుగిరాళ్, యావనొరువన్

మద్యపానం పణ్ణుగిరాఁ, యావనొరువఁ స్వర్ణస్తేయం పణ్ణుగిరాఁ,
యావనొరువఁ ప్రత భంగ పణ్ణుగిరాఁ - ఇప్పజిప్పట్ట మహాపతితర్గ
ళుక్కుప్పెరియోర్గలాలె యాదొరుగతి శొల్లప్పడుగిరదో, అప్పజి
క్కొత్త క్రూరమాన పాపత్తె అడైయక్కడవే, మీళవుం వందిలే
నాగిల్ - ఎన్నిరాఁ.

వాసుదేవం పరిత్యజ్య యేన్యం దేవముపాసతే।

తేషాం గతిం ప్రపద్యే వై యద్యహం నాగమే పునః॥ (49)

యాదొరు పేర్గళ్ ఆశ్రిత సులభనాయ్, సర్వవ్యాపియాన
శ్రీవాసుదేవనై ఆరాధనం సణ్ణామల్ ఇతర దేవతైగళై ఉపాసిక్కి
రార్గళ్, అవర్గళుడైయ దుర్గతియై అడైయక్కడవే, మీళవుం వందిలే
నాగిల్ - ఎన్నిరాఁ.

నారాయణ మథాన్యైస్తు దేవైస్తుల్యం కరోతి యః।

పాపేన లిప్తేయం యద్యహం నాగమే పునః॥ (50)

సర్వస్మాత్ పరనాయ్, సర్వాంతర్యామియాయ్, సర్వకర్మ
సమారాధ్యనాయ్, ముముక్షూపాస్యనాయ్, మోక్షప్రదనాయ్.
ముక్తప్రాప్యనాన సర్వేశ్వరనైయుం “కాణియమురుప్పిలార్, శెవి
క్కినాదక్కిర్తియార్, పేణియం వరందరుం మిడుక్కిలాద దేవరాయ్”
కర్మ పరవశరాన వ్యతిరిక్తి దేవతైగళైయుం సమనూగ ఎణ్ణుగిరాఁ
యావనొరువఁ, అవనై ప్పోలే నిత్యసంసారియూగ క్కడవే, మీళ
వుం వందిలే నాగిల్ - ఎన్రు ఇప్పజి శపథంగళై పుణ్ణిరాఁ కాఁమం
నంపాడువాఁ-ఎన్రు భూమిప్పిరాట్టియై ప్పార్తు శ్రీవరాహనాయనాత్
అరుళిచ్చెయార్.

చండాలవచనం శ్రుత్వా పరితుష్టస్తు రాక్షసః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం గచ్ఛ శీఘ్రం నమోస్తతే॥ (51)

ఇప్పజి ప్రతిజ్ఞై పణ్ణిన నంపాడువానై ప్పార్తు, బ్రహ్మరాక్షసా
నదు సంతుష్టమాయ్ నమస్కరిత్తు, “ఇప్పజి ప్రతిజ్ఞై పణ్ణిన నీ కడుగ

హ్నాయ్ వ్రతతై త్తలైక్కట్టి త్తిరుంచి వరక్కడవాడెన్రు మధుర
మాగ వారై శొల్లిత్తు.

రాక్షసేన వినిర్ముక్తశ్చండాళః కృతనిశ్చయః!

పునర్గాయతి మహ్యం నై మమ భక్త్యా వ్యవస్థితః॥ (52)

రాక్షసనాలే విడప్పట్టు సంబాడువాణ్ సంసార త్తిల్ నిన్రు మత్త
నానవణ్ వరుమాప్పొలె వందు, మున్బుప్పొలె నమక్కుప్పొడినాణ్
కాణుం-ఎన్నిరాణ్.

అథ ప్రభాతే విమలే వినివృత్తేతు జాగరే!

నమో నారాయణేత్యుక్త్యా శ్వపాకః పునరాగమత్॥ (53)

అనంతరం, పొక్రమంవిడించు జాగరవ్రతముం తలైక్కట్టినవళ
వీలె, సంపక్కులీలే ఆత్మసమర్పణంపణ్ణి తనక్కు త్యాజ్యమాన శరీరం
కట్టినైయలుండాన ఆత్మైయాలే కడుగ మీండాణ్ కాణుం సంబాడు
వాణ్ ఎన్ద్రుళిచ్చెయిగిరాణ్.

గచ్ఛత స్త్వరితం తస్య పురుషః పురతః స్థితః!

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనంతరం॥ (54)

సంపాడువాణ్ మీండుపోగిరవళవీల్, సంపక్కుల్ పాడవంద
కడుమైయైక్కట్టిలిరట్టిత్త కడుమైయోడే పోగప్పక్కాణ్. ఇప్ప
డిప్పొగిరవణ్మున్నే ఒరుపురుషనానవణ్ వందు నిన్రు, సంపాడువానై
చ్చార్తు, ఇవిదాగ ఒరువార్తై శొన్నాణ్ కాణుం.

కుతో గచ్ఛసి చండాళ ద్రుతం గమననిశ్చితం!

ఏతదాచక్ష్య తత్వేన యత్ర తే వర్తతే మనః॥ (55)

ఉణ్ నడైయైప్పార్తవారే మున్బుప్పొలనిక్కే, అటక్కడుకియిరుం
దదు. నీ యిప్పడి ఎంగేట ప్పొగిరదు? ఇదై ఎనక్కుణ్డైయాగ
చ్చొల్లవేణుమెన్రాణ్ అందప్పరుషణ్.

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా శ్వపాకః సత్యసమ్మతః!

ఉవాచ మధురం వాక్యం పురుషం తదనంతరం॥ (56)

సత్యప్రతిజ్ఞనాన సంపాదువాక్ అందప్పురుషా వారైయైక్కేట్టు
అవనై ప్పార్తు, మధురమాగ ఒరు వారై శొన్నార్ కాణు, మెన్నిరార్

సమయో మే కృతో యత్ర బ్రహ్మరాక్షససన్నిధౌ।

తత్రాహం గన్తుమిచ్ఛామి యత్రాసౌ బ్రహ్మరాక్షసః॥ (57)

బ్రహ్మరాక్షసిమున్నే శపథంగళైప్పణ్ణిప్పోదే. అంద
ప్రతిజ్ఞై తప్పామల్, యాదొరుఇడత్తిలే బ్రహ్మరాక్షసన్ నిన్రాన్
అంగేరప్పోగిరే. మున్ను నిన్ ఇడత్తిల్ కండిలేనాగిల్, అవన్
నిన్ ఇడం తేడిప్పోగక్కడవే-ఎన్నిరార్ సంపాదువాక్—ఎన్నరు
ళిచ్చెయిగిరార్.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా పురుషో భావశోధకః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం తదనన్తరం॥ (58)

ఇప్పడి సంపాదువాక్ శొన్న వారైయైక్కేట్టు, అందప్పురుషా
ఇవనుడైయ మనస్సై శోధిక్కైక్కాగ ఒరు మధురమాన వారై
శొన్నార్-కాణు ఎన్నిరార్

స తత్ర గచ్ఛ చండాల మార్గేణానేన సువ్రత।

తత్రాసౌ రాక్షసః పాపః పిశితాశీ దురానదః॥ (59)

అంగే—జాత్యా రాక్షసునుమాయ్, అదిలే విభీషణునైప్పోలే
ధార్మికనాయురుక్కై యన్రిక్కే పాపిష్ఠనుమాయ్, అదిలే శరీరం
కొండు తప్పిప్పోగై యన్రిక్కే మాంసభక్షకనుమాయ్, అవనై
కొన్రనుపోగవొణ్ణాడపడి బలవానుమా యిరుప్పా నొరుతర్,—అంగు
నీ పోగక్కడవైయలై కాణెన్ర సంపాదువానై ప్పార్తు, ఇవన్ మనస్సై
శోధిక్క వారై శొన్నార్ కాణు అంతప్పురుషర్

పురుషస్య వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సత్యసంగరః।

మరణం తత్ర నిశ్చిత్త్య మధురం వాక్య మబ్రవీత్॥ (60)

అందప్పురుషా శొన్న వారైయైక్కేట్టు, సత్యవాదియాన సంపాదు

వాక్ సత్యతై విజువదై క్కట్టియిం, ప్రాణనై విజువదే శ్రేష్ఠమాగ
నినైత్తు, మధురమాగ ఒరువార్తై శొన్నార్ కాణుం-ఎన్నిరార్.

నాహమేవం కరిష్యామి యన్మో త్వం పరిపృచ్ఛసి!

అహం సత్యే ప్రవృత్తో వై శీలం సత్యే ప్రతిష్ఠితం॥ (61)

వారాయ్ పురుషనే! నా నదు శెయ్యదియై, నాక సత్యం తప్పాదే
యిరుప్పే. నాక సత్యతై తప్పినాయిం, ఎక స్వభావం సత్యతై త
ప్పాదు కాణ్-ఎన్రాక కాణుం నంపాడువాక్.

తతః స పద్మపత్రాక్షః శ్వపాకం ప్రత్యువాచ వా!

యద్యేనం నిశ్చయస్తాత స్వస్తి తేస్తు గమిష్యతః॥ (62)

ఇప్పడిచ్చొన్న నంపాడువానై ప్పార్దు, అందప్పరుషనుం ఇనక్
ప్రాణనైవిట్టుం సత్యతై రక్షిక్కక్కడవేనెన్రు శొన్నపడియాలే,
ప్రియప్పట్టు, “అమలంగళాగ విభిక్కుం” ఎన్రు శొల్లుగిరపడియే
నంపాడువానై ప్పాడవరక్కాట్టిన బ్రహ్మరక్షసినుడైయ ఆపత్తుం,
నంపాడువానుడైయ ఆపత్తుం, పోగుంబడి పూర్ణకటాక్షం పణ్ణి,
“ఉనక్కు మంగళముండాగక్కడవదు; పోగాయ్” — ఎన్రు అనుప్పి
నాక్ కాణుం, అందప్పరుషక్ యారో ఎన్రు సం దేహియా దే.

“మహావరాః స్ఫుటపద్మలోచనః” — ఎన్రుం

“పురుషః పుషర్ రేక్షణః” —

ఎన్రుం శొల్లుగిరపడియే ఇరువరుం ఒరువరాగక్కొల్లరై నరుళిచ్చె
యిగిర్కా.

బ్రహ్మరక్షోంతికం ప్రాప్య సత్యేసా కృతనిశ్చయః!

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం॥ (63)

అందప్పరుషక్ విడై కొడుక్క నంపాడువానుమంద బ్రహ్మరక్షస్సు
ఇరుక్కిర ఇడం దేసిచ్చెన్రు రక్షసైక్కిట్టి, ఇనిదాగ ఒరువార్తై
శొన్నార్.

భవతా సమనుజ్ఞాతో గానం కృత్వా యశేచ్ఛయా |

విష్ణవే లోకనాథాయ మమ పూర్ణో మనోరథః | (64)

ఏతాని మమ చాంగాని భక్షయస్వ యశేచ్ఛయా | (64½)

వారాయ్ బ్రహ్మరక్షస్సే! నీ అనుజ్ఞై పణిపోవ నాకా బ్రాహ్మణానుజ్ఞై పెట్టుపోవనవనాగై యాలే, ఎనక్కు వేండియపడి సర్వేశ్వర నాయ్ మహావిష్ణువాన శ్రీ అహియనంబియైప్పాడి ఉగప్పిత్తు, పూర్ణ మనోరథనానేక. నీయుం ఎకశక్తిరక్తిల్ రుధిరమాంసాదిగల్గై క్కొండు పూర్ణమనోరథనాగాయ్ - ఎన్రాక సంపాదువాక్.

శ్వపాకవచనం శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షో భయానకం |

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం సంశితవ్రతం || (65½)

అత్యంతం భయంకరమాయురుక్కిర బ్రహ్మరక్షస్సానదు సం పాడువాక్ వారైయైక్కేట్టు, సంపాడువానైప్పార్తు మధురమాగ ఒరు వారై శొల్లిత్తు.

త్వమద్య రాత్రౌ చండాల విష్ణోర్దాగరణం ప్రతి |

ఫలం గీతస్య మే దేహి జీవితం యదిచేచ్ఛసి || (66½)

వారాయ్ మహానుభావనే! ప్రాణనై విషవదాగ వంద ఉనక్కు ప్రాణనోడే పోగవేండియరుక్కిల్, ఇనిరవు సర్వేశ్వరుక్కుప్పాడిన పాట్టిక్ ఫలత్తైత్తుందు ఉక్ ప్రాణనోడే పోగాయ్ - ఎన్రాక అంద రాక్షసక్.

బ్రహ్మరక్షో వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః పునరబ్రవీత్ || (67)

ఇప్పడి బ్రహ్మరక్షస్సిక్ వారైయైక్కేట్టు, సంపాడువానుం మరుత్తు ఒరు వారై శొన్నాక్.

యత్ త్వయా భాషితం పూర్వం మయా సత్యంచ యత్కృతం |

భక్షయస్వ యశేచ్ఛం మాం దద్యాం గీతఫలం సతమ్ || (68)

నీమున్ను శొన్నాప్పోలే నానుం తప్పామల్ శెయ్దదాల్, నీయుం

అప్పడియే ఎన్నుడైయ శరీరతై భక్షిక్కుమత్తనై పోక్కి, నాన్
గీతఫలతై తరువదిలై యెన్రాన్ నంపాడువాన్.

చండాశస్య వచః శ్రుత్వా హేతుయుక్త మనంతరం |

ఉవాచ మధురం వాక్యం చండాశం బ్రహ్మరాక్షసః || (69)

రాక్షసనానవన్ నంపాడువాన్ కారణత్తుడన్ శొన్నవారై
యైక్కేట్టు మరుబడియుం ఇనిదాగ ఒరు వారై శొన్నాన్.

అథవార్ధం తు మే దేహి పుణ్యం గీతస్య యత్ ఫలం |

తతో మోక్ష్యామి కల్యాణ భక్షాదస్మాద్విభీషణాత్ | (70)

గీతఫలమెల్లాం తరావిడిలుం, గీతఫలత్తిల్ పాదియాగిలుం
తందు, భయంకరమాన భక్షణత్తిల్ నిన్నుం తప్పిపోనాలాగాదో,
మహానుభావనే ఎన్రు శొల్లిత్తు క్కాణుం ఎన్నిరార్.

బ్రహ్మరక్షో వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సంశితవ్రతః |

వాణీం శ్లఙ్ఘాం సమాదాయ బ్రహ్మరాక్షస మబ్రవీత్ || (71)

బ్రహ్మరక్షస్సిన్ వారైయైక్కేట్టు, నంపాడువానుం ఇనిదాగ
ఒరు వారై శొన్నాన్.

భక్షయామితి సంశ్రుత్య గీతమన్యత్ కిమచ్ఛసి | (71½)

ఉన్నుడైయ శరరతై భక్షిక్కక్కడవేనెన్రు అరుదియిట్ట నీ
గీతార్ధఫలతైక్కేట్టిరాయ్. అదువుం తరువదిలైయెన్రు అరుది
యిట్టాన్ నంపాడువాన్.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా బ్రహ్మరక్షో భయావహం |

ఉవాచ మధురం వాక్యం శ్వపాకం సంశితవ్రతం || (72½)

ఏకయామస్య మేదేహి పుణ్యం గీతస్య యత్ఫలం |

తతో యాస్యసి కల్యాణ సంగమం పుత్రదారకైః || (73½)

అనంతరం క్రూరకృత్యనాన బ్రహ్మరాక్షసనుం నంపాడు భట్టరు

వానై ప్పార్తు ఒరు యామత్తిల్ పాడిన పాట్టిక్ ఫలమాగిలుం తందు,
ఉక్ పుత్రదారాదిగళోడే కూడక్కడవాయెన్రా.

శ్రుత్వా రాక్షసవాక్యాని చండాళో గీతలాలసః।

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం కృతనిశ్చయః॥ (74½)

ఇప్పడిచ్చొన్న రక్షసిక్ వార్తెయైక్కేట్టు, దృఢవ్రతనాయ్
ధీరనుమాయిరుక్కిర సంపాడువానుం రక్షసైస్సార్తు ఇనిదాగ ఒరు
వార్తె శొన్నాన్.

న యామస్య ఫలం దద్యాం బ్రహ్మరక్షస్తవేషితం।

పిబస్వ శోణితం మహ్యం యత్ త్వయా పూర్వభాషితం॥(75½)

వారాయ్ రక్షసే! ఒరు యామత్తిల్ పాడిన ఫలముంతరువ
దిలై. ఎన్నిడత్తిల్ పాట్టుక్కుప్పొల రాగముండయిరుక్కిర ఎన్నుడైయ
రక్తతై ప్పానంపణ్ణుమ త్తనై పోక్కి, నాక్ పాడల్ ఫలం తరువదిలై
యెన్రా సంపాడువాన్.

శ్వపాకస్య వచః శ్రుత్వా రాక్షసః పిశితాశనః।

సత్యవంతం గుణజ్ఞంచ చండాళమిదమబ్రవీత్॥ (76½)

ఇప్పడి సంపాడువాన్ శొన్నవార్తెయైక్కేట్టు, ఇవనుయిరై
మారిక్కిండుత్తుం సత్యం తప్పమల్ నిస్రనాగైయాలుం, ప్రాణ
నిప్పాట్టిలుం పోట్టినుడైయ వైభవతై యిరిందవనాగైయాలుం ఇవన్
సర్వతినుడైయ వైషమ్యతైయు మరియుమెస్రరుదియిట్టు, బ్రహ్మ
రాక్షసక్ సంపాడువానైప్పొరు వార్తె శొన్నాన్.

ఏకం గీతస్య మే దేహి యత్ త్వయా విష్ణుసంసది।

నిగ్రహతారయాస్మాద్యై తేన గీతఫలేన మాం॥ (77½)

వారాయ్ మహానుభావనే! ఇన్రు సీ శ్రీ విష్ణుసన్నిధియిల్
పాడిన పాట్టి లొరు పాట్టిక్ ఫలతై యాగిలుం కొడుత్తు, ఎన్నై
యింద రాక్షస జన్మత్తిల్ నిన్రు ముద్ధరిప్పిక్కు వేణుమెన్రుశొల్లి,
రక్షస్సు సంపాడువానై శరణం పుగుందదు కాణుమెన్సిరార్.

ఏవముక్త్యాతు చంకాలం రాక్షసః శరణంగతః (78)

శ్రుత్వా రాక్షసవాక్యాని శ్వపాకః సంశితవ్రతః!

ఉవాచ మధురం వాక్యం రాక్షసం పిశితాశనం॥ (79)

ఇప్పటి బహువిధమాగ ప్రార్థితు చొచ్చిన్న రక్షసిన్ వారైగల్గె
సత్య ప్రతిజ్ఞనాన నంపాడువాణ్ కేట్టు, రక్షసైన్యాదు మధురమాగ
ఒను వారై శొన్నాన్ కాణుమెనిరార్.

కిం త్వయా దుష్కృతం కర్మ కృతపూర్వం తు రాక్షస!

కర్మణో యస్య దోషేణ రాక్షసీం యోనిమాశ్రితః॥ (80)

ఇప్పటి శరణంగతనాన రక్షసైన్యాదు, నీ రాక్షసయొనియల్
పిఱక్కెక్కు ఎన్న పాపతై పుణ్ణివాడెన్రు కేట్టాన్ నంపాడువాణ్.

ఏవముక్తః శ్వపాకేన పూర్వవృత్త మనుస్మరన్॥

రాక్షసః శరణం గత్వా శ్వపాకమిదమబ్రవీత్॥ (81)

ఇప్పటిక్కు నంపాడువానాలే కేట్టుపట్టదాయ్ పూర్వవత్త
స్మరణం వందు, రక్షసైనను నంబాడువానై శరణంగతి పణ్ణి ఒరువారై
శొల్లితు కాణు మెనిరార్.

నామ్నా వై సోమశర్మాహం చరణో బ్రహ్మయోనిజః!

సూత్రమంత్రపరిభ్రష్టో యూపకర్మణ్యధిష్ఠితః॥ (82)

వారాయ్ మహానుభావనే! పూర్వ జన్మత్తిలే నాన్ సోమ
శర్మా ఎనొరు బ్రాహ్మణనాయ్, చరణగోద్రోద్భవనాయ్ ప్పిరందు,
సూత్రమంత్ర పరిభ్రష్టనాయ్ యాగం పణ్ణవేణుమెన్రు ఉపక్రమిత్తే
నెన్రు శొల్లితు కాణు మెనిరార్.

తతోహం కారయే యజ్ఞం లోభమోహప్రపీడితః!

యజ్ఞే ప్రథరమానే తు శూలదోష స్వజాయత॥ (83)

అర్థలోభమోహత్తినాలే యజ్ఞం పణ్ణినేన్. అంద యజ్ఞత్తిలే
మహత్తాన శూల దోషముండాచ్చుదెన్రు శొల్లితు కాణుమెనిరార్.

అథ పంచమరాత్రేతు అసమాప్తే క్రతావహం|

అకృత్వా విపులం కర్మ తతః పంచత్వ మాగతః|| (84)

యజ్ఞం తోడంగి అంజనాశాన పిర్వాడు యాగసమాప్తి యాగములిరుక్కచెయ్యే, నాన్ మరణత్తై యడైందేనెన్రమకాణ్ ఎన్ని రాన్.

తస్య యజ్ఞస్య దోషేణ మాతంగ శ్రుణు యస్యమ|

జాతోఽస్మి రాక్షసస్తత్ర బ్రాహ్మణో బ్రహ్మరాక్షసః| (85)

వారాయ్ మహానుభావనే! కేళ్. అంద యాగ దోషత్తి నాలే నాన్ బ్రహ్మరక్షస్సాగ వందు పిరందేనెన్రాన్ కాణు ఎన్నిరాన్.

ఏవం తు యజ్ఞదోషేణ వపుః ప్రాప్తమిదం మమ|

ఇత్యుక్త్వా తు తదా రక్షః శ్వపాకం శరణం గతం| (86)

ఇందప్పడి యజ్ఞదోషత్తినాలే ఇప్పడిప్పట్ట రక్షశ్వరీరత్తై యడైందే నెన్రు శొల్లి, నంపాడువానై శరణమడైందదు కాణు ఎన్నిరాన్.

బ్రహ్మరక్షో వచః శ్రుత్వా శ్వపాకః సంశితవ్రతః|

బాధమిత్యబ్రవీద్వాక్యం బ్రహ్మరాక్షసచోదితః| (87)

నాం విబీషణనుక్కు మున్ను అభయప్రదానం పణ్ణినాప్సలే నంపాడువానుం శరణాగతమాన రక్షస్సుక్కు బాడమెన్రు అభయ ప్రదానం పణ్ణినాన్ కాణుమెన్నిరాన్.

యన్మయా పశ్చిమం గీతం స్వరం కైశికముత్తమం|

ఫలేన తస్య భద్రం తే మోక్షయిష్యామి కిల్బిషాత్|| (88)

ఇన్రు రాత్రి కైశికమెన్రొరు పున్ పాశినేన్. అంద గీత ఫలత్తినాల్ ఇంద రాక్షస జన్మతిల్ నిన్రుం విషుపట్టు మోక్షత్తైయడై

యక్కడవాడెను అభయప్రదానం పణ్ణినాఁ కాణుం-నంపాడు
వాఁ.

యస్తు గాయతి భక్త్యావై కైశికం మమ సంసది।

స తారయతి దుర్గాణి శ్వపాకో రాక్షసం యథా॥ (89)

యావనౌరువఁ భక్తియోజే కూడ నమ్ముడైయ నన్నిధి
యిల్ వండు, కైశిక మెన్నిర పణ్ణెప్పాడుగిరాఁ, అవఁ బ్రహ్మ
రక్షసై ఉద్ధరిప్పిత్త నంపాడువానైప్పోలే, తన్నై ఆశ్రయిత్త వర్గళై
ఉద్ధరిప్పిప్పనెను శ్రీవరాహనాయనార్ భూమిప్పిరాట్టియై ప్పార్తురుళి
చ్చెయ్యూఁ.

ఏవం తత్ర వరం గృహ్య రాక్షసో బ్రహ్మ సంస్థితః।

జాతస్తు విమలే వంశే మమ లోకం చ గచ్ఛతి॥ (90)

ఇప్పడి నంపాడువాఁ పక్కలిలే వరం పెత్త అంద రక్షసుం
ఇంద శరీరతై విట్టు, నల్ల వంశ త్తిలే నమ్ముడైయ భక్తనాయ్ ప్పిరం
దు, నమక్కుప్పల్లాండు పాడి నంపెరియ వీడుపెత్తూఁ కాణుమెను
నాచ్చియారై ప్పార్తురుళిచ్చెయ్యూఁ.

శ్వపాకశ్చాపి సుశ్రోణి మమ చైవోపగాయకః।

కృత్వా తు విమలం కర్మ స బ్రహ్మత్వ ముపాగతః॥ (91)

పిన్ను నంపాడువానుం నెడుంకాలం నమ్ముడైయ వై భవత్తైప్పాడి,
నంపెరియ వీడు పెత్తూఁ కాణుమెనునరుళిచ్చెయ్యూఁ.

ఏతద్గీతఫలం దేవి కౌముదద్వాదశీం పునః।

యస్తు గాయతి స శ్రీమాఁ మమ లోకం చ గచ్ఛతి॥ (92)

నమక్కుప్పాడువాఁ పెరుంపేరు శొల్లుగిరోం. యావనౌరు
వఁ కార్తికై మాసత్తు శుక్లపక్ష ద్వాదశి యన్నైదివం నమ్ముడైయ
నన్నిధిమున్నే ఇంద కైశిక మాహాత్యత్తై వాశిక్కిరాఁ, యావనౌ

రువక్ కేట్టిరాక్ అవర్గళుం “శూక్ష్మవిదుం దేత్తువక్ పల్లాంజే”
ఎన్రుం, “ఏతత్ సామ గాయన్నాస్తే”—ఎన్రుం శోల్లుగిరపడియే,
నంపాడువానైప్పోలే నం పెరియవీడు పెత్తు, నమక్కుప్పల్లాండు పాడి
క్కోండు, అత్మానుభవం పణ్ణిక్కోండిరుప్పరళే కాణుమెన్రు నాచ్చి
యారైప్పార్తు పెరుమాళ్ అరుళిచ్చెయ్యాక్. ఇప్పడి అరుళిచ్చెయ్య
వారైయైక్కేట్టు నాచ్చియారుం ప్రళయార్ణవ త్తిలుండాన ఇళైప్పెల్లాం
తీర్న్దు ఇగ్గానరూపమా యిరుప్పదొరు ఉపాయ వైభవమిరుందపడి
ఎన్నే-ఎన్రు కృత్తార్తాయానాళ్.

ఇతి శ్రీ వరాహపురాణే భూమివరాహసంవాదే

కై శికమాహాత్మ్యం నామాష్ట

చత్వావింశోధ్యాయః

భట్టర్ తిరువడిగళే శరణం